1882 TIZENHATODIK ÉVFOLYAM. 184. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczar.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10. Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12. Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22. Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12. Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict°. Agence Havas (place de la Bourse).

Szerbek királya.

I. Milán a legujabb keletü király az európai királyok társaságában. Nem lehet tehát csodálni, ha egy fiatal ujoncznak tulbuzgó hevével gyakorolja a «királyok mesterségét,» és hűséges szerbjeinek bő alkalmat ad arra, hogy egyformán megismerkedjenek királyi hatalmának kellemes és kellemetlen oldalaival. Néha udvari ünnepély, néha ostromállapot, néha nagy nemzeti látványosság. Mindezeket a nagy érdemeket, ezeket a gyors sikereket uj hivatásának kezdetleges gyakorlatában I. Milán már összefoglalva mutathatta be ama trónbeszédben, melylyel a nagy nemzeti és királyavató skupstinának első ülésszakát ma berekesztette.

Milyen rövid időszak a királylyá kikiáltástól, mely a most bezárt ülésszaknak csak késő ténye volt, és mégis a trónbeszédben mennyi büszke királyi kijelentés, mennyi bizonysága a királyi hatalom erélyes gyakorlatának! Az ember önkénytelenül felkiálthatna: Olyan fiatal és bezzeg már tökéletes király! Pár hónap előtt kapták a szerbek királyukat, és azóta kaptak sok egyebet, mire talán épen nem számitottak, megkapták a választói jogok megszoritását, a sajtószabadság megnyirbálását, a nemzetgyülés ellenőrző hatalmának leszállitását. Hatalmas ellenzék állott előbb szemben a kormánynyal, és ez ellenzék kilépése határozatképtelenné tette a törvényhozó gyülést. De I. Milán egyszerüen királyi rendelettel gondoskodott arról, hogy a kilépett ellenzékiek helyébe hű udvaronczok kerüljenek, és most nagy elégtételére egy ellenzékmentes, egyhanguan hódoló nemzetgyülést rekeszthetett be. Ellenzék nélküli parlament! ez valóban a királyi mulatságnak telje, mit I. Milánnak régibb pályatársai is méltán megirigyelhetnek.

De valószinüen a szerbek nagy többsége előtt ugy fog látszani, hogy a királyi trónbeszédnek büszke hivatkozására a tényleges viszonyok kevés okot nyujtanak. A hol rövid idő alatt az erélynek annyi nyilatkozására volt szükség, ott az erőnek és biztosságnak igen kevés garancziája létezhetik. Ugy tetszhetik, hogy I. Milán királynak nagyon kellett sietnie királyi hatalmát fenékig élveznie ugy az udvari ünnepélyek, mint a fejedelmi prérogativák kelyhéből. Rövid időn talán vége szakadhat az egész pünkösdi dicsőségnek és a csillogó pohár örökre kieshetik kezéből. Az uj hatalom káprázatos fenségében is I. Milán királyt aligha meg nem szállja már az a gondolat, hogy milyen hálátlan vállalkozás a tizenkilenczedik században dynasztiákat alapitani! Ma a legősibb királyi családok aggódva tekintenek a jövőbe, a százados jogon birt trónok elszakadnak azoktól, kik reá a legitim örökséget folytatni hivatvák. A szerbek is birtak hajdan királyokkal, kiknek dicsőségéről emlékeznek mélabús dalokban. De milyen egészen más modern szerbek fölött kell királyi uralmat gyakorolnia I. Milán királynak. Csak tegnap még mint nagy nemzeti vivmányt ünnepelhették, hogy királyt kaptak és ma már fölös számmal vannak közöttük radikálisok, sőt szocializták, kik vakmeröen azt hirdetik, hogy Szerbia el lehet királyok nélkül is. Bizony mások a népek, mint hajdan. Naiv tiszteletet nem találni még itt a kelet primitiv erkölcsü, fejletlen kulturáju népei között sem. Milán királyból is aligha válik ujra egy Dusan czár, szerbek dicső emlékü fejedelme!

Elfogulatlanul birálva, mi nagyon kétes értékünek tartjuk a trónbeszédnek hangos kijelentését, hogy Szerbia a nemzetgyülés működésében a folytonos haladás, a rend és az állami fejlődés biztos utjára jutott. Azt hiszszük, ellenkezőleg Szerbia sokkal közelebb jutott a forradalom lejtőjéhez, mint az alkotmányos fejlődés egyenletes utjához. A hol királyi rendelésre a nemzetgyülés *egyhangu* hódolattal adózik, ott ki sem lehet kerülni a föltevést, hogy a nemzetgyülés mögött a nemzetnek *egyhangu* ellenzése emelkedik fel. Ezt az összeütközést sehogy sem fogja elviselhetni I. Milán oly uj szinü, fris mázu királysága! És sajnálnunk kellene, ha külügyi politikánk az osztrák-magyar monarchia érdekeit nagyon szoros kapcsolatba hozta volna a jelen szerb kormány megmaradásával. Elismerjük, reánk nézve kivánatos, hogy a jelenlegi miniszterium megmaradjon addig, mig a közvetitésével létrejött szerződéses viszonyok meggyökereznek, és ezekkel gazdasági és politikai összeköttetésünk Szerbiával megszilárdul. De veszedelmes dolognak tartanók, ha a szabadságellenes áramlat ugy Szerbiában, mint a többi Balkán államokban a mi monarchiánkat birná védő hegylánczolatul, és a reakczionárius pártok Bécsből nyernék az életfentartó erőt. Az a szerep jutna most nekünk a Keleten, melyet Metternich idejében már egyszer a monarchia oly gyászos eredménynyel töltött be az olasz és német államokban. Érdekeink valódi biztositását soha sem várhatjuk Milán pünkösdi királyságától, ha ennek támogatása fejében a szerbek állandó ellenségeskedését váltjuk be.

Budapest, julius 5.

A zárai «*Narodni Liszt*» szerkesztőjét kihallgatáson fogadta a mult hónap végén *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter. A szerkesztő elnapanaszolta a miniszternek, hogy lapjától megvonták a postai szállitás jogát, s a boszniai kormány aggodalma odáig terjed, hogy csaknem minden horvát és szerb laptól megtagadja az engedélyt az okkupált tartományokba való szállithatására. A miniszter kijelenté, hogy nincs kellőképen informálva e rendszabály inditó okai felől, mert csak az imént vette át a miniszterium vezetését, de nemsokára megfogja vizsgálni a dolgot. A beszélgetés folytán többször emlitette a miniszter azt a szilárd elhatározását, hogy Boszniában a fenálló törvények keretéhez képest kiböviti az autonomiát. Elismeri, hogy a boszniai hivatalnokok egy része nem felel meg feladatának, de nagyon bajos elegendő számu jó tisztviselőt találni. A mi különösen a horvát hivatalnokokat illeti, a jobbak nem akarnak Boszniába menni, a többiek meg nem lettek volna alkalmasak. A szerkesztő hangsulyozta az annexiónak s a végleges állapot helyreállításának szükséges voltát. A miniszter azt felelte, hogy évekkel ezelőtt maga is ebben a véleményben volt, de a gyakorlati keresztülvitel, kivált a mostani viszonyok között, tömérdek akadályba ütközik. Az agrárkérdést is meg akarja oldani a miniszter, de hát erre is idő kell. Minduntalan arra hivatkoznak, hogy Montenegró miként oldotta meg az agrár-kérdést. Ez általában ama kerületekben történt, melyekben nem sok bajjal járt a megoldás. De Dulcignóban, hol sok mohamedán lakik, nem fogott hozzá a montenegrói kormány e kérdés megoldásához; a montenegrói bérlők sokkal többet fizetnek, mint a herczegovinaiak. A közös pénzügyminiszter *elismerte, hogy a lakosságnak van oka az elégedetlenségre*, csakhogy ez okok nem egyedül az administráczióban, hanem magában a lakosságban is rejlenek. Az okkupált tartományok lakosai fölötte irtóznak az adófizetéstől. Alaptalan az az állitás, hogy a herczegóczok azért lázadtak fel a kormány ellen, mert a nem nemzetiségi Szerbiában régtől fogva nemzetiségiek a kormányok, mégis voltak az országban forradalmak s a szerbek maguk kergették el vagy öltték meg saját nemzetiségi fejedelmeiket. Szerbia lakosai csak rövid idő óta szokták meg a rendet és az európai viszonyokat. A miniszter végül azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az okkupált tartományok lakosai mindinkább meg lesznek elégedve helyzetükkel s a tartományok megmaradnak a monarchia kötelékében.

A hadsereg ujjászervezése.

— Az «Egyetértés» katonai tudósitójától. —

Bécs, jul. 5.

Bár az adatok, melyek a hadsereg, de főképen a gyalogság ujjászervezését illetőleg az utolsó napokban a sajtóban keringtek, általában helyesek, egyes pontokban mégis helyreigazitást és felvilágositást igényelnek. Igy például biztosan állithatjuk, hogy a gyalogezredek létszáma még véglegesen nem lett megállapitva. Abban a tervben, mely a minapi közös minisztertanács elé terjesztetett, ugyan 102 ezred, azaz 22 uj ezred szervezése volt kilátásba véve, de azért ez a szám még minden bizonynyal változást fog szenvedni, miután egynehány, az ezredek létszámát befolyásoló kérdés még nincs tökéletesen elintézve, első sorban a hadkiegészitő kerületek czélszerü uj beosztása. Továbbá még a nyolcz vadászszázlóalj átalakitása két gyalogezreddé sem bizonyos. Egy befolyásos párt e transformácziót azzal az indokolással perhorreszkálja, hogy abszurdum volna egy ujjászervezésnél, melynél mozgékony és önálló taktikai egységek alkotása a főkiinduló pontok egyikét képezi, a már ezen feltételeknek ugyis megfelelő vadászszázlóaljakat ezredekké összeforrasztani.

A reorganizácció legérdekesebb momentumát a mozgó zászlóaljak intézménye képezi, mert ezek vannak arra hivatva, helyreigazitani azt a két hibát, melyet a hadügyminiszter a delegácziók előtt az ujjászervezés okául felhozott, t. i. a rezervisták behivását a részleges mozgósitásoknál és a hadi ordre de bataille megzavarását. Ezek a hibák a mozgó zászlóaljak alakitása által el is lesznek kerülve, az első persze csak akként, hogy azok terhek, melyek eddig a tartalékosokat nyomták, jövőben a *póttartalékosokra* szállnak át.

Az a hir, hogy a mozgó zászlóaljak mint nagyobb városok és várak helyőrségei is fognak alkalmaztatni, nem felel meg a valóságnak, mivel vagy az okkupált tartományokban és Dalmácziában, vagy a hadkiegészitő kerületben fognak állomásozni. Az első esetben a zászlóaljak felemelt állománynyal birnak és a hadi ordre de bataille keretén kivül állanak. Egy bizonyos idő mulva a zászlóaljak egy a maguk ezredéhez vagy egy más ezredhez tartozó zászlóalj által felváltathatnak, ugymint a zászlóalj tisztikara is bármikor változtatható. Ezredek, melyek mozgó zászlóaljakat nem detachiroznak a monarchia déli részébe, mozgó zászlóaljaikat a hadkiegészitő kerületekben tartják, hol ezek egyetemben az ezreddel, vagy pedig, ha az ezred a hadkiegészitő kerületen kivül eső nagyobb városokba vagy az okkupált tartományokba vezényeltetnék, önállóan állomásozik.

Rendes körülmények között az ezred 4 zászlóaljának állománya egyenlő nagyságu lesz. A kirendelt mozgó zászlóaljak állománya felemeltetik és pedig akként, hogy a szükséges legénység a hadkiegészitő kerületben visszamaradt ezredből (zászlóaljból) vonatik el, mely aztán létszámát *szükség esetben* a póttartalékosok behivása által egészíti ki. Ez az intézmény képezi az uj organizácció legmegtámadhatóbb pontját, megjegyzendő különben, hogy az ujjászervezési tervezet nem reflektál — mint ez általános nézet — az egész póttartalék tartós behivására a zászló alá, hanem a behivást csak oly mérvben és időtartamra követeli, a mennyiben azt a hadkiegészitő kerületben visszamaradt csapat hadi kiképezése és a szolgálat rendes menete igénylik. Vagy más szóval: a póttartalékosok berendelt része nem fog az egész év folyamában szolgálni, hanem csak bizonyos időpontokban, mint például az őszi gyakorlatok alkalmával, a tartalékosok fegyvergyakorlataikor, az ujonczok kiképeztetésekor stb. A többi időben, ugy télen át is, a póttartalékosok szabadságoltatnak. Ha pedig a viszonyok az okkupált tartományokban annyira javulnának, hogy az ott álló mozgó zászlóaljak állományai leszállithatóvá válnának, a póttartalékosok további igénybe vevése is fölöslegessé válnék.

Ami az ujjászervezés keresztülvitelének költségeit illeti, azt a hadügyi budget egyes tételeinél történt megtakaritásokból akarják fedezni, mig az uj állomásozással összekötött nagy csapatmozgalmakra szükséges pénzért a *delegácziókhoz* fordulnak, a követelést avval indokolva, hogy a körülbelül 1 milliónyi összeg a jövőben kamatosan be lesz hozva, miután a csapatszállitási kiadások a territoriális rendszer elfogadása után egy minimumra csökkennek. A póttartalékosok behivása folytán felmerülő költségek *nem a hadi*, hanem a *boszniai budgetben* fognak kifejezést nyerni.

KÜLFÖLD.

Julius 5.

Mára tűzték ki a *konferenczióban* tanácskozó konstantinápolyi nagykövetek a portához intézendő felszólitást, hogy az egyiptomi bonyodalomba fegyverhatalommal avatkozzék be. Eddig még minden jel arra mutat, hogy a porta ezt a felszólitást visszautasitja, s a diplomaták, ha ugyan a konferencziát ez a visszautasitás szét nem ugrasztja, bizvást folytathatják a tanácskozást abban az irányban, hogy már most mi történjék. Ismeretes, hogy erre az esetre európai okkupácció van kilátásba véve, melyben Francziaország és Anglia fognak, ha nem is az egyedüli, de a főszerepeket játszani. *Anglia* legalább ugy készülődik, mintha az okkupácció máris elhatározott dolog volna. Tegnap is, mialatt a felsőház az eddigi *parlamenti eskü* eltörlésének kérdésével foglalkozott s az erre vonatkozó inditványt 138 szavazattal 62 ellenében elvetette, a Westminsterben fontos *minisztertanács* volt, melyben a hadsereg főparancsnoka is részt vett. Egy londoni félhivatalos távirat azt mondja, hogy hirszerint a *katonai akczió Egyiptomban már legközelebb várható, sőt az alexandriai erődök haladéktalan lövetéséről* is beszélnek. Ismeretes ugyanis, hogy Anglia felszólalása következtében az alexandriai erődítési munkálatokat abban kellett hagyni, de *Arabi* pasa rendelésére néhány nap óta e munkálatokat ujra kezdték. A *Daily News* ma már azt jelenti, hogy *Seymour* tengernagy Alexandria kormányzóját az erődök felszerelésének beszüntetésére szólitotta fel és kijelentette, hogy ha *a kormányzó kivánatát nem teljesiti, erélyes lépéseket fog tenni.*

Az *angol kormány* ujabb pótfüzetet adott ki a *kékkönyhöz.* Az ebben foglalt okiratok — szám szerint 154 — május 31-ig terjednek. Május 23-án Lord *Granville* azt irja, hogy *Francziaország* és *Anglia* nem önző okból mennek Egyiptomba, hanem azért, hogy ott az *összes nemzetek érdekeit* és a *kedive tekintélyét* megvédjék, a mint ezt a szultánnak Európa által elismert fermánjai megerősitették. Ők sohasem javasolták a csapatok partraszállitását, sem Egyiptom katonai okkupácczióját. *Anglia, mihelyt a rend helyreállitva s a jövő biztositva lesz, Egyiptomot magára akarja hagyni s hajóit visszahivja.* Ha várakozásaik ellenére a békés megoldás lehetetlen lenne, akkor Anglia a többi hatalmakkal és a portával együtt tanácskozni fog, a legjobbaknak látszó rendszabályok fölött. — Május 26-án Lord *Granville* jegyzéket intéz Lord *Lyons* párisi nagykövethez, melyben azt ajánlja, hogy a nyugati hatalmak szólitsák föl az összes hatalmakat, hogy a szultánt, mint Egyiptom souverainjét közösen kérjék meg, hogy a *kedivének elegendő haderőt bocsásson rendelkezésére* a rend helyreállitása végett. E csapatok ottlétök alatt a *kedive parancsa alatt állnának;* a szultán továbbá tegyen határozott igéretet, hogy ezek a csapatok csakis a statusquo fenntartására fordittatnak, nem pedig az Egyiptom jogaiba való beavatkozásra. A csapatok egy hónapnál tovább ne maradjanak Egyiptomban, kivévén, ha a kedive kéri, s ha ebbe az összes nagyhatalmak, vagy a nyugati hatalmak, mint amazoknak képviselői, beleegyeznek. *Az expedicció költségeit Egyiptom viselné.* — Május 28-án *Malet* kairói főkonzul azt irja, hogy a rend helyreállitására az *egyetlen eszköz*, melyet ő ajánlhat, a *mielőbbi török beavatkozás.* Ugyanez nap délutánján Malet azt sürgönyzi, hogy a kedive palotaőrségét megkettőztették s azt a parancsot adták neki, hogy a *kedivét a kikocsizásban meggátolja s esetleg le is lőjje*, ha ezt mégis megkisérténé. Ez azon a napon történt, mikor az ulemák a kedivét arra kényszeritették, hogy Arabit ismét nevezze ki hadügyminiszternek.

A *szerb szkupstina* ülésszakát *Milán* király a következő *trónbeszéddel* rekeszthette be:

«Tisztelt képviselők! Midőn köztetek megjelenek, hogy a nemzetgyülésnek 1881-ik évre egybehivott ülésszakát berekeszszem, első sorban kötelességemnek tartom nektek megelégedésemet kifejezni, mert látom, hogy tevékenységtek mindig a folytonos haladás és a fennálló rend szellemétől van áthatva; át van hatva a hatalmas államesszme azon szellemétől, melylyel a nemzetgyülés jelen ülésszaka kezdetét vette. Legerősebb meggyőződésem, hogy Szerbia csak ezen uton néz biztos jövőnek elé; mi rám nézve annyival kellemesebb, mivel a népképviselet is feltartóztathatlanul halad ezen, a hazára nézve hasznos uton előre. Minél nagyobb ellenállásra s nehézségekre talált az a haladás, a rend és az állami eszme ez emlitett becsületes utján és kellett azokat leküzdeni, annál inkább tarthat igényt az én és nemzetem köszönetére.

Hogy mennyire hasznos ugy az állam tekintélyére, mint annak érdekeire az idegen államokkal való barátságos viszonyok fenntartása és Szerbia kifogástalan magatartása a nemzetközi kérdésekben, azt megmutatta azon szivélyes előzékenység, melylyel a szerb királyság megujitására vonatkozó elhatározástok minden állam részéről üdvözöltetett. Rendkivül szerencsésnek érzem magam, hogy megvallhatom nektek, mily hálával töltötte el királytok keblét Európa összes uralkodóinak azon rokonszenve, mely ez alkalommal velem és Szerbiával szemben oly ünnepélyes módon nyilvánult.

Különösen kedves nekem az, hogy a nemzetgyülés ez ülésszaka a hajózási szerződés elfogadása által az Ausztria-Magyarországgal, mint szomszéd állammal kötött szerződések sorozatát befejezte; hogy az az Angliával kötött kereskedelmi szerződéshez való pótlékot jóváhagyta és az északamerikai Egyesült-Államokkal, valamint a holland és görög királyságokkal kötött kereskedelmi szerződéseket elfogadta.

Megelégedéssel tapasztalom, hogy az országos törvényhozás terén kifejtett működések különösen az ország közgazdasági fejlesztésének régen érzett szükségeségére volt irányozva. A pénzügyi törvényekkel egyetemben megalkottátok az állami költségvetést, melylyel együtt korunk egyik hatalmas vivmánya, a vasutépités, biztositva van. Az agrár kölcsöntörvény megalkotása által könnyitéseket és előnyöket nyujtottatok az uj területrészekben lakó polgártársainknak, a hazának pedig ujabban jó hirnevet szereztetek, magatoknak pedig jogos igényt az ország hálájára.

A rokkantakról szóló törvénynek megalkotása által uj áldozatot hoztatok a haza oltárára. Ez által függetlenségünk és szabadságunk eme vértanuinak érdemeit értékök szerint méltányoljátok. A sajtószabadságot és a nemzetgyülés ügyrendjét szabályozó törvényekkel helyreállitottátok az egyensulyt, a jogok és kötelezettségek közt is bebizonyitottátok, hogy hazánkban a politikai és polgári szabadságok megférnek az állami rend mellett, mert hasznosságuk és tartósságuk csak ezen összhangzatban nyilvánulhat. Az alkotmány módositásának másodszori megszavazása által, melyre nézve az előkészitő lépések már megtétettek, megmutattátok, hogy komoly akarattal oda törekesztek, hogy azok az egészséges politikai élet fejlődésére tartós biztositékkal birjanak.

Tisztelt képviselők! Midőn azon fáradságért, melyet ezen ülésszak alatt az állami ügyek elintézése nektek és kormányomnak okozott, ezennel köszönetemet nyilvánitom, szerencsés utat kivánok és az 1881-re összehivott nemzetgyülés ülésszakát bezárom.

AZ ARANY HAJTŰ.

Franczia elbeszélés. 2

Irta: GEORGE DE PEYREBRUNE.

II.

(Folytatás.)

Ama nap estéjén, mely Magda asszonyt olyan szörnyü izgalomba ejtette, a néni magához szólitotta Angelot s fölment vele ennek a szobájába.

Alig tudott beszélni, mert a torka össze volt szorulva s a szive hevesen dobogott.

— Zárd be az ajtót. Gyer ide. Mi ez?

S az orra alá tartotta az arany hajtűt.

Angelo elámultan s elképedten nyitotta ki a száját.

— Hallgass! Ne hazudj! Mi ez?

— Magda néni . . . dadogá Angelo.

— Nem igaz! förmedt rá Magda asszony. — Ezt valami haszontalan személynél találtad . . . Hallgass, semmirevaló!

Angelo fölágaskodott, mint egy kis mérges kigyó.

— Haszontalan személy! kiáltott föl örülten a felhábordástól, — ő, ő! . . . Magda néni, adja vissza azt a tűt, mert különben . . .

— Mert különben? . . .

S Magda néni fölemelte a kezét.

Angelo meg sem mozdult, hanem vakmerően ismétlé:

— Mert különben ugy elmegyek, hogy sohase lát többet!

Jaj, bizony kitelt volna tőle, hogy megtegye. Most már világos volt ez. Az angyal föllázadt végre. S isten a megmondhatója, milyen kataklizma az, mikor az angyalok föllázadnak!

Magda asszony egyszerre, mintegy varázsütésre, lecsillapult. Egészen elhűlt arra a gondolatra, hogy a «gyerek» világgá talál menni.

Hanem azért a tűt nem adta vissza.

Messzire eldobta magától. Az arany holmi nagy sebességgel hömpölygött végig a padlón s csengő koppanása olyan volt, mintha panaszkodnék, hogy ilyen kiméletlenül bánnak vele.

Angelo utána szaladt, fölvette, megtörülte, megdörzsölte a kabátja szárnyával, s azután szemtelenül beleszurta egy varrópárnába, melyet Magda asszony a tulajdon kezeivel készitett.

Ez már a vakmerőség netovábbja volt.

Ám Angelo szörnyen elvörösödött. Érezte, hogy ő most hallatlan dolgot mivelt, s rettenetes fenyitésre volt elkészülve.

Aggódva fordità szemét a bősz nénire.

Ennez megsejtette benne a félszet:

— Nyomorult! mondá a legsiribb hangon, mely rendelkezésére állott.

Azután elővette zsebkendőjét s a legijesztőbb módon fujta bele az orrát, azt kiáltva melle, hogy ő nagyon boldogtalan.

— De, Magda néni, rebegé Angelo elérzékenyülten, — mi panasza van? Hát nem mindent megteszek én, a mit akar? . . .

Magda néni rögtön szaván fogta.

— No ezt mindjárt meglássuk. — Angelo . . .

Köhintenie kellett. Majd megfuladt.

— Angelo, huszonhárom éves vagy, s én fel tudom fogni . . . azaz, hogy dehogy tudom felfogni . . . De hát, lásd, édes gyermekem, fődolog, hogy az ember tisztességes legyen. Az életben ez az egyetlen dolog, a mi jó. Ha rosz ember válnék belőled, én belehalnék. Némely ember csakis azért lesz gonosztevő, mert lányok után futkos. Hej ha tudnád! . . . Neked nő kell? No hát, végy el egyet s meg van az egész. Angelo, meg fogsz házasodni.

— Én! . . . kiáltott föl a fiatal ember elkábultan, mintha főbe ütötték volna.

Magda néni elhalványodott, elfehéredett.

— Ne félj, lelkecském, jól kiválasztottam én a neked valót, ne félj. Magda néninek jó szeme van ám! Tudja, hogy mi kell az olyan elkényeztetett, beczézett kis fiunak, a milyen te vagy . . .

Szép, deli kisasszony az, a kinek egy fillérje sincs, mert különben nem kellene neki holmi szegény nyomdász-legény. Már pedig reménylem, hogy az nem fog nemet mondani.

Különben, van egy kis megtakaritott pénzecskénk is, a mivel csinos háztartást rendezhetünk be a számotokra! Majd meglásd, milyen szép lesz . . .

Ejnye ni, mi lelt téged? Talán bizony azért vágsz ilyen savanyu képet, mert sajnálod azt a mihasznát? Hallod-e, meg ne haragits! Akarom, érted-e? . . . akarom, hogy feleségül vedd Ferrière kisasszonyt, mert ha nem, rosszul jársz velem . . . Most pedig lódulj!

Magda asszony az ajtó felé nyujtá mutató ujját, mely remegett.

A némi egészen kipirult az izgatottságtól, mert a «gyerek» tántorogni kezdett s szeméből csakugy omlott a kőny. Egyszerre csak sirva fakadt s eszeveszetten vetette magát a jó asszony nyakába, mialatt zokogva kiáltá:

— Magda néni, Magda néni, mennyire szeretem! . . .

S azután csókolgatta és sirt hozzá, mint a gyermek, arczát a Magda néni gallérjába rejtve.

Kevés hija volt, hogy emez már azt nem mondá neki: «Nohát ne beszéljünk róla többet», ugy fájt a szivének, hogy sirni látta a fiut.

De Angelo, mintha láz erőltetné, megint rákezdte:

— Magda néni, maga olyan, mint a jó isten . . . Szeretem! szeretem! . . .

— Tessék, még elveszti azt a csöpp eszét! kiáltott föl Magda néni, olyan erősen szoritva keblére a gyereket, a mint csak birta.

Azután, félénken kérdé:

— Hallod, édes gyermekem, talán nem akarod? . .

— De bizony akarom!

S fölegyenesedve, derekasan megrázta a nénikét.

S ezután még egyszer elkiáltotta:

— Akarom! érti? akarom! . . .

Azzal fogta a kilincset s lebukfenczezett a lépcsőn és eltünt, ugy hagyva ott Magda nénit, roskadozó lábbal, homlokát két kezébe szoritva, mintha megérteni iparkodnék ezt az egész dolgot, mialatt gondolatai ugy forogtak fejében, mint a fonál a pamutgombolyitón.

Angélo pedig, hajadon fővel, felborzolva, mint a göndör kis kutya, szaladt a hogy csak birt, a Morimbeauné asszony nevelő-intézete felé.

III.

Szerencséjére az ajtó nyitva volt, mert csöngetni a világért sem mert volna. Macska módjára surrant be a kis udvarba, s lábujjhegyen ugrosva leért a kertbe, hol egy fa mögé huzódott. Innen aztán, nyakát ovatosan előre nyujtva, a hátsó fal felé nézegetett, hol a szőlőzugas alatt egy pad volt.

Tiszta szép est volt. Az ég egyik felén még nappali világosság maradozott, mig a másik részen már egymásután bujtak elő a csillagok.

Augusztus hava volt. A kert teljes pompájában diszlett; megvolt minden levele, minden virága, minden gyümölcse. Illattal volt terhes a levegő.

És Angelo, kinek egyszerre minden érzéke mohó vágyra ébredt, sováran nézett szét, részegülten szivta be a levegőt s előre nyujtá ajkait, mintha föl akarná falni csókjaival az ábrándozó leányt, ki a lugas alatt ült, s őt nem látta.

Mikor azután, életében most először, jóllakott azzal a kéjjel, melyet most már megengedettnek hitt, halkan és dobogó szivvel közeledett Thildához.

A leány fölemelé fejét és elpirult.

Angelo pedig megállott, mozdulni sem mert, a hirtelen zavarodás földhöz szegezte. Ha az arczát elrejthette volna abba a ruhába, mely a leány lábait takará, akkor — akkor talán lett volna bátorsága elmondani, hogy miért jött. De igy, előtte állva annak, a ki közeledtére elpirult, nem, soha! . . .

Arra gondolt, hogy nem jobb volna-e elszaladnia. De miért is nem szól Thilda semmit? Hiszen ha egymáshoz adják őket, ezt már ugyis tudnia kell.

Thilda szeliden nézett reá; szemei félig behunyva tévedeztek rajta, s szemöldökének rezgése csak ugy csiklandozta Angelonak a szivét. De nem látszott olyan zavartnak, mint mikor a szende leány először áll jegyese előtt. Ez meglepte a Magda asszony félénk unokaöcsését.

Végre a leány, barátságosan nyujtva neki kezet, megszólalt:

— Jól tette, hogy ma eljött.

Angelo tántorgott, mikor megfogta az a kezet, melyet rögtön el is eresztett, mert ugy érezte, mintha égetné. Odalapult a falhoz, egy hosszu inda árnyékába, mely az orrára csüngött le.

Most már, kissé bátrabb lévén, rányitotta a leányra fényes szemeit, melyek ugy csillogtak, mint a nefelejts a harmatcsepp alatt.

Thilda, kissé remegő hangon, melyen megérzett az erőlködés, hogy nyugotnak lássék, folytatá:

— Vannak pillanatok az életben, mikor nagy szükségünk van egy jó barátra.

Elérzékenyült. Könny gyült szemébe, mely egyszerre elborult.

— Ön sir! dadogá Angelo, ki nagy nyugtalansággal állott föl a padról.

Lehajolt hozzá, hogy jobban láthassa. Arcza hozzáért a leány vállához. Thilda megfordità kissé fejét s fátyolozott tekintete ráesett az ifju fölemelt szemeire.

Egy perczig igy néztek egymásnak a szivébe. Nyugtalanok voltak mind a ketten s mégis elragadtatva lelkök eme benső érintkezésétől, mely soha nem ismert mámorral töltié el őket s szinte hasonló volt az ájuláshoz.

Thilda lassan félreforditá szemét s mosolyogva viszonzá, halkan, mintha vallomását mondaná el:

— Nem, nem sirok többé!

Angelo lehajtá fejét, szőke fürteivel érintve a leány keblét s még halkabban mormolá:

— Szeretem önt! szeretem! . . .

Kezök egymásba kulcsolódott s az egyik örülten szorongatta a másikat.

Thilda most csaknem vidoran mondá:

— S ha meggondolom, hogy épen ma kérték meg a kezemet! . . . Talalja ki, hogy mit feleltem.

Angelo raborult a leány ujjaira s hogy valamennyit egyszerre csókolja meg, az egész kezet odadörzsölte félig nyitott ajkaihoz.

Thilda kaczagva tevé hozzá:

— Azt feleltem, hogy fogadásom tiltja férjhez menni!

— Kosarat adott! kiáltott föl Angelo, a leány kezét elbocsátva, — kosarat adott! . .

Thilda intett a fejével, hogy igen, s meglepetve nézte, hogy mi lelte Angelot egyszerre. (Folyt. kov.)

Anglia és Francziaország a középtengeren.

Egy katonai szaklapból veszszükát a következő sorokat:

Ugy látszik, az egyiptomi ügyek komoly bonyodalmakhoz fognak vezetni. Anglia a szuezi csatornánál lévő fontos érdekeinek öntudatában nagyban készülődik, hogy Francziaország által meg ne zavartassék. Az edinburghi herczeg vezetése alatt nagyobb hajóraj érintette e napokban Maltát, előkészületeket tettek továbbá arra, hogy Indiából lehetőleg gyorsan csapatok jöhessenek. Az Egyiptomot megszálló hadtestet ádeni és maltai csapatokból alakitani akarják, és esetleg indiai sepoykkel erősiteni. A portsmouthi kikötőben horgonyozó «Malabar» személyszállitó hajó, mely 2000 embert szállithat, azt a parancsot kapta, hogy utazásra kész legyen. Az angol hadügyminiszter megtiltotta a tartalékos csapatoknak azt, hogy Angliát engedélye nélkül elhagyhassák és valamennyi helyörségben hadilétszámra emelik az ezredeket. Francziaországnak mindeddig csak néhány pánczélos hajója horgonyozik Alexandria közelében. Ha a két állam készülődéseit összehasonlitjuk, ugy találjuk, hogy Angolország, tekintettel készülődéseire, ezuttal is a kezdeményező szerepet akarja játszani a «keleti kérdés» megoldásában.

Hogy Angolországnak érintett szándéka Francziaországhoz való viszonyát többé-kevésbé megzavarhatja-e vagy nem, ezt fejtegetni nem akarjuk. Mindazáltal tekintettel a viszonyokra alkalmas az időpont arra, hogy vizsgáljuk, milyen hatalmat képvisel mindkét állam a középtengeren.

Anglia kitünő pozicióinál fogva jelenleg uralkodik a középtenger fölött és ennek következtében a szuezi csatorna, illetőleg Egyiptom is hatalmában van. Gibraltar birtoka által Dél-Európa tengeri hatalmait elválaszthatja Nyugot-Európa hatalmaitól; e körülmény rendkivül fontos Francziaországra nézve, mert légfőbb kikötői, mint: Cherbourg, Havre és Brest az atlanti tenger partján feküsznek. Gibraltár maga egyidejüleg Angolország hajóhadi állomását képezi; a helyőrség nagy és erős. Malta a másik hajóhadi állomás és abszolute megtámadhatatlan; ez képezi a Gibraltár és a Beaconsfield által meghódított harmadik állomása, vagyis Cziprus szigete közt a kapcsot, mely utóbbi lehetővé teszi, hogy Anglia Törökországgal és Egyiptommal szemben nagy angol haderőt tartson készen; ha megfontoljuk e tengeri állomások fontosságát, arra az eredményre jutunk, hogy egyedül Anglia uralkodik most a Földközi tengeren.

Ezekkel szemben *Francziaország* a középtengeren kevésbé kedvező pozicziókkal rendelkezik. Csak egy főpontja van: *Toulon*, mely ugy a szárazföld, mint a tenger felé kellően meg van erősitve; a cettei, adgei, marseillei, nizzai erődök s ütegek csak másodranguak. Másodranguak a parti szigetek erődei is. E szigetek ép ugy mint a csatorna, s az atlanti oczeán szigetei legnagyobb részt meg vannak erősitve. A tengerpart természetes alkotása jelentékeny előnyöket nyujt. A Pirenéek keleti szélén a tengerpart meredek s jó kikötőkkel bir, mint például a Pont-Vendresben, a lyoni öböl partjai azonban mintegy 30 mértföldnyi kiterjedésben egészen sikok. A tengertől hosszu parttorlaszok által elválasztott parti tavak vannak mindenütt; a kikötőket csak nagy nehezen lehet megóvni az elhomokosodástól. csak négy pánczélos hajó és egynéhány naszád van.

Ha már most azt kérdezzük, hogy egy esetleges francia-angol háboru hogyan menne végbe a középtengeren, erre azt felelhetjük, hogy a középtengeren nem fognak csatázni, csak a csatornapartokon és a nagy tengeren. Angolország hajóhadi állomásainak kedvező fekvése következtében a franczia hajóhadat, két egymástól egészen elkülönitett részre választhatja el; a gibraltári szoros minden érintkezést megszakit, s az csak annyiban érhető el, a mennyiben Toulont szárazföldi uton a bresti és cherbourgi tengeri fegyvergyárakból mindenféle hadiszerrel megerősiteni sikerül. Ha sikerül is a franczia hajóhadnak még az ellenségeskedések kitörése előtt a londoni kikötőt elérni, ott is tétlenségre lesz kárhoztatva, mert egy erősebb angol záró hajócsapat meggától bárminemű tevékenységet. Ha a francia hajóraj a támadás e nemére nem lesz eléggé elkészülve, akkor nyilt tengeri csatába kell bocsátkoznia. Akkor talán hasonló esemény előtt fogunk állni, mint 1798-ban Abukir mellett. Nelson a franczia hajóhad $\frac{3}{4}$ részét megsemmisitete; Napoleon működési tervének alapja szétmállott és a hazájával való közlekedést lehetetlenné tették az angolok.

Harminczkét órai ülés.

London, jul. 3.

Az alsóház ülése, mely pénteken délután 2 órakor kezdődött csekély megszakitással folyt vasárnap esteli 10 óráig, a parlament történetében mindenesetre emlékezetes ülés lesz. Kizárólagos tárgya az ir bünténykek megakadályozásáról szóló bill 17. §-a volt, melyhez a Parnell által vezetett ir dandár tömérdek módositást nyujtott be. Az ülés azért tartott oly sokáig, mert e módositások fölött külön-külön szavaztak. *Harcourt* belügyminiszter reggeli 7 órakor határozottan tiltakozott az időpazarlás ellen s figyelmezteté a házat arra a körülményre, hogy a vita már eddig is 14 órát vett igénybe. Egy órával később megint szót emelt a belügyminiszter s igen behatóan foglalkozott az irek húzó-vonó taktikájával. *Parnell* azzal vádolta a belügyminisztert, hogy az elnök dolgába ártja magát s kijelenté, hogy a bill meg a miniszter beszéde még inkább el fogja idegeniteni az ireket a törvénytől és a rendtől. Sir Stafford *Northcote* megdorgáltatá Parnellt s igérte a kormánynak az ellenzék támogatását, ha esetleg továbbra szándékozik javaslatokat tenni a törvényjavaslat sürgős végrehajtása érdekében. Sexton, *O'Connor*, *Leamy* és *Healy* home-rulerek pártjuk álláspontját védelmezték. *Forster*, a volt irországi államtitkár, kiemelte, hogy sohasem volt Irország lakosainak élete oly nagy veszélyben, mint most; felhivja a kormányt, hogy a legszigorubb rendszabályokhoz nyuljon a törvényjavaslat gyors végrehajtása érdekében. *Redmond* irországi folytatta a vitát s többször rendreutasitotta őt az elnök, mert nem maradt a tárgynál.

Kilencz órakor azt kérdezte Biddulph az elnöktől, hogy nem volna-e már időszerű azt a sajnálatos bohózatot berekeszteni. Dr. *Playfair*, ki időközben átvette az elnökéget, kijelenté, hogy ha folytatják tovább a bizottsági tárgyalás rendszeres halogatását, akkor meg fogja nevezni azokat a képviselőket, kik azt teszik. *Redmond* folytatta beszédét s több izben rendreutasittatott s végre megvonták tőle a szót az elnök s Biggar, Cablan, dr. Commius, Dillon, Healy, Leamy, Justin M'Carthy, Marum, Metge, O'Connor, O'Donnel, Parnell, Richard Power, Redmond, Sexton és Sullivan képviselőket nevezte meg olyanokul, kik a vitát megnyujtották. O'Donnel azt kiáltozta nevének olvasásakor, hogy: «Ez infámia!» Én egész éjjel távol voltam és mégis gyalázatos módon vádolnak. Ön (az elnökhöz fordulva) tisztének összes tradicziói ellen vétkezik. Az *elnök* azt viszonozta, hogy *O'Donnel* kifejezéseiről értesiteni fogja a házat. *Childers* hadügyminiszter erre azt inditványozta, hogy a nevezett képviselőket az ülés hátralevő idejére felfüggeszszék. Az inditványt 126 szavazattal 27 ellenében elfogadták. Röviddel 10 óra előtt jelent meg a házbana speacher. Dr. Plaifair tudtára adta a történteket. Még egyszer szavaztak a hadügyminiszter inditványa fölött s azt 125 szavazattal 29 ellenében ujra elfogadták. A speacher erre felszólitotta a felfüggesztett képviselőket, számra nézve 17-et, hogy távozzanak a házból, mely felszólitásnak azok engedelmeskedtek is azonnal. O'Donnel fölött az elnök megsértése miatt való határozat meghozatalát hétfőre halasztották. Miután a bizottsági ülés több órán keresztül akadály nélkül folyt, *Gladstone* kijelentette, hogy hétfőn szükséges lesz a büntettek megakadályozásáról szóló törvényjavaslat sürgetését inditványozni. A többi ir képviselők a vitának elhalasztását inditványozták, azonban mindig leszavazta őket a tulnyomó többség. Az elnök óva inti a képviselőket, hogy tartózkodjanak a halogató inditványok tételétől. Midőn *O'Kelly* ismét az elhalasztásra vonatkozólag tett inditványt, megszakadt a ház türelme. Sir H. *Vivian* arra kérte a házat, hogy vessen véget a bohózatnak, mire a *miniszterelnök* inditványára, az elnök által korábban megnevezett irországi képviselők: Byrne, Corbet, Gray, Lalor, Leahy, A. O'Connor, O'Kelly, O'Sullivan és Sheil, a szándékos és makacs obstrukczió vádja miatt 128 szóval 7 ellenében, a még hátralevő időre felfüggesztettek. A nevezett képviselők még a szavazás előtt távoztak a házból. A ház ezután tovább folytatta a bizottsági tanácskozást és elintézte a javaslat többi paragrafusait. Az utolsó szakaszt némi ellenvetések után 60 szavazattal elfogadták, mire a ház 8 órakor a miniszterek tetszése közben 32 óraiülés után a további üléseket hétfőre halasztotta.

UJDONSÁGOK.

— julius 5.

Személyi hirek. *Gr. Pejacsevics* László horvát bán Zágrábból Bécsbe érkezett. — *Dr. Korizmics* Antal, az egyiptomi nemzetközi biróság tagja, Bpestre érkezett és szabadságidejét családjával a gr. Pejacsevicstől vásárolt szadai villájában fogja tölteni. — *Thurn és Taxis* Egon herczeg Bécsből Budapestre érkezett. — *Tolmacsev* orosz tábornak Bécsből Moszkvába utazott. — *Liebermann* Leo az állami vegyisérleti állomás főnöke a kormány által a bordeaux-i kiállitásra és a németországi komlótermelés tanulmányozására kiküldetvén, már el is utazott s távolmaradása idejében helyettesitésével az ismert ifju vegyész, *Vangel* Béla bizatott meg. — *Dr. Haynald* Lajos bibornok-érsek Teplitzbe érkezett, hol négy hetet fog tölteni.

— ***A király ő felsége,*** mint Ischlből e hó 4-ikéről irják, Offenseeben van vadászuton. Ugy volt tervezve, hogy ő felsége már 5-ikén visszatér, de a kedvező idő és az eredménydús vadászat még egy napig ott tartja s igy csak 6-ikán este tér vissza Ischlbe.

— ***József főherczeg M.-Vásárhelytt.*** *József főherczeg*, mint már emlitettük, e hó 1-én 11 óra 30 perczkor érkezett M.-Vásárhelyre Graef lovassági tábornok adlátus, báró *Nyáry* tábornok s főudvarmester és *Klaer* őrnagy parancsnoksági tiszt, *Lázár* és *Dorner* századosok, parancsőrtisztek kiséretében, hogy megvizsgálja az erdélyi VI. honvédkerületi tanzászlóaljt. A katonaság részéről az indóháznál *Pacor* tábornok kerületi parancsnok és *Magezeus* tábornok dandárparancsnok fogadták ő fenségét. Még az nap délután a tanzászlóalj vizsgázott előtte a harczászati czéllövészetből a «Tatárok szállása» nevü terepen. Másnap, 3-ikán a tanzászlóalj a mészárosok rétjén zárt gyakorlat és szétszórt harczból szakasz, század és zászlóaljban vizsgázott. A főherczeg a vizsgák befejeztével az összes főtiszti kar előtt elismerését fejezte ki a kitünő eredménynyel letett vizsgákért. Azt mondotta, hogy: «nemcsak örömét, hanem tökéletes elismerését és megelégedését nyilvánitja. Továbbá ez alkalommal azt is tapasztalta, hogy a tanzászlóalj tisztikara a felsőbb katonai tudományokban is alapos jártassággal bir.» Ez oly elismerés volt a honvédőparancsnoktól a tanzászlóalj részére, a milyenben még honvédzászlóalj eddigelé Erdélyben nem részesült. A főherczeg 3-án este 8 óra 39 perczkor kiséretével M.-Vásárhelyről Nagyváradra utazott, tovább folytatni hivatalos körutját. Az indóháznál a M.-Vásárhelytt állomásozó összes törzs- és főtiszti kar megjelent, kiktől ő fensége az elindulászkor szivélyes bucsut vett. A tanzászlóaljhoz a honvédelmi minisztérium által Erdélyből a kitünőbb tisztek közül 20 és egy főorvos van berendelve szolgálattételre; még hozzá 701 honvéd. Az összes tanzászlóalj parancsnoka a derék *Kratochwil* alezredes. Századparancsnokok: *Thellmann*, *Altó*, *Dánffy* és *Welle* jól képzett törzstiszti aspiránsok. Végül megjegyzendő, hogy ez alkalommal, hivatalos utjában a főherczeg mellőzni kért és rendelt minden ovációt ugy a polgárok, mint a katonák részéről. Mégis M.-Vásárhely polgárai e hó 2-án fáklyászenével, a tanzászlóalj pedig a sátortáborban ügyesen összeállitott katonai mulatsággal lepték meg, hol M.-Vásárhely közönségének is szine-java megjelent. A tanzászlóalj három hónapi szolgálattétel után bezárólag e hó 15-én feloszlik. Itt megemlitjük, hogy a magyar honvédség főparancsnoka e hó 5-ikén érkezett Nagyváradról kisjenői birtokára, hol néhány napot fog tölteni. A főherczeg fogadására tegnap Tabajdy Károly aradi főispán és Ormos Péter alispán Kisjenőre utaztak.

— **Magyar zarándokok.** A déli vasut ma esteli vonatával indultak el messze utjokra a jeruzsálemi magyar zarándoklat tagjai, szám szerint harminczketten. Javarészük korosabb asszony, de van köztük fiatal férfi és nő is elég. A budai pályaudvar elejét már hat órakor ellepték hozzátartozóikkal, kik velük jöttek, hogy a vonat elrobogása előtt még egyszer bucsut vegyenek tőlük. Igazán megható jeleneteknek voltunk tanui. Öreg anyókák sirva-ríva bucsuztak el utra készülő övéiktől, rájuk adták áldásukat s viszonzásul azt kérték tőlük, hogy ha elérik a szent földet erőben, egészségben, foglalják az ő neveiket is hő imájukba. A zarándoklat vezetőjét, a jó öreg *Hegyei* Ferenczet egészen elárasztották kéréseikkel utitársaik meg a hon maradottak is. Az utóbbiak egy-egy frtot, némelyikök ötöt-tizet is nyomott a markába, hogy hozzon neki valami emléket a szent földről. Olyik az olvasóját adta át neki, hogy szenteltesse meg a szent sirt őrző papok által. A zarándoklat lelkész tagjait meg azért zaklatták, hogy mondjanak majd misét egyik-másik halottjuk lelke üdvéért. Persze, hogy megigérték mindenkinek, hogy teljesitik a kivánságát, de hát nem volt a ki számon vegye, hogy kinek mi az óhajtása? Hat órakor összecsoportosultak a zarándokok s vezetőjük egy székre állva német beszédet intézett hozzájuk, melyben emlékezteté őket a fáradalmas utra, melyre vállalkoztak, s azokra a nagy örömekre, melyek a szent földön várnak reájuk. Beszéde végén annyira elérzékenyült szegény öreg, hogy ugy kellett őt bevinni a váróterembe. A vonat, mely a zarándokokat vitte, háromnegyed nyolcz órakor robogott ki a pályaudvarból s az itthon maradtak kendőiket, kalapjaikat lengették szives bucsuzóul. Elutazott Hegyei Ferencz vezetőn kivül Agácsy János tiszalöki plébános, Kmossko Nep. János, tyerebovai káplán, Talapkovics Vazul bilkei lelkész. Beran Antal mészáros, Kis-Pest, Weisz Ferencz háztulajdonos, Budapest. Nagy Károly gyógyszerész, P.-Kamarás. Kreutzerl Jakab háztulajdonos, Budapest. Weidinger Nándor háztulajdonos, Budapest. Heidrich Ignácz háztulajdonos, Uj-Pest. Takáes István háztulajdonos, Léva. Harsányi László, Jászberény. Tiszta János, Erdőd. Schmidt-Kovalcsik Antal, M.-Sziget. Bolkay Antal, Lőcse. Rumpl Mátyás, Budakesz. Paul Ivanya, Tyerchova. Herzog János, Budaőrs. Rikker András, Budaőrs- W. A., Bécs. Molnár Istvánné, Kecskemét. Kovarik Rozália, Kecskemét. Jarcsi Mária, Lőcse. Pap Istvánné, Endrőd. Szabó Jánosné, Jászberény. Sós Czeczille, Jászberény. Major Ferenczné, Sz.-Fehérvár. Dolanszky Teréz, Kop Wilhelmine varró nők, Hikke Emilia, Léva. 11 betegnek jelentette magát. A menetdijt visszakapták.

— **Arabi pasa.** A «K. Z.» alexandriai levelezője érdekes apróságokat ir junius 25-ki levelében Arabi pasáról: «Ugy látszik, még mindig hatalma teljében érzi magát. A napokban a tengerészeti hivatal látogatta meg, hol az egész hivatalnoktestület várta, s ő királyi büszkeséggel fogadta őket. Rövid idővel ezelőtt valamelyik volt kommunista által, kik meglehetős számmal izegnek, mozognak a diktátor körül, megkezdette I. Napoleon életének lefordittatását arab nyelvre. A nagy császárban látja eszményképét, barátai legutóbbi esti összejövetelének egyikén legalább, Napoleon hősetteinek hallatára lelkesülten felkiáltott: «O az én mintaképem. Mindazt megteszem, mit e nagy ember tett, igen, sőt még többet, arab császárságot alapitok!»

— **Ünnep a fürdőn.** Szliácsról irják lapunknak e hó 2-ikáról: Szliácsnak ma kedélyes ünnepe volt. Dr. Hasenfeld egyetemi m. tanár s fürdőorvosnak adta át Lamer Zólyommegye alispánja a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét, melylyel a nevezett fürdőorvost tüntették ki az egészségügy terén általánosságban, de különösen a Szliács érdekében 23 év óta szerzett érdemeiért. 11 órakor a fürdő nagy társalgó terme egészen megtelt már diszes közönséggel, midőn az ünnepelt az alispánnak s a Beszterczebányáról ez alkalomra kijött megyei és városi küldöttségnek társaságában belépett. A belépésnél azonnal gyengéd meglepetéssel és kitüntetéssel találkozott, az itt időző gróf Ráday Gedeonné adott át neki a nőközönség nevében igen szép virágbokrétát. A küldöttség helyet foglalt. Lamer alispán felolvastatta a legfelsőbb kéziratot s hatásos beszédben adta át az érdemes orvosnak a méltán megérdemlett rendjelt, mit a kitüntetett meghatott hangon köszönt meg, ez alkalommal a részvét meleg hangján emlékezvén meg a veszteségről, mely báró Radvánszky Antal halála által a fürdőt, a megyét s az egész országot érte. Ezután Lenoir a fürdő-tulajdonos társaság képviselője s legtekintélyesebb részvényese üdvözölte a társaság nevében az ünnepeltet kiemelve, mennyit tett ő Szliácsért. Végül Rakovszky István orsz. képviselő a fürdővendégek üdvözletét fejezé ki, s miután még dr. Hasenfeld ismételten megköszönte az üdvözleteket, az ünnepély hivatalos része, a nagy s diszes közönség lelkes éljenzése közt véget ért. A nem hivatalos folytatás nem kevésbé volt kedélyes, délben a férfiak az ünnepelt tiszteletére közös ebédre gyültek, hol ismét számos felköszöntés fejezte ki azt az óhajtást, hogy a fürdő érdekében még sokáig teljes erővel folytathassa hasznos működését. Este pedig vidám tánczmulatságban gyült össze a fürdő közönsége. A mulatság hangversenynyel volt összekötve, s jó kedvben világos virradtig tartott. Személyes levél és sürgönyüdvözlések jöttek Ipolyi püspök, Kiss Miklós, Majovszky elnök, Majovszki kanonok és Thomka uraktól.

— ***Visszatérő kivándorlók.*** E hó 3-án éjjel 30 zempléni lakos jött vissza Amerikából, mert keresetük egyrészt a tömeges kivándorlók egy helyen való csoportosulása folytán, másrészt azért is csökkent, mert az odavaló munkások gyakran strikoltak s ilyenkor munkát vállalni nem mertek, mert agyonveréssel fenyegették.

— **Az aldunai kirándulás** részletes programmja már közelébb teljesen összeállitható lesz. Ujvidékről az ottani rendező bizottság megküldte a fogadtatás és ünnepiességek programmját s e szerint az ott igen fényes lesz. A hatvan tagu rendező bizottság a «Nympha» helyi gőzössel, katonazenével megy a vendégek elé egész Csernoviczig. Hadzsics Antal elnök üdvözli a vendégeket, kikkel együtt Kameniczon kiszállva, megtekintik az ottan kertet. Négy órára Ujvidékre érkeznek; a parton a polgármester a város nevében üdvözli a kirándulókat s aztán kocsikon bejárják a várost, megtekintik a hires péterváradi erődöt, az alagutat, az épülő hidat. Este 8-kor a szerb nemzeti szinházban hangverseny, utána fényes tánczvigalom lesz, melyen czigányok és tamburás zenekar felváltva játszanak. *Dolinay* Gyula titkár ma a Herkules fürdőbe, Orsovára és Turn-Szeverinbe utazik; visszatértével kiadatik a részletes és végleges programm. Távolléte alatt a részvételi jegyek dr. Molnár Antaltól vehetők át, a kör helyiségében d. u. 2—4-ig. Az indulás okvetlen julius 17-én esti 9 órakor lesz. — *Bukarestből* távirják lapunknak: Politikai, irodalmi és hirlapirói körökben az a hir, hogy a magyar irók és művészek társasága e hó 20-kán Turn-Szeverinbe érkezik, örömöt okozott. Azt hiszik, Romániába is eljönnek. Már teszik az előkészületeket a minél diszesebb fogadásra.

— **Visszatért banda.** *Farkas* Ödön népzenekara, mely mult év őszén külföldi körútra indult, tegnap visszaérkezett a fővárosba. A 16 tagból álló zenekar innét Bécsbe utazott, honnan két havi tartózkodás után Münchenbe, majd Berlinbe, Párisba és Londonba utazott, időközben ellátogatva a kisebb vidéki városokba is. Legutóbb két fürdőhelyen hangversenyzett és onnét tért vissza Budapestre. Itt azonban csak őszig marad és ekkor ismét Olaszországot fogja beutazni.

— **A „Fiume"** czimü tengerészeti, kereskedelmi és társadalmi lap, *Mócs* Zsigmond által szerkesztve e hóban kezdi meg második féléves pályafutását. E jól szerkesztett közlöny eddig megjelent számaiból meggyőződhetett mindenki, hogy az kitüzött programmjához, mely a magyar tengerpart és a Magyarország közötti érdekek megvédését és megszilárditását tüzte ki czélul, minden tekintetben megfelel. *Mócs* Zsigmond lapja a mellett, hogy kiváló szakértelemmel van szerkesztve, változatos tartalma által is magára vonja az olvasó figyelmét. E fontos missziót teljesitő vállalat pártolását ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

— **Az első szoboröntés Magyarországon.** A Deák-mauzoleum kupolájára helyezendő «Viktoria» géniusz szoboralak érczbeöntését tudvalevőleg a hazai Schlick-féle gyár vállalta el, s ugy az öntést, mint az egyes részek összeállitását a napokban befejezte. Hazai iparunk örvendetes emelkedése mellett, az öntési ipar nálunk mind ez ideig teljesen el volt hanyagolva, s az utóbbi időben ugy a fővárosban mint a vidéken felállitott szobrok öntésére: százezrek vándoroltak ki hazánkból a külföldre. E téren az első kezdeményezést a Schlick czég tette a «Viktoria» szoboralak érczbeöntésével, és a kisérlet sikerült, igy biztos lehet a remény arra, hogy szobrainkat jövőben, s igy már a Deák-szobrot is itthon öntheti érczbe. A gyár a szobor számára külön helyiséget épitetett, s azt ott már összeállitotta. A *Kiss* György szobrászunk által mintázott 6 méter magas alakot már több szakértő megtekintette, s annak öntéséről leghizelgóbben nyilatkoztak, annál is inkább, mert az alak egyes részleteinek, de különösen az antik öltöny lebegő dus redőzeteinek öntése a legnehezebb feladatok közé tartozik, s ennek kivitele a «Viktoria» szobron semmi kivánni valót sem hagy fenn. A 3 méter magas géniusz alak egy 1 m. 40 cm. átmérőjü és négy sphinx által tartott golyón lebeg, s kiterjesztett szárnyaival éri él a 6 méter magasságot, s sulya körülbelül 32 vámmázsára tehető, A biráló bizottság a napokban fogja a szobrot megtekinteni. Ezenkivül a gyár még számos hazai szakértőt szándékozik meghivni véleményadásra, s ezek itélete alapján nagyobb szobrok öntésére is külön öntőműhelyt akar jövőben felállitani. A «Viktoria»-szobor később, néhány napig a nagy közönség által is megtekinthető lesz. A szobornak a kupolára való helyezéséhez szükséges állványok felállitását még e héten megkezdik és *Gerster* Kálmán, a mauzoleum tervező-épitőjének vezetése alatt még ebben az évben fölhelyezik a kupolára.

— **Szerelmesek története.** Brüsszelben a mult hó végén olyan eset történt, mely az ottenheimihoz hasonlit. A Borgeval utczában egy huszonkét éves leány lakott: Schneeburg Róza, kinek bizonyos Eberfeld urtól, nevelő atyjától volt 300 frk havi dija. Négy hét óta társalkodónőjével s annak leányával lakott. Röviddel ezelőtt egy H. nevü czukorgyárossal ismerkedett meg s bizalmas viszony fejlődött ki köztük. Egy reggel, mikor a fiatal leány már várta a lakodalom kitüzését, szerelmese tudtára adta, hogy anyagi viszonyai nem engedik meg házasságát. A nőnek azonban értésére esett, hogy a czukorgyáros azért nem akarja nőül venni, mert törvénytelen születésü. A fiatal nő nem birta el kedvese lemondását, hanem revolverrel agyonlőtte magát. Előbb azonban felöltözködött menyasszonyi hófehér ruhába, koszorut tett fejére, ágyba feküdt s ugy végezte ki magát.

— **Vihar a Balatonon.** E hó első napján iszonyu vihar dühöngött az ország több vidékén. A központi meteorologiai intézet Keszthely, Zágráb s több más helyről jelent vihart e napról. Lapunknak Balaton-Füredről irják a következőket: B.-Füreden már junius 30-án igen gyanus sötét felhőkkel borult be a láthatár, azonban ezuttal egy hatalmas, délről estig tartó zápornál egyéb nem következett be. (Az előtt egy héttel jég verte el Füred határát.) Julius elsején megint borongott, és az utasok délután 3 órakor azon balsejtelemmel szálltak a «Kisfaludy»-gőzösre, hogy ma alighanem lesz egy kis balatoni háboru. A sejtelem csak annyiban nem bizonyult valónak, hogy nem mindennapi, nem középszerü csetepaté, hanem oly orkán következett be, minőre a kormányos 22 év óta nem emlékezik. Már elinduláskor középerejü szél fodrozta a Balatont, mely már ekkor nem mutatta azt a szelid kékeszöld szint, mely jókedvében sajátja. A láthatár mindinkább beborult, a felhők mind sötétebbek lettek, a szél ereje nőttön-nőtt, a tó hullámai mind magasabbra csapkodtak, s az egész Balaton haragosabb zöld szint öltött. Fenn sürü sötét fekete felhők, melyek leszakadással fenyegettek, lenn az epezöld háborgó tó, melyben a vihar mélyebb és mélyebb völgyeket szántott, mind magasabb hullámhegyeket emelt. Egyszerre iszonyu zápor zuhogott alá, melyet a vihar hihetetlen erővel csapkodott. A meny folytonosan dörgött, a villám egyremásra sujtott, a Balatonba, a «Kisfaludy» lahdamódra himbálózott, minden izében recsegett, a kajutókben rémes volt a kormány gépezetének pattogását hallani. Nagy veszedelemben volt a gőzös. A hajó személyzetén kivül mindössze heten voltak rajta, 3 nő és 4 férfi. Egyszerre még sötétebb lett, mogyorónyi jégdarabok oly erővel hulltak a hajó vastag ablakaira, hogy azok betörésétől lehetett tartani. Ezalatt a fedélzeti teremben egy nő az ájuláshoz volt közel, egy pedig a teljesen kifejlődött tengeri betegséggel vivódott. Ekkor érte tetőpontját a zivatar, Siófoktól már csak negyed órányira volt a társaság, de partot nem lehetett látni, s a hajó épenséggel nem volt képes előre hatolni. Horgonyt kellett vetni, s a dühöngő elemek közt várakozni. Félóra multva végre enyhült a vihar, s bár még mindig szakadó esőben elérte a hajó Siófokot. Többen kitépett nagy magas ákáczok, derékon eltört topolyák, jegenyék, nyirek jelölték itt a vihar utját; a «Bárány» vendéglő udvara tele letört ákáczgallyakkal, ágakkal, kidöntött törzsekkel. A mélyebb fekvésü «Sas» vendéglő pedig lábnyi viz alatt áll. A Szamárdi mellett fekvő Jaba puszta környéke sivataggá lett, itt egy érvastagságu patak oly katasztrófát idézett elő, mint az utolsó budai katasztrófa volt. A diónyi jég a learatott gabnát a szó teljes értelmében kicsépelte. A keszthelyi indóház mellett a villám több helyt lecsapott; a Budáról délután 5 órakor indult gyorsvonatot a vihar Martonvásárnál érte utól. Ugyan e nap Zomborban roppant jégeső verte el a határt.

— ***Borasztó tragödia*** szinhelye volt e hó 4-ikén Köhöd-Gyarmat. Ez esetről a következőket irja esztergomi levelezőnk: Kottra ottani községi jegyzőnek négy fia van, s az egyik iszákos, munkakerülő, féltanult ember volt, a többiek földmivesek. Az emlitett napon a munkakerülő fiu beállitt atyjához s tőle pénzt kért, mit az atyja visszautasitott. Az iszákos fiu ekkor atyjára rontott s a nála levő nagy bottal olyat sujtott reá, hogy annak azonnal eltört a karja. Az apa jajgatására az udvarban dolgozó három fiu befutott a szobába s ott találták hetven éves atyjukat eszméletlenül és testvéröket, ki rosszat sejtve, ki akart osonni a szobából. A három fiu megragadta a gyilkos testvért s az utczára vonszolták, végig hurták a falun, a faluvégén levő tóig. Itt előfogták, véresre verték, lábbal taposták, s mikor látták, hogy már lélekzeni sem tud, a tóba dobták. A tó sekély volt s igy nem fulhatott belé, innét kihuzták tehát s agyonverték. A három testvért még nem fogták el.

— **Egy rabló elfogatása.** Esztergomból irják lapunknak: Az itteni rendőrség egy nagyobb rablóbanda fejét fogta el. A gonosztevő rálőtt a csőszre, ki a lopásban meggátolta. A házmotozás alkalmával sok véres ruhát találtak nála elrejtve, valamint több miemondó ruhát és kelyhet. A nevét ki nem tádhatták még.

— ***Rablás fényes nappal.*** Bécsből irják, hogy ma délben a Ziegler-gasséban, egy czipészüzletben merész rablást követtek el. A tettesek elegánsan öltözött férfiak voltak, kik bérkocsin érkeztek. A czipészüzlet Merstallinger Józsefé, kinek kirakata is, utczai bódéja is van műhelye mellett. Délben, mikor a feleségétől elválva élő mester legényei eltávoztak hazulról s egy cseléde sem volt vele, két férfi érkezett és megragadták a mestert, szivacscsal teletömték száját és aztán feltörték szekrényét s kirabolták. Mikor a cselédek visszatértek, a bérkocsinak s uraknak már csak hült helye volt, a szegény czipészmester pedig hörögve ott feküdt a földön. Több ezer forintot vittek el a rablók. Az egyik közülök 30 éves, magas, szőke, a másik ifjabb. A rendőrség mindenfelé táviratozott.

— **Öngyilkossági kisérlet.** Kassáról irják: Trohán András 31 éves czimadia, e hó 4-én véget akart vetni életének s e szándékból vitriolt ivott. Miután az erős szer a roppant fájdalom daczára sem ölte meg, a háza előtt folyó sekélyes malomárokba vetette magát. A szerencsétlen azonban itt sem lelé az óhajtott halált, mert a puskaporos malom előtt ismét kimászott a vizből. Később a kórházba szállitották, felgyógyulásához azonban nincs remény, mert a vitriol teljesen összeégette belső részeit. Tettének indoka, hogy mult hó 26-án járt le egy váltója, melyet fedezni nem tudott, s mely okból megóvatoltatott.

— ***Gyilkosság fényes nappal.*** Nógrádmegye Zsély községéből irják lapunknak, hogy ott e hó 1-én Mákosi Pál 36 éves puszta-szalatnyai illetőségü uradalmi ispán, Mihajlovics Szilárd birtokos házánál két fogatu kocsin megjelent, kocsisának a haza visszafordulást s a kapu előtt való megállást elrendelte, és azzal beállitott a házba. A gazdától először 5000 frtot, majd 3000 frtot s végül 1500 frtot követelt, mit az megtagadott. Erre neki fordult, hatcsövü revolverével rálőtt, de nem találta, pedig 3 éves kis fia is ott volt mellette. A golyó a szekrénybe furódott. A gazda hirtelen kifutott a szobából, mire a merénylő másodszor is rálőtt. A golyó a nyitott konyhaajtón át a tésztanyujtó deszkát találta. Erre a háziasszony a hátulsó szobából nagy sikoltozás közt rohant ki, mire a gyilkos ennek is revolvert szegzett és rálőtt. A nő ijedtségében füléhez kapott, s igy a golyó kezét furta át, a másik pedig az ablakon a szabadba repült. Ekkor a vakmerő támadó berontott a szomszéd szobában halálos betegen fekvő Lehóczky Jánoshoz s mellének szegezve revolverét, kétszer rá is lőtt, de fegyvere nem sült el. Erre egész közönyösen a kapu előtt álló kocsijára felült s elhajtatott. A falu végén egyik boltosnak azt mondta, hogy most megy lőszerekért és sorba lövöldözi az egész háznépet. A roppant lármára egész csoport nép gyült össze, de a merénylőt senki nem bántotta. A fenyegetőző ember nem tért többé visszsa, s ezen nem csodálkoznak, hanem azon igen is csodálkozik mindenki, hogy a hatóság eddig nem fogatta el. Akár téboly, akár gonoszság volt az inditó ok, a közbiztonság megköveteli az erélyes intézkedést.

— **Kettős gyilkossági kisérlet és öngyilkosság.** Simmeringben, mint Bécsből e hó 5-éről irják, véres történet keltett szenzációt. Henke Vilmos házbirtokos nejével több éven át a legboldogtalanabb házasságban élt. Legutóbb törvényesen el akartak válni s ez okból a nő különválva élt. A törvényszék nejének havi tartást itélt meg, de a férj nem fizetett, mi miatt aztán a nő bepörölte. A férj boszut forralt volt neje ellen, kiről azt is megtudta, hogy egy férfival van viszonyban, ki ellene ingerli az asszonyt. E hó 4-én délután neje lakására ment s e szavakkal: «Hol a tanácsadód?» rálőtt, nemkülönben az ottlevő háziasszonyra: Schopper Borbálára. A kilőtt hat revolverlövés közül egy sem talált halálosan. Henke azután az udvarra futott s sziven lőtte magát, ugy hogy azonnal meghalt. A ház körül nagy tolongás támadt. Henkéné lábán, karján, mellén kapott sebet, a háziasszony felső karján. Henkét Simmeringben mindenki a legtiszteltebb férfinek tartotta s igy annál feltűnőbb ez a siralmas történet.

Rövid hirek. ***A régi százforintosok*** október végeig maradnak forgalomban. — ***A budapesti*** görög-román egyházközség üresedésben levő lelkészi állomására pályázatot hirdetnek. — ***Temesvártt*** a telefon-hálózat központi irodájába és egy házba leugrott a villám, de emberben nem okozott kárt. — ***Vojteken*** a görög templomba csapott, több oltárképet megrongált és a tetőzetet tönkretette. — ***A Pétervár*** melletti Livadia szinház tüzveszélyben volt; a szinpad alatt kezdődött az égés, de csakhamar észrevették és eloltották. — ***Goradnán*** e napokban tüz támadt, melynek rövid idő alatt 17 épület esett martalékul. — ***Resiczán*** Péter Ernő néptanitó ötven éves jubileumát nagy ünnepélyességgel tartották meg. — ***Bécsben*** az Ottakringen ma tüz volt, mely több házat hamvasztott el. — ***Rabelaisnek,*** a kitünő franczia irónak, Chinonban, szülővárosában e hó 2-án leplezték le emlékszobrát. — ***Kremsben*** a plébánialak mellett pompás freskoképeket fedeztek fel, melyek legalább négyszáz évesek. — ***Az osztrák északsarki expedicció*** a kedvezőtlen időjárás miatt még mindig Tromöeben van. — ***Cseh-Lodenitzban*** Sternberg mellett 30 ház leégett.

—

= **Öngyilkos gépész.** *Schabrak* Károly gépészlakatos ma délelőtt Erzsébet-tér 3. sz. lakásán közönséges egycs

azért, mert a kir. itélőtáblát az ünnephez nemcsak a szeretet, tisztelet és nagyrabecsülés, hanem a hála kötelékei is fűzik. Működésének, érdemeinek köszöni a kir. itélőtáblának minden egyes tagja, hogy elnöke kitüntetésében jól eső elismeréshez juthatott saját, leküzdhetetlennek látszó óriási munkahalmazzal viaskodó tevékenysége is. Zászlóvivőnk az elnök, ki — mint látjuk — minket győzelemre vezérel. Mi, a kir. itélő tábla tagjai, mi vagyunk tehát azok, kik ezuttal legtöbb jogosultsággal mondhatjuk: „*az ő öröme*: a mi örömünk; az ő dicsősége a mi dicsőségünk! Ez felszólalásom érve és — mint legalább hinni merem — jogos alapja. Nem gátolhatja ez, hogy az *egységes* gyülekezetnek valamennyi *alkotó eleme* osztozzék a forró óhajban, mely nem szokásnál fogva ajkaimról, hanem szivemből fakad: hogy Szabó Miklós ő excellenciáját, a budapesti kir. itélő tábla érdemekben gazdag elnökét, ő felsége belső titkos tanácsosát, közös tiszteletünk, közös szeretetünk és közös ragaszkodásunk tárgyát, a magyarok jó Istene, mostani erejében soká, igen soká éltesse!

A beszéd alatt a távolabb ülők közel mentek a szónokhoz, hogy jobban meghallhassák azokat a szavakat, a melyek az ő érzelmeiket is oly megkapóan ecsetelték. A beszéd végeztével kitört a lelkesült éljenzés, mely szünni is alig akart. E beszédre a legnagyobb csend és figyelem közt meleg meghatott hangon mondotta el **Szabó** Miklós rövid köszönetét, mely igy hangzik:

A legszerénytelenebb elbizakodás volna, ha azt hinném, hogy jogszolgáltatási tevékenységünknek ennyi kitűnősége csupán parányiságom kedvéért gyült össze. Azt hiszem, hogy az, a mi minket összehozott, az összetartozásnak érzete és az egyetemlegesség kapcsa, mely azt eredményezi, hogy az evyént erő kitüntetés kihat mindnyájunkra és visszhangra talál valamennyiünk keblében. És még sem találok szavakat, hogy köszönetemet kifejezzem a miniszter ő Nagyméltóságának, a magas minisztérium megjelent tanácsosainak, a kuria nagyméltóságu alelnökének, a kuria tagjainak, a kir. főügyészek, az első biróság tagjainak, az ügyvédi kar jelenlevő képviselőinek s végül és mindenekfölött családomnak: a kir. itélő táblának. Szivemből kivánom, hogy az ég mindannyiokat sokáig éltesse!

A lelkesült éljenzés elesendesülése után **Sárkány** József kir. táblai tanácselnök mondott felköszöntőt, a többi közt igy szólva:

Ha egykor ama nagy reformeszme, mely ez időszerint napirenden van, a szóbeliség és közvetlenség általános behozatala s azzal kapcsolatban a jelenlegi kir. itélő táblának felszlatása az aktualitás vagy jobban mondva a valóságos kivitel stádiumába fog lépni, engedje-e a Mindenható, hogy ez ősi jogintézménynek, az összpontosított kir. táblának feloszlatása valóban igazolja mindazon reményt és várakozást, mely ahhoz hazaszerte fűződik, hogy a majdan felállitandó kir. táblák élére ismét és mindig Szabó Miklós-ok és Vajkay-ak állíttathassanak, s hogy a majdan felállitandó kir. táblának birói testületeit is ugyanazon magasztos szellem vezérelje, mely a jelenlegi kir. táblát Szabó Miklós és Vajkay zászlaja alatt lelkesíti és lelkesíteni fogja fennállásának utolsó perczéig. Elteti végül *Pauler* miniszternek.

Ezután **Perczel** Béla kuriai alelnök a kir. táblaért, majd **Karap** Ferencz kir. táblai tanácselnök *Mailáth* György országbiróért iszik, kérve Perczelt, hogy a jelenlevők jó kivánatait fejezze ki a távollevő országbiró előtt.

Horváth Döme kir. táblai tanácselnök az ügyvédi karra, **Hodoszy** Imre ügyvéd *Szabó* Miklósra, mint az ügyvédi karnak volt tagjára, **Jankovich** Gyula pedig a kuriára üriti poharát.

Kozma Sándor kir. főügyész komoly arczczal elmondott humoros toasztban köszöntötte fel *Paulert*, kivánva neki, hogy „*addig éljen, a mig a királyi tábla deczentralizációja* keresztül vitetik.»

Azuán egyhuzamban felköszöntötte *Szabó Miklóst*, kivánva neki, hogy addig éljen, *a mig a szóbeliségre és közvetlenségre alapitott perrendtartás elkészül*. Majd felköszöntötte *Csemegi* Károlyt, kivánva, hogy «addig éljen, *a mig bünvádi perrendtartás* életbe lép.» Végül nevetve hozzátette, hogy mind a hárman matuzsálemi kort érnének el, hát ő azt kivánja, hogy érjék el.

Kaczagas és éljenzés egyszerre hangzott a tréfás felköszöntőre és az éljenzés épen ugy illette a felköszöntőtteket, mint azt, a ki az áldomást mondotta. Az ebéd fél ötkor ért véget, de a társaság nagy része csak öt óra után oszlott el. A kir. tábla jegyzőiből álló fiatalság asztalbontés után a földszinti terem egyik sarkába vonult vissza, magával vivén az öreg *Rácz* Pali bandáját, hogy meghallgassa azoknak a magyar nótáknak a folytatását, a melyeket az ebéd alatt játszott.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **A népszinház** holnap, csütörtökön, a *Sztrogoff* Mihály előkészületei miatt nem tart előadást. Este 6 órakor jelmezes próba lesz. A darabban a szereposztás egészen uj, csupán *Előry* (Jolivet) és *Pártényiné* (Sztrogoff anyja) tartották meg régi szerepeiket. Sztrogoffot *Tihanyi*, Bluntot *Horváth*, Nádiát *Nagy* Ilonka, Szángériát *Vidorné* játszák. A hetedik képben előfordúló balettben lép föl *miss Aenea* mint «*arany légy*», kinek mult évi bécsi föllépéréről a «*Neue freie Presse*» ezt irta: «Nagyszámu közönség gyült egybe, hogy lássa a híres *Mouche d'ort*, ki a párisiakat egy álló évig vonzotta volt a Chatelet-szinházba. Miss *Aenea* sikere itt ép oly nagy volt, mint a Szajna partján, s valóban érdekes ezt az egészen sajátszerű produkcziót megnézni. Miss *Aenea* mint táncczosoó kezdi s mint madár folytatja; függélyesen, vizirányosan, ferdén, félkörben széldeli a levegőt, a nélkül, hogy a legcsekélyebb erőlködést elárulná vagy a néző észrevehetné, hogy mi módon repül. A közönség ismételten tört ki zajos tetszésbe és számtalanszor hivta ki a kecses «arany legyet.»

— **A budai szinkörben** ma este lépett fel Prielle Kornélia kisasszony először «Boccaccio»-ban, Fiamessa szerepében. A kisasszonynak csinos, rokonszenves szimpadi alakja s kellemesen csengő elég terjedelmes hangja van. Kár, hogy csekély iskolázottsággal bir. Mindenesetre megérdemelné a kiképeztetést. Romance-át igen csinosan énekelte, s a nagy számu közönség élénken megtapsolta.

— **A budai szinkörben** holnap csütörtökön adják *először* Csikvári Jákó népszinművét „*Az apa unokái*"-ját. A darab 3 felvonásra terjed, s a zenerészről Predits László karmester, a nemzeti szinház zenekarának tagja gondoskodott. E népszinműben a vasuti élet rajza nagy tért foglal el; látható lesz benne vasut, órház, mindenféle vasuti jelvények és jelmezek stb. A főbb szerepek kiosztása a következő: Sugárné Berkiné, czimszerep: Váray Mariska, Julis: Cs. Szabó Ilka, Galambos: Veres, Venczel: Kendy.

— **Az elitélt primadonna** ügyében hozott kormánytanácsi határozat szerint *Erdélyi Marietta* kilépése a szini kebelezetből nem vétetik tudomásul. A hozott határozat azon részéről, mely szerint a budai szinkör igazgatója a legsulyosabb következmények terhe alatt eltiltatik a primadonnát folléptetni többé, Bogyó a tegnapi késő esti órákban Ditrói magánlevelében értesittetett. Az igazgatót ez nagy zavarba hozta. «Boccaccio» mára kitűzve, a műsor nem változtatható. Azon feltűnésnél fogva, melyet Erdélyi Marietta ügye keltett, s az esetnek elvi jelentősége tudatában Bogyó be sem várva a kormánytanács itéletének kézbesitését, ez itélet rá vonatkozó része ellen még a mai déli órákban beadta *felebbezését* a kormánytanácshoz, kérvén, hogy az alapszabályok értelmében azt a közgyűlés elé terjeszsze. A felebbezésben mindenekelőtt a legnagyobb tisztelettel emlékszik meg a kormánytanács intenczijáról, mert ez esetben is az igazgató és tagok között szerződési viszony szilárditása czéloztatik s tudja, hogy ily praeczedens mily káros következményeket vonhatna maga után. De ez a határozat reá nézve mégis sérelmes, nem intenczijóánál, hanem specziális alkalmazásánál fogva. Sérelmes azért, mert meghallgattatása nélkül, egyoldaluag hozatott; sem a törvény, sem a méltányosságnal meg nem egyeztethető, hogy az érdekelt fél meghallgatása nélkül ily fontos következményű határozat hozathassék. Sérelmes azért is, mert az igazgatótanácsnak nincs a szini szabályokban gyökerező joga ahhoz, hogy egy működvelő felléptetését ily rideg, mondhatni fenyegető levél utján megtilthassa. Bogyó az Erdélyi Marietta és Csóka Sándor közt fenforgó ügy taglálásába nem bocsátkozik, de számos indokkal bizonyitja, hogy Erdélyi Marietta ugy az alapszabályok, mint a miniszteri rendeletek értelmezése szerint jelenleg csupán a működvelők kategoriájába tartozik s e fogalomnak felel meg. Erdélyi Marietta kilépését, mert más pályára akar térni, a reá vonatkozó első hirtározat kézbesitése előtt bejelenti s e kilépést szabályszerű határidőben Bogyó is bejelenti a kormánytanácsnak. Miután e kérdés elbirálása ugy az igazgatók, mint a tagok s az egyes működvelőkre nézve annyira nagy jelentőségű, már csak ezért is kivánatos, hogy a felebbezésem következtében — mond Bogyó — a kérdés a közgyűlés által vitattassék meg és döntessék el. Kéri felebbező, hogy a felebbezést az alapsz. VII. B. 16. §. értelmében a kormánytanács a közgyűlés elé terjeszsze, a közgyűlési határozat meghozataláig pedig, közlött határozatának hatályát a szini szabályok rendelkezése szerint függeszsze föl.

— **Halmi** Ferencz tegnap fejezte be népszinházi vendégszereplését. A «Pálinka» három utolsó előadását nagy közönség nézte. Halmi ezuttal összesen nyolczszor lépett föl s a fellépések korántsem meritette ki. Evva Lajos a népszinház igazgatója udvarias levelet irt a művésznek, megköszönve becses közreműködését a népszinház előadásaiban és kérve jövőre is szivességét, hogy egy-egy neki való szerepben a népszinházi szimpadján föllépjen. Halmi szünidejének egy részét Nagyváradon és Gyulán pihenve fogja tölteni, de julius végén meglehet, hogy még négyszer fellép a népszinházban.

— **Miniszteri rendelet a vidéki szinészet** ügyében. Gyakran előfordul, hogy vidéki magyar szinigazgatók egy időben több város helyi engedélyét eszközölték ki maguknak, s azokat részint egyáltalában nem, részint csak hosszabb idő eltelte után veszik igénybe. Ennek következtében az esetleg ily helyi engedélyért folyamodó más szinigazgató a helyi hatóság által azon indokolással, hogy a helyi engedély már másnak megadatott, elutasittatik. Ezen, a magyar szinészet ügyére káros hatásu viszszaélések megszüntetése czéljából a belügyminiszter elrendelte, hogy csak abban az esetben adassék meg a helyi engedély, ha a folyamodó igazgató kérvényében megjelöli a napot, a melytől az engedély megadatni kéri, és hogy az esetben, ha az illető igazgató a megjelölt naptól számitva 15 nap alatt a nyert helyi engedélyt nem érvényesiti, az hatályát veszti s az engedélyt esetleg jelentkező más szinigazgatónak adandó meg. Ha pedig más szinigazgató nem jelentkeznék, az engedély csakis ujabb kérvényre adható meg ismét.

— **A párisi szinházak.** Levelezőnk irja e hó 3-ról: A hires *Massint*, ki Zolának «Nana»-ját alakitotta, a Gaité szinházhoz szerződtették, hol a «Bella Gabrielle»-ben a czimszerepet fogja játszani. — Egy másik diva, *Jane Hading*, ki Jeanne Granier mellett fő vonzó ereje volt a *Renaissance* szinháznak, hangját egyszerre elveszitette. Ennek következtében az énekkel felhagy és a vigjátékot fogja művelni. Mondják, hogy a Gymnase igazgatója hajlandó őt szerződtetni. — A jobb iroktól adásra. Kiláttás van tehát, hogy a jövő évi idény nem lesz oly meddő, mint a lefolyt. A mi Sardou uj darabját illeti, az ujságirók sok ellentétes dolgot tudnak róla beszélni, a tény az, hogy a szerző nagyon titkolja és alig lehet valakinek a darab meséjéről tudomása. Bizonyos azonban, hogy Sarah Bernhardt megkereste Sardout, irna a darabban férje Damalas számára szerepet. Sardou kereken visszautasitá a szeszélyes művésznő e kivánságát.

SPORT.

— **Az országos magyar vadászati védegylet** is beakarja bizonyitani életrevalóságát a sport körök előtt. Ugyanis az egylet tagjai közt mozgalom indult meg a vadászati törvény módositása s a főváros területén a vizsláknak a szájkosár alól leendő kivétele tárgyában. Mindkét ügyben indokolt felterjesztést fognak intézni a kormányhoz, illetve fővárosi tanácshoz. Az őszi idényben tartandó aganes-kiállitás alkalmával, október 21-én társas összejövetelt rendeznek, mely lövészettel s felolvasással lesz egybekötve, magától értetődvén az elmaradhatlan bankett. E czélból a galamb-lövészegylet elnökét felkérik a lőtér, a lovaregylet elnökét pedig a lóversenytéri nagyobb étterem átengedésére. Felolvasást *Keleti* Károly és Eöri *Farkas* Kálmán fognak tartani. Az egylet körül érdemeket szerzett egyéneknek adandó oklevelek rajzainak elkészitését Keleti Károly vállalta magára; az érmeket illetőleg pedig elhatározták, hogy azok egyik oldalán szt Hubert az egylet czimének köriratával, a másikon pedig egy cserkoszorú lesz, melynek üresen hagyott közepébe a jutalmazandó neve s telte fog belevésetni. Az elnököt, *Nádasdy* Ferencz grófot megbizták az egyleti pecsét elkészitésével, mely szt Hubertet szarvassal fogja ábrázolni, körirata pedig ez lesz: «Országos magyar vadászati védegylet.»

— **Versenyuszás a Dunán.** Bécsben e hó 4-dikén tartották meg a versenyuszást a szabad Dunán. A nem nagy számmal megjelent közönség a legnagyobb érdeklődéssel kisérte a sportnak ez érdekes nemét. A verseny két részből állott: Mesteruszók és műkedvelők versenyéből. Az elsőben két egyén vett részt. u. m. Bartovszky Ede, a «Valeria» gőzös kormányosa és Hieszleitner Gusztáv a Zsófia-fürdő uszómesterének fia. Nuszdorftól indultak és Hieszleitner a 3000 meter hosszu utat — Nuszdorftól a városi fürdőig — 24 percz alatt tette meg; Bartovszky négy perczczel később érkezett a czélhoz. A díj 10 aranyból és ezüst éremből állott. Ennél sokkal érdekesebb volt a műkedvelők uszása. Ebben részt vettek: Gollviczer János, Roesch Károly, Nehr Mór, Hieszleitner József és Bachmayr Manó Bécsből, Lotz Rezső Felső-Meidlingből és dr. Coles az «Ilex swimmung club» tagja Londonból. Az utóbbit oly jó hir előzte meg, hogy nagyobb összegekbe fogadtak győzességére; Bachmayr szóba sem jött, annál kevésbé, mert tegnapelőtt operáltatta magát s ezáltal nivel sem emelte kvalifikáczióját. Ezek is Nuszdorfból indultak. Dr. Coles vezetett, utánna Bachmayr uszott, ezt még Gollviczer és Hieszleitner követték. 600 méternyire uszva, Bachmayr hátramaradt. Igy jutottak el a Ferencz-József hidhoz. Ott Bachmayr legalább is 400 méterrel volt Coles után, mig Gollviczer ugy előrehaladt, hogy egy ideig az utóbbi mellett uszott. Az uszókat csolnakok kisérték és az angolt külön csolnak, melynek kormányosa Colesnak mindig megmutatta az irányt, melyben haladnia kellett. Egyszerre csak zajos kiáltások hallatszottak a partról: «Eljen *Bachmayr!*» Bachmayr az utnak első háromnegyedében kimélte erejét, azután sem uszott, hanem csakugy röpült. Győzelme fényes és teljes volt, mert Coles-t több csolnakhosszal haladta meg. Dr. Coles második, Gollviczer harmadik volt. Bachmayr 24 percz alatt tette meg az utat és újra elnyerte a Challenger dijat, meg az arany érmet.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros zárszámadása.** A pénzügyi albizottság ma *Kada* alpolgármester elnöklete alatt folytatta a zárszámadások felülvizsgálatát; egész az iparrajziskolai kiadásokig ért. A tárgyalás befejezése pénteken délelőtt leszen. A többi kevésbé fontos megjegyzések közül, a mik egyes tételekre tétetnek, mint jegyzőkönyvbe vett pontok csak a következők emlitendők: A bérkocsikiadások évről-évre következetesen növekedvén, (így nehány év alatt 15,000 frtról 20,000-re nőttek), valamint az utazási és élelmezési költségek is hasonló emelkedést mutatván, habár a főszámvevő nyilatkozata szerint azok le nem szállithatók is — igazolásukra jövőre részletesb kimutatás adandó. A tőkekamat-törlesztés a zárszámadásba jövőre csak az eddig esedékes részletek erejéig veendő fel; az egész kölcsönterhek kimutatása (pl. a sorsolási kölcsönöknél is) a vagyonleltárba való. Miután a köztisztasági költségekre tett előirányzatot némely előjáróság 40%-kal is túlhágta, a bizottság javallja, hogy a köztisztasági czélra adott költségvetési összegek állásáról a számvevőség időnkint adjon jelentést, s ha az előjáróságok valamely nagyobb uj munkaerő alkalmazása által oly helyzetbe jönnek, hogy a köztisztasági pénzekkel előreláthatólag nem jönnek ki, akkor ezt előlegesen jelentsék be a tanácsnak. Végül a közoktatási kiadások alkalmából a bizottság szükségesnek látja a törvényhatóság figyelmét a közoktatási kiadásoknak évről-évre óriási mértékben történő emelkedésére felhivni. Kérni kell a kormányt tetemes segélynyujtásra; az igazgatókat ki kell költöztetni az iskolából; foglalkozni kell a tanitónők férjhez menetele kérdésével is.

— **Járdafoglalások a sugáruton.** A közmunkatanács panaszt emelt a fővárosnál, hogy a sugáruti korcsmárosok és kávések, kik járdafoglalásra engedélyt nyertek, nemcsak asztalokat és székeket raknak ki, hanem még a járdába vert keritésekkel is elzárják a gyalogjáró legnagyobb részét, ugy, hogy a közmunkatanács műszaki osztályának felmérése szerint több helyen 1 öl — 1 öl 5 láb közlekedési tér marad csak a járó-kelőknek. Miután bajos elhinni, hogy a város ily széles térre adjon ki foglalási engedélyt, alkalmasint visszaélések forognak fenn. A közmunkatanács kéri az illetők részére kiadott járdafoglalások hiteles jegyzékét s azon óhaját fejezi ki, hogy a főváros jövőre a *járdafoglalások engedélyezésénél a közmunkatanács hozzájárulását ne mellőzze.*

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A temesvári cs. kir. hadparancsnokság** a pancsovai katonai kaszinó ama kérdésére, hogy lehetnek-e polgáriak is a kaszinó tagjai, elvileg kimondotta, hogy katonai kaszinók tagjai csupán katonatisztek és katonai hivatalnokok lehetnek s igy azok közé még államhivatalnokok sem vétethetnek fel. Azok a polgáriak tehát, kik már felvétettek, a tagok sorából kiküszöbölendők.

— **A szász tüzoltók.** A magyarországi tüzoltó-egyletek országos szövetségének Budapesten székelő központi választmánya tegnap délután tartott ülésében véglegesen megállapitotta az idén Zala-Egerszegen rendezendő szövetkezeti vándorgyülés napirendjét. Ennek befejeztével egy átirat került felolvasásra, a melynek tartalma, de még inkább a *kihivó* s szánt-szándékkal sértésre czélzó hang a melyen az irat tartva van, általános felháborodást keltett. Ugyanis felolvastatott a *nagyszebeni* önkénytes tözoltó egylet átirata, a melyben tudatja az egylet, hogy az országos szövetkezet kötelékéből kilép. A gunyorosan körülirt kilépési indok csupán abból áll, hogy szász atyánkfiainak nincs kedvök alávetni magokat a szövetkezet által legutóbb Pozsonyban tartott vándorgyülésén kimondott abbeli határozatnak, melyszerint a szövetkezet s a vándorgyülések ügykezelése jövőre *kizárólag a magyar lesz*. De még nagyobb megütközésre adott alkalmat az a körülmény, hogy a «hazafias» indulatu átiratot dr. *Lindtner* Gusztáv tüzoltó-egyesületi főparancsnok irta alá, a ki tudvalevőleg egyuttal a nagyszebeni *magyar kir. jogakadémiának* tanára is.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Nagy bünügy.** *A kalocsai kir. törvényszék* által julius 3-ikára és folytatólag több napra volt kitűzve a végtárgyalás a sikkasztás, csalás és okmányhamisitási óriási bünügyben *Tóth* Imre szt.-benedeki volt jegyző és társai ellen. Mintegy kétszáz tanu volt berendelve, kiknek nagy része ma kilencz óra előtt már megjelent a törvényszéki épületben. Az ülés — mint lapunknak irják, e hó 3-ikán reggeli 9 órakor nyittatott meg, azonban *Tóth* Imre nem jelent meg. Fél tizkor érkezett a szt.-benedeki biró és jegyző, jelentvén az együttülő törvényszéknek, hogy Tóth Imre egy óra előtt *agyonlőtte* magát. A törvényszék, ugy szintén a közönség nagy megilletődéssel hallotta e hirt, mert a mellett, hogy az illető az ellene emelt vádak egyik másikában bünös volt, ezt a halálos büntetést nem érdemelte meg. A hivatalos bonczolás 3-ikán délután teljesittetett. Az elhunyt nőt és három gyermeket hagyott hátra. A végtárgyalás a másik két vádlottárs ellen, kik közül egyik a volt biró, a másik a volt pénztárnok folytattatik s valószinűleg e hét végéig tart.

— **Elltélt férj.** Nem régiben történt, hogy a Kassa melletti Bárcza községben egy férj szerelemféltés által indittatva, egy fiatal embernek, kit nejénél talált, levágta fülét. Ez ügyben e hó 4-én a kir. tvszék itéletet hozott, melynek értelmében a férj, Tóth Sámuel, sulyos testi sértés miatt egy havi fogságra és 20 frtnyi pénzbüntetés fizetésére, továbbá ifj. Lengyel Pál (az amorózo) részére 60 frt fájdalomdij és gyógyitási költségek megtérítésére itéltetett.

A «Der Socialist» sajtópöre.

Rég láttunk olyan nagy hallgatóságot a Fortunában, mint ma. A II-ik tágas tárgyaló terem már délelőtt 9 órakor zsufolásig megtelt, jobbára a munkás osztályból való közönséggel, mely a mai esküdtszéki tárgyalás iránt rendkivüli érdeklődést tanusitott. A vádlottak padján **Horváth** János czipész, a «Der Socialist» czimü szocialista lap szerkesztője ült. Lapjában több olyan czikk jelent meg, melyet a főügyész a btkv §§-aiba ütközőnek talált. A fővárosi munkáspárt vezetői következő magyar és német nyelven szerkesztett felhivást intézték a munkásokhoz: «Folyó évi julius hó 5-én délelőtt 9 órakor a «Socialist» czimü munkáslap sajtóperének ügyében végtárgyalás lesz. Azért szükséges, hogy e napon a végtárgyalásra a munka emberei számosan jelenjenek meg, hogy megmutassák azt, hogy nem hagyják el azokat, kik a jobb jövőért hoznak áldozatot. A végtárgyalás Budán a Fortuna-épületben lesz.» Aláirva. *Az ébresztők.*

E felhivásnak meg is volt az eredménye, mert a munkaemberei tömegesen jelentek meg. Feszült figyelemmel kisérték a tárgyalás lefolyását. A közvádló vádbeszédje közben kétszer zajosan közbeszóltottak, mire az elnök erélyesen rendreutasította a hallgatóságot. Ezután higgadt, nyugodt magatartással hallgatták a tárgyalást, csak olykor-olykor zugott végig a termen a tetszés morája, mikor dr. Dell'Adami Rezső védőügyvéd az ügyészszel szemben a munkásokat védelmezte. A vád tárgyát, a „*Socialist*" öt czikke képezte; és pedig: Az idézett lap f. évi 5-ik számában «Die Bildungstätte des Volkes» (A népművelődés tűzhelye) felirattal megjelent közleményben a közvádló a btkv. 173. §-ába ütköző cselekményt lát. Továbbá a «Statistik der Attentate» (A merényletek statisztikája) czimü közlemény közvádló szerint a btkv. 174-ik §-ába; az emlitett lap ez év april 4-iki számában «Unsere Argumente» (A mi érveink) s «Proletarier aller Länder, vereiniget euch» (Valamennyi ország proletárjai egyesüljetek) czimen megjelent közlemények a btkv. 153-ik §-ba ütköznek.

Vádlott **Horváth** János személyesen, védője: dr. **Dell' Adami** Rezső kiséretében jelent meg. Mint közvádló dr. **Jeszenszky** Sándor a főügyészséghez beosztott kir. alügyész szerepelt, ki ez alkalommal először képviselte nyilvános tárgyaláson az ügyészséget.

A biróság tagjai voltak: **Kriszt** János elnök, **Brinkmann** és **Molnár** Jenő szavazó birók.

A esküdtek kisorsolása előtt dr. **Jeszenszky** közvádló kijelentette, hogy miután nem ismer Magyarországon olyan embert, ki a jelen ügyben érdekelve lehetne, neki egyetlen esküdt ellen sincsen kifogása és a közvádló megillető visszavetési joggal élni nem kiván.

E szerint csak vádlott védője élt visszavetési jogával, s visszavetette a következő esküdteket: Rozenberg Gyulát, dr. Ullmann Sándort, Csepreghi Jánost, dr. Rácz Bélát és Milassin Károlyt.

Az **esküdtszék** sorsolás után következőképen alakult meg: dr. *Vaskovics* János, *Jálics* Kálmán, *Lindtner* Imre, *Kilián* Frigyes, *Blaustein* József, *Heinrich* Ferencz, *Kántor* Oszvald, *Schmiedlechner* György, *Kleinlein* Károly, *Jandy* László, *Jungfer* Gyula és dr. *Magyarevics* Mladen; póttagok: Juricsics Márton, s Tettey Nándor. Miután az esküdtek letették a törvényes esküdt, vádlottat az általános kérdésekre hallgatták ki: e kérdésekre következőleg felel: *Horváth* János 31 éves, hitfelekezet nélkül való, zala-szt.-gróthi sajtóvétségért büntetve nem volt.

Ezután jegyző felolvassa a **vádlevelet.**

Elnök (vádlotthoz): Kiván-e ügye felől előzetesen nyilatkozni?

Vádlott: Egyátalában nem.

Ezután a panaszlott czikkek olvastatnak fel.

Elnöknek a szerzőségre vonatkozó kérdéseire vádlott előadja: A «Bildungstätte unseres Volkes» czimü czikket nem ő irta. Póstán kapta. Szerzőjének jó hirneve volt előtte, s ő nem találta a czikkben foglalt alapelveket olyanoknak, a melyek törvénybe ütköznetnének, tehát kinyomatta. A szerzőt nem nevezheti meg, mert adott szava tiltja. A «Der Umsturz» czimü czikket egy volt képviselőtől kapta, a kit szintén nem akar megnevezni. A «Statistik der Attentate» czimü czikket Insbruckban feladott levélboritékban kapta. E czikkhez a két végső sort ő irta abban a jó hiszemben, hogy ezzel nem követ el törvényellenes cselekményt. Később névtelen levelet kapott; valószinűleg a czikk beküldőjétől, melyben arról értesitik, hogy a czikk a berlini «Tribüne»-ból van kivéve. Az «Unsere Argumente» czimü czikket szintén az a bizonyos volt képviselő küldötte be neki; végül a «Proletarier aller Länder, vereinigt euch» czimü czikket vádlott maga irta, s ugy ezért, mint a többi felsorolt czikkért elvállalja a törvény előtt való felelősséget.

Dell' Adami Rezső védőügyvéd bizonyitékokként felolvastatni kivánja a sajtó vizsgálóbiróságnak a szőnyegen forgó ügyben 238/882. sz. a. hozott végzését, mely szerint, miután a «Socialist» czimü lap az Angolországban üldözött «Freiheit» czimü lappal analog, az előbbinek elkobozása rendeltetik el, s konstatálni kivánja a vizsgálóbiróságnak e nyilatkozatát; továbbá felolvastatni kivánja a Marx és Engel által 1841-ben kiadott, minden európai nyelvre leforditott munkás-manifesztumot, mivel a 5-ik helyen felsorolt és vádlott által irt czikk szószerint e manifesztumból van átvéve; — benyujtja az «Avanti» olasz, «La revolution social» montevideoi spanyol, «The Radical» angol és «Rotthuggaren» svéd szocializista lapokat, s az ezekben megjelölt passusok felolvasását kéri, annak bizonyitásául, hogy a «Socialist» közleményei csak e lapok közleményeinek mérsékelt átvételei. Kéri továbbá vádlott erkölcsének megismertetése czéljából a budapesti czipésztársulat betegsegélyző-egyesület elnökségének vádlottról kiadott bizonyitványának, s a magyar munkás kongresszus által a képviselőházhoz intézett peticzió felolvasását. Bemutatja a «Socialist» egy számát, s konstatálni kivánja, hogy az külföldi exportra alkalmas papirra van nyomtatva. Ezzel azt kivánja igazolni, hogy e lap nem Magyarországon való terjesztésre, hanem külföldre van szánva.

Elnök (közvádlóhoz): Van-e valami ellenvetése az ellen, hogy a védőügyvéd által felsorolt okmányok és nyomtatványok felolvastassanak?

Dr. **Jeszenszky** alügyész: Kérem a tekintetes törvényszéket, méltóztassék pár percznyi időt engedni arra, hogy a védőügyvéd által benyujtott, s felolvastatni kért okmányokat megtekinthessem, miután e nélkül nem tudhatom tájékozni magamat.

Elnök: Tiz perczre a tárgyalást felfüggeszti, s megengedi az esküdteknek, hogy a mellékterembe vonuljanak, mire az esküdtek a mellékterembe mennek át.

Szünet után elnök ujra megnyitja az ülést s felszólitja közvádlót, hogy adja elő észrevételeit.

Dr. **Jeszenszky** alügyész: Megnézve az iratokat, annak a végzésnek felolvasását, melyben a vizsgáló biróság a «Socialist» elkobzását rendeli el, maga részéről nem tartja szükségesnek, mert nem tulajdonit annak nagy fontosságot. Hasonlóképen az erkölcsi bizonyitvány felolvasását sem ellenzi. A magyar munkáspárt feliratának, s benyujtott külföldi lapok megjelölt passzusainak felolvasását fenntartja, mert az nem tartozik a dologhoz, hogy a vádlott honnan és melyik külföldi lapból plagizálta az inkriminált czikkeket. A «Socialist»-nak védőügyvéd által bemutatott száma igaz, hogy külföldi exportra van szánva, azonban ezzel szemben konstatálni kivánja, hogy az inkriminált példányok, a melyek az ügyiratok közt vannak, másféle papirosra vannak nyomtatva, s ebből az tűnik ki, a lapból belföldi fogyasztásra és külföldt exportra külön kiadást készitenek.

Dell' Adami Rezső: Le van kötelezve, hogy közvádló olyan hamar tájékozta magát a külföldi lapokra nézve. Arra nézve, hogy e kérdés irrelevans-e vagy nem, sem a közvádló, sem ő, hanem az esküdtszék van hivatva itéletet mondani. Nagy különbség van abban, ha tisztán magyar kérdéseket és intézményeket fejtegetnek itt Magyarországon, vagy ha külföldi kérdéseket tárgyalnak egy itt szerkesztett lapban ugyan, de a külföld számára. Az idézett végzés azt mondja, hogy külföldi lapokat kutassanak, s kobozzák el a «Socialist»-ot, mint a melynek czikkei a «Freiheitből» vannak átvéve. Megjegyzi továbbá, hogy nemcsak az 5-ik szám, hanem valamennyi olyan külföldi exportra alkalmas vékony papirra van nyomtatva s a lap csakis ilyen papiron jelenik meg. A vastagabb papirosra nyomott példányt csak az ügyészségnek küldik, s Magyarországon nincsen is más fogyasztója ennek a lapnak, mint az ügyészség. (Derültség.)

A törvényszék ezután határozathozatal végett visszavonul.

Félórai tanácskozás után elnök kihirdeti a hozott határozatot, mely szerint a vádlott védője által benyujtott erkölcsi bizonyitvány felolvasását megengedi, azonban a többi okmány és nyomtatvány felolvasására vonatkozó kérelemnek nem ad helyet; egyuttal konstatálja a törvényszék, hogy a «Socialist» példányai nem egyforma papirosra vannak nyomtatva, hogy mi czélból, ennek megitélésére a biróság nem tartja magát hivatottnak.

Ezután felolvastatik a budapesti czipész-társulat elnökségének bizonyitványa, mely kedvezően nyilatkozik vádlottról.

Dr. *Jeszenszky* Sándor alügyész előadja vádbeszédét, mely következőleg hangzik:

Tisztelt esküdt uraim!

Ha nem most, az utolsó perczben venném is át a vád képviseletét, még akkor sem tartottam volna szükségesnek az inkriminált czikkek bővebb és részletesebb fejtegetésébe bocsátkozni.

Önök, t. uraim, hallották e czikkeket, s akkor megértették azok félremagyarázhatlan tartalmát.

Az önök józan igazságérzete, hazafisága s a törvényes rend iránt való rajaszkodása elegendő biztositék arra, hogy már e czikkek felolvasásakor felismerjék azon tárgyat és azon üzelmeket, melyekre az emelt vád vonatkozik.

Önök a becsületes munka, a tiszteletreméltó szorgalom emberei. Mindkettő hatalmas tényezője a tisztességnek; s mert önök ismerik hazai viszonyainkat, mert tudják, hogy nálunk mily becses a munka, s mert tapasztalták, hogy munkás népünk mily békés és mily józan, ennélfogva nem lehetetlen, hogy elkerülte figyelmüket az, hogy van a munkas osztálynak ezenkivül meg egy, számra eddig ugyan nem erős, de vakmerősége hajlandó rétege, mely munka nélkül, a mások, az önök munkásságának gyümölcsén óhajt osztozkodni.

A társadalom egy ilyen munkására van alkalmam ezuttal rámutatni, s egyuttal az ilyen munkások műhelyébe betekinteni.

A szocializmus és kommunizmus mindinkább nagyobb hullámokat ver Európaszerte. Egyaránt foglalkoztaja e kérdés ugy a szabad Svájczot, mint Németországot vagy Franczia ország. A mi országunk, ez a szokat hányatott Magyarország, eddig még meg volt mentve a szocializis kérdés rajongó «megoldóinak» bünös üzelmeitől. Az utóbbi időben azonban az agitások száma növekedni kezd. Bár eddig, hála népünk józanságának, mélyebb gyökeret verni nem tudott. Hiszen nálunk nem a munka hiányzik, de a munkás. Nem az ipar hiányzik, de a szorgalom. Tehát kik ezen ügyet üzelmek zászlóhordozói itt? kik a mi munkás osztályunkat félre vezetni igyekeznek, talán a józan magyar munkás vagy a becsületes magyar iparosok soraból kerül az? Oh, távolról sem! az agitás szitói, nálunk épenugy a Németország vaskaru, mint a szabad Svájcz gyakorlatias és eszélyes kormányai által határairól kiszorított proletár apostolok, kik bizvan a magyar institucziókban szabadságában, nálunk ütik fel üzelmeik tanyáját, hogy itt lázitsák a kedélyeket, megmérgezzék az erkölcsöket, megvesztegessék az elméket, s hogy egyuttal az őszkötinnen dobhassák azon iparos államok békés műhelyeibe, honnan kiutasittattak.

Tessék szét nézni, kik ezen harcz, ezen gyűlöletre való szitás büntetésre méltó névtelen hősei? A «Freiheit», a «Communist», a «Socialist» emberei. Igazolja idegenszerűségüket az, hogy organumuk, sajtojuk mind egytől egyig német.

Mi az, ami ellen izgatásuk irányul? Mi az, ami ellen lázitanak? Ez a társadalmi rend és a vagyonos osztály. Nem pusztán a vagyon, mert maguk is annak birtokába óhajtanak jutni s azzal kessegtetik is követőiket, de a vagyonos osztály. Mert szerintök «a munkas nép nyomorának a vagyonos osztály az oka». — Ez tehát nem közdelem a jogszerű vagyonszerzésért, de a vagyontalanok erőszakos harcza a vagyonosok ellen.

Kétségtelen, hogy vannak társad

százezer példányban árultatnak, a királygyilkosságot egészen más hangon (vonatkozással és czélzattal discsöltik, nem mint e megjegyzés teszi,) mely inkriminálva van. S itt még azon malheur is erte e föügyészséget, hogy a német szót roszul értette, melyen vádja sarkal. «Diese Braven» nem azt jelenti — legalább irodalmi nyelven — hogy e derék, jó, hanem azt: e *vitéz* emberek. Ugyanezt jelenti brave franciában, *bravo* olaszban pedig épen rablóhóst. Ajánlom tehát Adelung szótárának megtekintését hasonló vád emelése előtt. Valószinüen a mondat diktátusunk vezette félre a föügyészt, mely «brave Kerle» — jó gyermekek kifejezést használja. Csak a gyermekszóba való tévedés e vád.

Végre mezimiválva van, mint lázító, vagyonos osztály fegyveres megtámadására egyenesen felhivó (btrk. 158. 153. §§) az «Unsere Argumente» czimü üres csevegés, melyben csak indokokról s érzelmekről, nem konkret tettekről van szó és a «Proletariee aller Länder. vereinigt Euch» czimü manifestum, mely a 40 éves Marx-Engels-féle programmnak plagiuma, a minthogy az összes czikkekben egy eredeti sor sem foglaltatik. Hogy e czikkekben egyenes felhivás fegyveres támadásra nincs, hog csak a proletáriatus szervezete kéretik s a jelen társadalom spontán bomlásának reményében a forradalom csak utolsó ráczióinak mondatik, ezt igazolja tartalmuk, melyet csupán elfogulatlanul el kell olvasni.

Ezek oly dolgok, melyeket számtalan történész, bölcsész és államférfiu számtalanszor irt, melyeket az iskolában tanulnak gyermekeink. A legkonzervativebb a legreakczionáriusabb és a legradikálisabb, legdemokratikusabb irók, mint p. o. Le Play és Stuart Mill egyetértenek hasonló értelemben a mai kor bajainak elismerésében, a szocziálizmus jogosultságában. Mi mindnyájan, kik reformot akarunk, kik annyira megelégedve nem vagyunk, mint a föügyész ur, szocziálisták vagyunk az államon kezdve. Maga *Bismarck* herczeg néhány hét előtt mondá, hogy az államgépbe egy kis szocziálisztikus olajt kell csepegetni. Az angol és olasz kormány egyes tagjai szocziálisták. Az általam bemutatott szocziálista lapokkal igazolni kivántam, hogy Európa minden országában menynyivel erősebb dolgokat irnak naponta a szocziálista lapok s ezek ott sok ezer példányban kelnek, sok évfolyamot érnek.

Másutt az állam felszoczialisztikus lett. Anglia s Németh on a munkás kényszerbiztosítását roja a munkaadóra vagy az államra. A magyar állam semmi sem tesz. *Több iskola és kevesebb adó* kell, uraim, több humanizmus és akkor nem lesz veszélyessé soha az álmodozó utopisztikus szoczializmus.

Nem is a mi munkásainknak iratik e német ujság. Mit izgatnának nálunk *bourgeois* ellen, hol még nincs is *bourgeoisie?* Nálunk parasztot lázitani *uraság* ellen, semmi mást. Van nálunk felekezeti, nemzetiségi, faji lázitás, ott legyen talpon a magyar állam, de ilyen suszterperrel ne kompromittálja magát.

Azt irja helyesen a bemutatott *Avanti* egyik utóbbi száma, hogy nem a szoczialisták választják eszközeiket, hanem a kormányok, melyek a szerint, a mint szabadelvű eszmék egy abszolut uralom után indulnak, a szocziálisták kezébe tollat vagy golyót adnak.

Legyünk mi szabadelvűek s hagyjuk a tollat a szocziálisták is.» Végül kéri az esküdteket, mondják ki a *nem-vétkest.*

Dr. **Jeszenszky** alügyész röviden czáfolgatva védő állításait, kijelenti, hogy az inkriminált közleményekben meg van az egyenes felhivás is, mert az izgatás és lázitás kriteriumát nem annyira a törvény, mint a közlemények tartama határozza meg; kéri vádlott marasztaltatását.

Dell' Adami Rezső védő végválaszában a közvádló által felállított theoria helytelenségét fejtegeti, s kéri védenczének felmentését.

Elnök (vádlotthoz) Azok a czikkek, melyeknek nem ön a szerzője, de melyekért a felelősséget elvállalta, már akkor küldettek-e be, mikor a Socialistnak ön volt szerkesztője. ?

Vádlott: igen.

Elnök: Ezt óhajtottam még konstatálni.

Az elnök ezután tárgyilagosan összegezi a tárgyalás folyamát s 17 kérdést terjeszt az esküdtek elé, hogy azokra határozatot hozzanak.

Háromnegyed órai tanácskozás után az esküdtek a határozattal megjelennek a tárgyaló teremben. Dr. **Vaskovics** János esküdt olvasta fel az esküdtek verdiktjet, mely vádlottat a «Die Bildungsstätte des Volkes» czimü közlemény által a katonaság elleni elkövetett izgatás s a «Statistik der Attentate» czimü közlemény által elkövetett gyilkosság dicsőítése vétségében **vétkesnek** találta, és pedig az elsőre nézve 11 szóval 1 ellenében, a másodikra nézve egyhangulag.

A többi inkriminált közlemények miatt emelt vádra nézve az esküdtek vádlottat nemvétkesnek nyilvánították.

A **kir. ügyész** a büntetés mérvére nem tett konkret inditványt s mint sulyosító körülményt egyedül a bűnhalmazatot kérte figyelembe venni.

Védő enyhitő körülményképen felhozza, hogy a vádlott nem mint szerző, hanem mint szerkesztő vállalta el a felelősséget.

A törvényszék vádlottat a btk. 173. §-ába ütköző lázitás s a 174. §. alapján a fejedelem-gyilkosság magasztalása által elkövetett vétségben az esküdtek marasztaló határozata folytán bűrönlag is vétkesnek mondotta ki s **9 havi államfogházra** s 95 frt költségben marasztatta el. A többi vádpontok alól a törvényszék is felmentette.

Vádlott kijelenti, hogy az itélet ellen semmiségi panaszszal él s kéri a törvényszéket, hogy ügye jogerejü elintézéseig *Külföldi* Viktor és *Parkas* Kálmán kezessége mellett szabad lábon hagyassék.

A törvényszék ennek a kérelemnek helyt adott, miután a felhivott kezesek a kezességet 1000 frt erejéig elvállalták.

Midőn az elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánította, a mintegy 100—150 munkás, mely zsufolásig megtöltié a tárgyaló termet, hangos «Eljen Horváth» felkiáltásokba tört ki. Még egyéb kiáltások is vegyültek az «Eljenzés»-be, a melyek könnyen komoly következményeket vonhattak volna maguk után. Így sokan — megfeledkezve az esküdtszéknek tartozó tiszteletről, — azt kiáltották: »Hunczut az esküdtszék!» s «Das wird noch Blut kos en». — Az elnök sietett rendre utasitani a rendzavarókat s annak volt is annyi hatása, hogy a zavargás a teremben megszünt. Künn az utczán azonban csakhamar ujra felhangzattak az «Eljen Horváth» s más fenyegető kiáltások, mikor pedig *Jeszenszky* ügyész kocsijába ült, a tömeg zajos «Abzug»-gal kisérte s ököllel fenyegette. *A zajra kirohant a «Fortuna» börtönőrsége is*, de összeütközésre nem került a dolog, mivel a tömeg csakhamar lecsendesült s nyugodtan folytatta utját.

A tárgyalás d. u. ½5 órakor ért véget.

A lemberg felségárulási pör.

(Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.)

Lemberg, julius 5.

(A tárgyalás tizenhetedik napja.)

Az ülés elején **Iskrzieczki** védő kijelenti, hogy ép az imént vett levelet Bilinszki skaláti paptól, melyben ez a vizsgálatkor tett vallomásait helyreigazitja. Miután tanu épen Lembergben időz, kéri, hogy idéztetnék meg azonnal.

Államügyész egyetért védőével.

A törvényszék megidézi **Bilinszki** tanut, ki azt vallja, hogy Naumovicznak ellenfele politikai és vallási okokból. Naumovicz ultraruthén volt, mig tanu bekében élt a lengyelekkel.

Az **államügyész** kérdésére kijelenti **tanu**, hogy a nép nem is gondol a szmára, nem is tudja, mit jelent a szmára.

Ezután tovább hallgatják ki **Dziedziczki** tanut, ki azt vallja, hogy az orosz rubelekről szóló hirek hamisak; mint a «Szlovo» szerkesztője tanu 800 rubelt kapott, mely összeg arra volt szánva, hogy utiköltségül szolgáljon tanároknak és papoknak, kik Galicziából Oroszországba vándoroltak ki. Azt állitja, hogy Kossak is kapott erre a czélra pénzt Oroszországból, de igazságtalanul gyanusitották azzal, hogy Oroszországból pénzt kapott arra a czélra, hogy azt itteni papok, lapok és diákok közt oszsza szét. Tanunál a felségárulási pör folytán ez évi május 13-án Kossak hátrahagyott irományait keresték, de a házmotozásnak semmi eredménye se lett. Arról, hogy az 1848-ban alapitott ruthén «Maticzát» szubvenczionálták volna, semmit sem tudott tanu, noha tagja volt az egyesületnek; olvasta, hogy az orosz minisztérium költségvetésébe 70,000 rubel volt felvéve a «Maticza» részére, de nem tudja, mely maticzáról volt szó, mert sok ilyen szláv maticza van. Továbbá kijelenti tanu, hogy a lengyel lapok tovabbá izgatják a ruthén egyesületeknek orosz részről való támogatásáról alaptalanok.

Bilinszki védő: Mi idézte fel Galicziában a rizsérdést?

Tanu: Egy 1854-ben Párisban megjelent röpirat, Gagern által kiadva, melyet utóbb Martynov és Balabin orosz és német nyelvre forditottak le. Ez a három emberzetes volt, kik 30 év előtt tértek át a katholikus hitre s a jezsuita rendbe léptek. Ezzel a röpirattal az a czél volt, hogy az egész keleten az unió eszméjét terjesztik a görög ritust.

Bilinszki védő: Azt hangoztatják, hogy Róma saját érdekéből terjeszti a görög ritust.

Tanu a történelemből igyekszik kimagyarázni, hogy Oroszország alapitása óta 862-ben meg volt az együvétlenségi eszméje az oroszok közt.

Elnök félbeszakitja tanut, megjegyezve, hogy ezek a fejtegetések nem tartoznak a dologhoz.

Tanu a két ruthén párt közti különbségre nézve megegyzi, hogy az egyik az etymológiai irásmódot, a másik pedig az ukrainofilt használja.

Dulemba védő: Pagodin azt irja, hogy «a vándorló orosz tanárok legjobban alkalmasak a Gacsországnak szánt orosz szubvenczió követtetésére.»

Tanu erről még mit sem hallott. Az orosz kormány megtiltja külföldre küldött ösztöndijasainak, hogy Ausztria szláviaival politikáról értekezzenek.

Elnök nem engedi meg, hogy további kérdések is intéztessenek tanuhoz a «pánszlavizmus»-ról, miután Dziedziczki mint tanu, nem pedig mint szakértő lép föl.

Tanu ennek daczára értekezik az 1867-iki moszkvai szláv gyülésről, melyen 80 ausztriai szláv vett részt, ezek közt Rieger, Palaczky, Polit, kik közül egy se kompromittálta az osztrák kormányt. Valamennyien a dél-ausztriai pánszlavizmus álláspontját védték, melynek tanu is hive. A Szlovo már előbb lépett fel ebben az értelemben, azt hivén, hogy a pánszlavizmus a déli szláv egyesitéséhez fog vezetni. Tanu azt állitja, hogy az osztrák parlamentnek jelenlegi jogi pártja szintén ennek az eszmének a képviselője a pángermanizmus ellenében.

Védő további kérdésére azt válaszolja **tanu**, hogy a Szlovónak tiz éven át vitt szerkesztése alatt egyszer se kapott olyan osztrák- vagy lengyelellenes ruszofil czikkeket, a milyenek Naumovicznál és Ploszczeanszkinál lefoglaltattak. Szlovo levelező-előfizetői tudták, hogy ily orult czikkek nem egyeznek meg az előbbi szerkesztőség gondolkodásával.

Ez a vallomás valamennyi védőt meglepi; használni véltek vele a vádlottaknak, azonban tanu vallomása azt bizonyitja, hogy vádlottaknak nem küldöttek volna ilyen czikkeket, ha nem lett volna ismeretes orosz-barát tendenczájuk.

Iszkrzieczky védő jóvá akarja tenni ezt a végzetes incidenst s azt mondja tanunak, hogy vollaképen ő felelős a Szlovo előbbi programjáért.

Tanu csudálkozik e szavak felett, miután ő nem ül a vádlottak padján.

Elnök félbeszakitja e párbeszédet s emlékezteti védőt elnöki figyelmeztetésére, mely szerint, ha védő még egyszer igy lép fel, kénytelen lesz vádlottat felszólitani, hogy más védőről gondoskodjék.

Iskrzieczki védő: Mi a különbség a Szlovo jelenlegi és előbbi programmja között?

Tanu vonakodik erre a kérdésre válaszolni (miután különben terhelőleg azt kellene vallania, hogy a Szlovo jelenleg minden tekintetben a leghatározottabb ruszofil irányt követi.)

Iskrzieczki védő: A postaszállitási jog megvesztegethet-e valakit?

Elnök nem engedi, hogy tanu arra a kérdésre válaszoljon.

Iskrzyczki: Hogy viselte magát a «Szlovo» a lengyeleknek 1863. évi felkelése alkalmával?

Tanu: Csak rövid megjegyzéseket hozott. A «Szlovo» akkor főképen a szertartás kérdésével foglalkozott. Később a «Szlovo» Tavrovszki volt metropolita kezdeményezésére a lengyelekkel való egyesülést propagálta.

Iskrzieczki: Ebben az időben kapta ön az orosz rendjelt?

Tanu: 1862-ben, a mikor Novgorodban az orosz állam megalapitásának ezer éves ünnepélyét ülték, az osztrák alattvalók közül negyvenet jelöltek ki orosz rendjellel való feldiszitésre. Nekem Anna-rendjelet akartak adni, hanem én nem fogadtam el; sőt czikket irtam, a melyben udvariatlanul nyilatkoztam az orosz czárról.

Az esküteknek azon további kérdéseire, hogy nincs-e a kis-orosz (ruthén) nyelvnek jövője, hogy szükséges volt-e a nagy-orosz nyelv propagálása, a tanu kitérőleg felel. Észrevehető, hogy vallomásával nem akarja kompromittálni a vádlottat.

Ustyanovicz festő s a «Zerkalo» czimü ruthén humoristikus lap szerkesztője husz évvel ezelőtt ismerkedett meg Dobrzánszki Adolfnál Bécsben. Akkoriban arczképét festette: azóta csak a multi őszszel találkozott vele. Dobrzánszki elbeszélte neki, hogy Lembergbe teszi át állandó lakását, mire tanu megjegyezte, hogy őt itt gyanusitani fogják. Dorbzánszki azt felelte, hogy Galicziában nagyobb szabadságuk van a ruthéneknek, mint Magyarországon; ő — ugy mondá — arra fog törekedni, hogy a ruthén pártok fölhagyjanak a politikai viákkal. Tanu óvta őt ettől, azt állitva, hogy nem ismeri a galiczai viszonyokat meg a ruthén pártokat. Dobrzánszki akar az összes szlávok egyesüléséről és a pánszlavizmusról beszélt s azt mondotta, hogy a ruthéneknek szövetségre kell lépniök a többi szlávokkal, lemondván egyénségükről az összesség javára. Együtt kell harczolniok az idegen nemzetiségek hegemóniája ellen. Dobrzánszki az összes szláviság nyelvbeli egyenlősége mellett is beszélt, mert nevetségesnek tartotta, hogy a szlávok német nyelven érintkeznek egymással. Némelyek az orosz nyelvet hozták javaslatba; Dobrzánszki az ó-szláv nyelv mellett szólalt fel.

Ezzel végett ért **az államügyész által megidézett 42 tanunak a kihallgatása.**

Félórai megszakitás után **elnök** kihirdeti a törvényszéknek határozatát az egyes védők különböző inditványait illetőleg. A törvényszék elhatározta még a következő tanuk kihallgatását: *Sarniczki* lelkész, *Baruzievicz*, *Krasniczki* és az elhalt Kossak volt *gazdasszonya*, kik az iránt fognak kihallgattatni, vajon Kossak osztott-e ki Gácsországban szubvenczió. Meg fogják továbbá meg idézni *Zelechovszki* tanárt, ki a vizsgálatkor azt vallotta, hogy Ozonovszki vádlott oroszbarát.

A védők egyéb inditványait **elvetette** a törvényszék, többek közt azt is, hogy **Budenz** tanár és **Asbóth** pesti lakosok megidéztessenek, kik az iránt lettek volna kihallgatandók, hogy mily irányban voltak Szokolov és Palmov Budapesten tevékenyek.

Elnök kijelenti, hogy erről a vádiratban nem volt emlités téve.

Fenti tanuk csak később fognak kihallgattatni, miután jelenleg még nem tudják lakhelyeiket.

Elnök felolvastatja továbbá a vádiratban emlitett okmányokat, többek közt a lembergi rendőri igazgatóság által f. év jan. 1-én a helytartótanácshoz és a belügyminiszterhez intézett feliratot, melyben az van emlitve, hogy Hrabár Olga az orosz kormány politikai ügynöke, hogy Dobrzánszky Miroszláv az orosz belügyminiszteriumban van alkalmazva az államrendőrségi osztályban s Ignatiev egyének örvend, hogy Hrabár Olga közvetiti a levelezést az orosz kormány és Gácsország bizalmas emberei között, hogy a pánszláv izgatások szálai Hrabár Olgánál pontosulnak össze; az izgatók egyik főfészke Varsóban volt Dobrzánszki vejénél, Budlovicz tanárnál és Cziok lelkésznél. Ignatiev pártfogolta Dobrzánszki Miroszlávot, a ki informácziókat szerzett Galicziában különféle egyéneknél. Ezeket az informácziókat megbizható emberek által az orosz kormányhoz juttatta és ugyanazoktól az emberektől átvette az informácziókat, a melyeket Galicziába küldött. A rendőri jelentés konstatálla, hogy valamennyi vádlott kétségbevonhatlanul főrészes volt abban a pánszláv irányu izgatásban, a mely Galicziában, Magyarország északi részében és Bukovinában folyt. A rendőri jelentés felemliti, hogy értesitette erről a magyar kormányt is. A személyekre vonatkozó adatok tekintetében megjegyzi a rendőri jelentés, hogy a vizsgálat folyamán szerzett tapasztalás szerint a pánszláv izgatásban részesek Magyarországon: *Rakovszky* lelkész Izáról, *Mocsary* Géza, ki egy hó alatt nyolcz levelet kapott Hrabár Olgától, *Janovics* lelkész, *Rudinszki* és *Virovics* Szatmáron.

Hrabár Olga semmi felvilágositást sem akar adni azokról a levelekről, melyeket az emlitetteknek küldött, valamint nem akar felvilágositást adni magyarországi összeköttetéseiről sem. Dobrzánszki Miroszlávtól két hónap leforgása alatt harminczhét levelet kapott Hrabár Olga. Dobrzánszki Adolfot tulajdon fia is törülmetszett orosznak nevézte ezekben a levelekben. Naumovicz lelkészt a «hazai pátriárka profétája»-nak nevezték a ruthének s nagy befolyást tulajdonitottak neki. A kolomeai ker. kapitány jelentése veszedelmes ruszofil agitátornak mondja Trembiczkit, ki mint tanító, vészthozó tendencziákat ültott a zsenge ifjuságba. Hirlapjában is pánszláv irányt követett. Trembiczkit bizonynyal figyelmeztették a házmotozásokra, mert nála igen kevés compromittáló irást találtak. Minden jel arra mutat, hogy el volt készülve a házkutatásra. Irásaztalában megtalálták az orosz czári család, továbbá Ignatiev és Gorcsakov herczeg festett arczképét.

Lubinszki védő ajánlja a kerületi kapitány megidézését. Alljon elő tényekkel, mert egész jelentése puszta sejtelmeken alapul, s az abszolutisztikus rendü kormányzatra emlékeztet.

Államügyész ellenzi a kerületi kapitány beidézését mert jelentése eléggé kimerítő.

Lubinszki kijelenti, hogy a védelem azért nem tiltakozott a jelentés felolvasása ellen, hogy bebizonyitsa, mily tendenczózusan bántak el a részrehajló hatóságok a felségárulási pörben.

Elnök megróvja védőt ezért a kifejezésért.

A sztaniszlói kerületi kapitány jelentése ruszofilnak mondja Niczáj vádlottat, ki ügyesen vezette a propagandát s azért nem birtak semmi rája nézve kompromitálót találni, mivel Niczáj valószinüleg másutt őrizte Oroszországgal folytatott levelezését.

Felolvastatik továbbá a jelentés a *Dobrzánszki Adolfnál, Hrabár Olgánál* és *Naumovicz* lelkésznél teljesitett házmotozásról; a *zbarazi kerületi kapitány* jelentése a hnilczkii ügyről, mely szerint az áttérés a szmára *már régóta* elő volt készitve s melynek csupán politikai propaganda volt a czélja Oroszország részére. A jelentés kedvezőtlen világitásban tünteti fel Naumoviczot, ki szervezője volt az izgatásoknak.

Iskrzieczki védő a zbarazi kerületi kapitány megidézését inditványozza.

Államügyész ellenzi az inditványt.

Az ülés vége 3 órakor. A tárgyalást holnap folytatják.

A tisza-eszlári esethez.

Tiszalökről irják lapunknak: Tegnap reggel némi izgatottság mutatkozott városunkban. Reggel öt órakor jelentek meg, kellő kiséret mellett, azok a tutajosok, kik Solymosi Eszter állitólagos hulláját Oláh György segitségével a Tiszából kifogták és el is ásták. Valóságos kétségbeesés látszik e tot atyafiak arczain. Hogy vajjon bünrészesek-e a Solymosi Eszter ügyében vagy nem, az ugy hiszem még eddig konstatálva nincs, mert a mint hallom, valamennyi tutajos ahhoz az állitáshoz makacsul ragaszkodik, hogy ők a kifogott hulláról egyebet nem tudnak s azt csak akkor látták meg, midőn Oláh György figyelmeztette őket arra.

Azonban épen a felvidéki tót emberben, látszólagos, vagyis inkább tettetett butasága és alázatossága mellett, jó adag ravaszság rejlik; s azért nehezen hiszem, hogy a vizsgáló bizottság, daczára rendkivüli erélyének, képes volna őket vallomásra birni, annál inkább, minthogy a vizsgáló birák, a felvidéki tót nyelvet nem értvén — kénytelennek *tolmács* utján érintkezni velök.

Az emlitett tutajosok T.-Dadára kisértettek, vagyis inkább arra a helyre, hol az állitólagos Solymosi E. hulláját elásták; nemsokára a vizsgálóbizottság is oda indult; azonban, hogy mit végeztek, azt kitudni nem lehet. Ugy hiszem, hogy a szálasok azért hozattak ide, hogy kellőleg magyarázzák meg azokat a körülményeket, melyek alatt S. E. vélt hulláját kifogták és elásták.

*

A «Bud. Corr.» irja: A különböző hirek, melyek a *tisza-eszlári ügyben történi vizsgálat* eddigi eredményéről, különféle vallomásokról a lapokban közöltetnek, *tisztán kombinácziókon alapulnak.* Hivatalos értesités mindezekről mai napig nem érkezett. (E félhivatalos dementi alkalmasint a «Függetlenség» ama hirére vonatkozik, mely szerint a vizsgálat eddigi eredménye s főleg annak az egyénnek a vallomása, ki a dadai hullát Solymosi Eszter ruháiba bujtatta, kétségtelenül konstatálta, hogy vallási fanatizmusból véghez vitt gyilkosság követtetett el.)

*

Tokaj, jul. 5. (Az «Egyetértés» *eszlári* tudósitójának távirata.) *Barg* vizsgálóbiró ma Eszlárról rövid itt működés után visszautazott *Tisza-Lökre.* A vizsgálat eredményét a legnagyobb titokban tartják.

Tiszadob, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Tegnap Dadán vizsgálatkor több elfogatások eszköztöltettek.** Erélyesen nyomoznak. A bizottság meg néhány napig Dadán marad. **A tutajosok nem vallanak.**

Nyiregyháza, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A vizsgálat eredményéről mai lapokban közlött hirek tévesek. *Funták* Sándor védő visszautazott Budapestre, *Eötvös* Károly bevárja a vizsgálóbiró visszatértét.

TÁVIRATOK.

Az egyiptomi ügy.

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A Pol. Corr. inspirált *párisi* jelentése hangsulyozza, hogy Franczaiország, — bármily nagy érdekei is vannak Egyiptomban, miattok, egyedül, semmiféle akczióhoz nem fog. Legföljebb is a franczia gyarmat megvédésére szükséges erélyes intezkedéseket foganatositja, de az a megszállás jellegével nem leszfelruházva. Az irat türelmet ajánl az egyiptomi kérdés megfejtésében. Ha majd nyugodtabban itélik meg az ügyet, akkor kiderül a kibontakozás alapja is. Ha erőszakosan nem akarunk eljárni, akkor egyezkedni kell és Arabi pasa azonnali eltávolitásáról le kell mondani s bevárni a kedvező alkalmat tőle menekülni.

Athén, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: A görög kormány 5000 embert összpontosit, hogy ha esetleg az egyiptomi intervencióban való részvételre felszólittatnék, készen legyen. A királyi család ép most utazott el. Az utazás legközelebbi czélja Velencze.

London, jul. 6. *Alsoház. Dilke* kijelenti, hogy Seymour tengernagy az alexandriai erődök felszerelésére vonatkozólag uj utasitásokat kapott, melyek minden eshetőséggel szemben elégségesek lesznek. *Bourke* bejelenti, hogy holnap kérdést fog intézni az iránt, szándékozik-e a kormány hitelt kérni a hadműködésre. Gladstone inditványozza a haszonbér-hátralék-bill részletes tárgyalását.

London, jul. 5. A Reuter ügynökség jelenti Alexandriából: Azon hir, mely szerint Seymour tengernagy már követelte volna az alexandriai kikötőben folyó katonai munkálatok megszüntetését, alaptalan. Azon hir következtében azonban, hogy következtek terhelt hajókat készülnének elsülyesztetni, hogy a kikötőbe való behatolást meggátolják, kijelentette Seymour, hogy ilynemű kisérletet nyilvános ellenségeskedés tényének fog tekinteni. Az egyiptomi katonai készülődések egyébiránt a legbuzgóbban folytattatnak és nagy élelmi és lőszer-szállitmányokat inditottak száraz uton a parterőditési pontokra.

Róma, jul. 5. A Stefani ügynökség kijelenti, hogy a Havas ügynökség jelentése, mely Anglia, Franczaiország és Olaszország egyiptomi beavatkozására vonatkozik, Olaszországot illetőleg alaptalan.

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A A Timesnak sürgönyzik Alexandriából: Arabi pasa kijelentette, hogy ép ugy fog harczolni Törökország ellen, mint Anglia vagy egész Európa ellen; az erődök segitségével **20,000 ellenséget gátolhat meg a partraszállásban.** A Daily News jelenti ugyancsak Alexandriából: Az erődök ágyuit megszaporitották. Azt beszélik, hogy Seymour tiltakozott már ez ellen, s holnap hasonlólag fog cselekedni, **azután azonban nyomban az akczió terére fog lépni.** Ugyanez a lap Berlinből *megbizható* forrásból jelenti: Az angol és franczia tengernagy Alexandriából felkérték kormányaikat, **engednék meg, hogy az erődöket bombázhassák.**

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: *Az angol kormány hadi készületei* közelebb be lesznek fejezve. Néhány nap mulva 40,000 ember (20,000 Angolországból, 10,000 Máltából és Gibraltárból, és 10,000 Indiából indulásra készen lesz, egyuttal a tartalékosok mozgósitására minden intézkedés meg lesz téve, hogy az európai helyőrségből kivonandó csapatokat azonnal pótolják. A még Egyiptomban időző angoloknak meghagyták, hogy távozzanak Egyiptomból, nehogy tuszokul visszatartsák őket.

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) *Arabi* pasa Konstantinápolyba szándékozik menni arra az esetre, ha az osztrák-magyar s a német konzul biztositják őt, hogy követelései teljesittetnek.

Berlin, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Néhány nap óta Berlinben időzik az *egyiptomi* alkirálynak egyik szárnysegéde. Nincs ugyan hivatalos missziója, de utazásának nyilván az a czélja, hogy az európai államok irányadó köreivel az egyiptomi dolgok valódi állását megismertesse. A szárnysegéd innen Bécsbe utazik s aztán alkalmasint szülőföldjére, Olaszországba tér. Mondják, hogy az osztrák hadseregben hosszabb ideig szolgált s jól beszél németül és franczaiul. Magyarázatai abban kulminálnak, hogy *Arabi* pasa befolyását nagyon tulbecsülik Európában, mert e névnek mellőzése azonnal megszüntetné a pillanatnyi zavarokat.

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **A lapok hirei az ellenségeskedések fenyegető kitöréséről megerősitnek.** Az alexandriai erődöket annyira felszerelik s a kikötőkijáratot annyira elzárják, hogy Seymour tengernagy hajóhadát minden pillanatban veszélyezetnek nyilatkoztatták ki, s ennek folytán a *bombázást* elrendelték, miután az alexandriai kormányzót az erődési munkálatok folytatásától e bombázással való fenyegetéssel elriasztani iparkodtak. Arabi dölyfös fellépése daczára is még van remény az összeütközés kikerülésére. **Ha azonban az alexandriai erődési munkálatokat még ma abba nem hagyják, akkor** — mint a «St. James Gazette» jelenti, — **holnap már repülni fognak a bombák.** Seymour kijelentette, hogy e bombázásnak semmi köze sincs a konferenczia határozataihoz.

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *A tengerészeti fegyvergyárakban a legnagyobb tevékenység uralkodik.* Toulonban felszerelt és részben még felszerelendő **husz hadihajón 30,000 katona** fér el, a lovasság és tüzérséghez szükséges lovakkal és elegendő élelemmel együtt. **Valamennyi hadikikötőben a tartalékpánczélhajók felszerelésén dolgoznak.** E tartalék hajóhad tiz pánczélhajóból fog állani, u. m.: Garonne, Revanche *Toulonból*, — Atalante, Savoie, Chateaux, Renaud, L'Orient, Devastation, Surveillart és Du petit Thouars *Bresztből* — Avisons, Internet és Turenne *Cherbourgból*. **A hadi kikötőkben éjjel-nappal dolgoznak (éjjel villamos fény mellett).** A kormány nyolcz nap alatt *oly hatalmas franczia hajóhadat akar előteremteni, milyet a világ meg eddig nem látott.*

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Lyon* Anglia nagykövete tegnap hosszasabban értekezett *Freycinet*-vel a közel jövőben beállható franczia-angol csapatok kiszállásáról Egyiptomban. A franczia kormány rendkivüli erélylyel fegyverkezik, hogy minden eshetőségre készen lehessen, sőt arra is gondol, hogy a konferenczia eredménytelensége után Anglia netalán önhatalmuan meg fogja szállani Egyiptomot. Lesseps a jövő héten Alexandriába utazik.

Konstantinápoly, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A *konferenczia* oly tervet fog kidolgozni, mely az egyiptomi status quo helyreállitására alkalmas rendszabályokat és a jövőre nézve komoly kezességet fog tartalmazni. Ha a porta mindaddig elszigeteltségéhez ragaszkodnék, ugy a konferenczia határozatai jegyzékben fognak vele közöltetni oly kijelentéssel, hogy azokat haladéktalanul vigye keresztül, mert ellenkező esetben a hatalmak kényszerülnének egyet-kettőt maguk közül azok keresztülvitelével megbizni. *Calic* báró szombaton ismételve hivatalos formában igyekezett *Said* pasát rábirni, hogy a portának a konferenczióban való részvétele mellett közbenjárjon. Azóta külön hajón indult *Osman* bej Egyiptomba. Osman *Dervis* pasának ujabb utasitásokat visz. Azt mondják, hogy *Arabi* pasa e hajóval fog Konstantinápolyba jönni. Tegnap a palotában *minisztertanács* volt, hogy Calice bárónak a konferencziában való részvétel tárgyábani közlései és török csapatoknak Egyiptomba való küldése fölött határozzon. Az eddigi politikának megváltoztatását valószinünek tartják, tekintettel a syriai agitácziókra s ama veszélyekre, melyeket az esetleges angol-franczia intervencció maga után vonhatna. Eddig határozatot nem hoztak, de a hadügyminiszter expedicziót tesz előkészületeket. Több miniszter, kik veszedelmes bonyodalmaktól tartanak, melegen nyilatkoznak a konferencziában való résztvétel mellett. *Az angol készülődések* mély benyomást keltenek.

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hivatalos körökben nem talált hitelre a «Correspondenz-Bureau»-nak az a jelentése, hogy Anglia Alexandriának azonnal való bombázását tervezi. Azt hangsulyozzák, hogy Anglia visszariad a felelősségtől, melyet az európai konczertnek ilyetén megszavazásával magára vonna.

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tiz hajóból álló tartalékflottának, mely a csatorna-flottát fogja alkotni, *Tomassin* altengernagy nyerte el parancsnokságát. Behivták mindama tengerésztiszteket, kik málha- és személyszállitó hajókon szolgálnak.

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma délután az Elyseében két rendkivüli minisztertanács volt annak a hirnek következtében, hogy Seymour lord fenyegette Arabi pasát, hogy bombáztatni fogja Alexandriát. Conrad tengernagy az alexandriai franczia hadsapatok parancsnoka utasitást kért arra az esetre, ha az angolok fenyegetésöket végrehajtják. Hirszerint a minisztertanács meghagyja Conradnak, hogy esetleg Seymour lorddal, kinek kormányától megbizása van, hogy együttesen járjon el.

Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itteni hivatalos körökben biztositanak, hogy ha a magas porta az egyiptomi beavatkozásra vonatkozó javaslatot elfogadja, akkor Angol- és Franczaiország rögtön inditványozni fogja az angol-franczia-olasz beavatkozást. Azt a javaslatot tegnap Berlinbe, Pétervárra, Rómába és Bécsbe küldték s ma terjesztette a franczia nagykövet a konferenczia elé. Ez ideig még nem tudni, hogy a konferenczia milyen álláspontot foglal el ezzel a javaslattal szemben.

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *Times* értesülése szerint a konstantinápolyi angol nagykövet ma azonos fel fogja hivni a portát, hogy Egyiptomban a rend helyreállitására erélyes rendszabályokhoz fogjon.

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Alexandriai* sürgönyök jelentik: Az egyiptomi készülődések nagy mérvben folynak. A kairói csapatokat Rosetteban vonják össze. *Seymour* tengernagy tegnap a kormányzót udvariasan felszólitotta, hogy az erődök felszerelését hagyja abba. Ha e megkeresésre válasz nem jön, azt egy ujabb felszólitás fogja követni, s ha erre se hallgatnak, a **tengernagy bombáztatni fogja az erődöket**, mire a brit kormánytól már felhatalmazást nyert.

Berlin, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A kedive hadsegéde, *Della Sala* dandárnok néhány nap óta itt időz; tegnap *Hatzfeld* gróf fogadta. A dandárnok innen *Bécsbe* megy; nem utazik hivatalos küldetésben, hanem csupán azért, hogy az irányadó köröket felvilágositsa az egyiptomi ügy állásáról. E szerint európában nagyon tulbecsülték Arabi befolyását.

Zágráb, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az itteni polgármester ismételt megkereséseinek daczára a szentszék vonakodott megengedni egy ó-szláv mise megtartását a szent szláv apostolok (Cirill és Method) ünnepe alkalmából, melynek a belföldi hirlapok nagy propagandát csináltak *Diakovárra*, a hol Strosmeyer püspök saját felelősségére ily misét rendelt el s a melyet nagy pompával készültek megtartani, a külügyi miniszteriumtól az itteni bibornok-érsek utján rendelet érkezett, hogy a bucsut abban hagyják, s az utolsó órában ezt a rendeletet a pápai államtitkár *Jakobini* távirati uton ismételte. Strosmeyer püspökre nézve, a ki a nyilván politikai háttérrel biró mozgalmat inditotta, a szent szék magatartása igen kellemetlen lehet. A diakovári püspök csak nem rég egy pásztorlevelében a katholikus és orthodox egyháznak a dél-szlávok közt az ó-szláv lithurgia visszaállitásának alapján való összeolvasztását tűzte ki életcz

Gyapot-termelés és elszállítás az Egyesült-Államokban.

II.

Ama tengeri városokban, a hol a gyapotot elszállítás végett hajókra rakják, jelenleg oly sajátságos munkavisszonyok uralkodnak, hogy nem lesz érdektelen, ha egy kissé foglalkozunk velök. New-Orleans, Savannah, Charleston, Norfolk és Galveston városok kizárólag kereskedelmi városok s ipar dolgában csak a legszükségesebbel vannak ellátva. Még a mindennap nélkülözhetetlen czikkeket, mint ruhát és czipőt is az északi városokból hozatják, a hova a kereskedők, ha megrendelőiket azonnal kielégíteni nem tudják, ezek mértékét küldik. A massachusetti nagy czipőgyárak ép ugy szolgálhatnak egyszerre több száz mintáju kisebb-nagyobb czipővel, mint a hogy a philadelphiai ruharaktárakban bármily alaku egyénekre ruhát bármikor kapni lehet.

E városokban a munkásosztály, ha azoktól, a kik a gyapotmagolajat készítik, a kiknek száma azonban a gépek folytonos tökéletesítése folytán nem igen nagy, eltekintünk, főkép azokból áll, a kik a gyapotnak a folyóvizi hajókból vagy vasutról a tengeri hajókba való berakásánál közreműködnek. New-Orleansban, a legfontosabb gyapotpiaczon a munkafelosztás legnagyobb haladást tett, a mennyiben ott a munkácok következő nyolcz osztályt osztatnak föl: a longshoremen azok, a kik a gyapotot a folyóvizi hajókról vagy a vasuton kirakják s aztán a tengeri hajókba berakják; draymen névvel illetik azokat a fuvarosokat, a kik a csomagokat a kirakodási helyről a nagy kikötőkbe, a cotton-yardokba szállítják, a hol a kivitelig őrzik, osztályozzák, megmázsálják és összesajtolják. Ha ez megtörtént akkor az árut ugyane fuvarosok a tengeri kikötőkbe szállítják. Yardmen néven azok nevezteinek, a kik a gyapotot a kikötőkben a szekerekről lerakják, s a fődött csarnokba a mázsálóhoz és sajtógépbe viszik. A catton classers and markers minőségük szerint osztályozzák a csomagokat s az áru minőségére vonatkozó jelekkel látják el a csomagokat. A skaleshandok a mázsálóra helyezik s onnan a sulynak megállapítása után ismét eltávolítják; a weigherek és re-weigherek megmázsálják. Azelőtt csak weigherek voltak, a kik gyakran nem egészen igazságosan jártak el a mázsálásnál, mert hol az egyik, hol a másik félnek kedveztek; most azonban a re-wheigerek által ellenőriztetnek, ugy hogy a mázsálásnál ugy a vevők, mint az eladók egy-egy egyén által képviseltetnek. A preszmen a gőzsajtonál végzik a munkát. A gyapotot, mint említők, ugy a hogy, mindjárt a földeken is összesajtolják, ez azonban nem elég. A gőzsajtó a csomagot előbbi térfogatának körülbelül egyharmadára sajtolja szásze, az ezáltal bővé tett zsákot nehány öltessel összevarrják, a vasabroncsokat kihuzzák és ujakkal helyettesitik. Azelőtt kenderkötéleket használtak, melyek azonban a gyapot nagy rugányosságánál fogva gyakran elszakadoztak, s igy alkalmatlanoknak bizonyultak. A skrewmen a hajókon vannak elfoglalva, a csomagok elhelyezésével. E munkánál fődolog az, hogy a rakomány sulya szerint egyenletesen helyeztessék el a hajóban, hogy a csomagok oly szilárdan helyeztessenek el, hogy a tengeri uton ne mozoghassanak, s a hajó térfogata minél jobban kihasználtassék. A nehéz tömegeket puszta kezekkel guritják rendeltetési helyökre, s aztán csavarvasakkal erősen összeszorittatnak. A skrewmen a kik mint fekete és fehér munkások elkülönitve 6—8 férfiból álló csoportokban egy vezető alatt dolgoznak, az e munkához megkivánható megerőltetés és ügyesség miatt legtöbb bért kapnak és pedig 6—7 dollárt. Ez az Egyesült-Államokban fizetett legnagyobb munkabér. Munkaidejük 10 órára terjed. Emellett azonban tekintetbe veendő az is, hogy e munkások egyrésze a menyiben nősek, nyáron midőn a gyapotszállítás szünetel, kereset nélkül van, mig ellenben a nőtlenek a nyári hónapokra északfelé az uj-angol államokba és Canadába vesznek utjokat, hogy ott a faberakodással keressék kenyerüket.

A munkabérnek felemelését, a mit az utolsó években mind a nyolcz munkás osztálynál tapasztalni lehetett, arra a jeles szervezetre lehet visszavezetni, mely az összeséget szilárd öv gyanánt veszi körül. Minden egyes osztály külön iparegyesületet képez a maga részére, melylyel egyuttal beteg- és baleset-segélyző pénztár van kapcsolatban és mely egyesület a többi városok munkásainak ugyanazon osztálya egyesületével állandóan érintkezik. A nyolcz munkás egyesület, mely 1881-ben 8000 tagot számlált, együtt egy tőketáet képez, melynek élén egy végrehajtó bizottság áll, melyben minden egyes egyesületet egy vagy két tag képviisel. A bizottság jóváhagyása nélkül a munkások semmit sem kezdhetnek a munkaadók ellen, a munkát be nem szüntethetik. Az egyesületek alapszabályai azt határozzák, hogy minden munkás börszinére való tekintet nélkül, ha egy esztendeig egy és ugyanazon munkaágnál dolgozott, és erkölcsisége ellen kifogás nincs, a társulatba felvehető. Noha a fehér és fekete munkások közt faji ellentétek miatt gyakrabban fordulnak elő nézeteltérések, ezek elkülönítését New-Orleansban megis elkerülték az által, hogy közös egyesületeket létesitettek. A fekete munkások kevesebb erélyjel léptek föl, midőn köztük és a munka adók közt a munkabért illetőleg eltérések fordultak elő, mint a fehér munkások, azok kevesebb engedményekkel is megelégedtek, miáltal az összes munkásokra bizonyos nyomást gyakoroltak. Az egyesületbe való belépés után a munkabér egyéni szabályozásáról többé nem lehet szó, mert erre nézve az alapszabályokban külön intézkedések foglaltatnak. Igy például a wheigerek- rew-heigerekre vonatkozólag az áll az alapszabályokban, hogy kisebb munkabér mellett, mint a milyent az kapott, a ki ugyane munkát előbb végezte, munkát fogadni nem szabad. Az egyesületbe való belépéskor minden tag 5 dollárt fizet, azonkivül pedig havonkint 1 dollárt tartozik fizetni. A befolyt összegeket a kincstárnok kezeli, s a munkanélküli és beteg munkások segélyezésére szolgálnak. Beteg munkások hetenkint 5 dollárt kapnak, de csak akkor, hogy ha az igazgatóság egy tagja az illető munkás betegségéről személyesen meggyőződött. A ki díját hat hónapon át befizetni elmulasztja, az az egyesületből kizáratik, s az előbb befizetett pénzhez semmi igényt nem támaszthat. A tagok közt felmerülő perlekedéseket első sorban az elnök intézi el, s ha ez lehetetlen, akkor a közgyülés határoz fölöttök. A gyapot megmázsálásánál felmerülő nézeteltérések fölött az egyesület egy más tagja határoz s határozatát irásban nyujtja át az illető feleknek.

Az egyesületek szövetsége összetartasuk és ez utóbbinak pártatlan eljárásánál fogva az utolsó években jelentékenyen megszilárdult; s a kereskedőkre, a kik a gyapot kivitelével foglalkoznak, nagy nyomást gyakorol. Rendesen ugy szokott lenni, hogy a munkások a munkaadók ellen, az utóbbiak pedig a munkások ellen panaszkodnak. Igy aztán, hogy ha például a longshoremen a központi igazgatóság engedelmével az munkából kilépnek, megletőhetősen egyszerű munkájukat időközönkint hasonló munkások által könnyen el lehetne végeztetni, mivel azonban utóbbiak nagyobbrészt szintén a szövetséghez tartoznak, ugy a vállalkozó többnyire munkások nélkül marad. Most nem tagokhoz fordulhatna. Ilyenek azonban csak kevesen vannak s a hatalmas szövetség ellen nem mernek kikelni. De feltéve, hogy helyetteseket kapni lehetne, ugy a vállalkozók még mindig mincsenek tul minden nehézségen. Mert ha a gyapotot más munkások raknák ki a hajókból, akkor meg fuvarosok mincsenek, a kik tovább szállitanák, mert a központi igazgatóság parancsára ezeknek is tartózkodni kellene a munkától. Igy megy az tovább, mindaddig, mig a kereskedő végre is belátja, hogy a nagy és szilárd szövetség ellen ő sem tehet semmit.

Miután az egyesületek szövetsége nagy munkabereket eszközölt ki, most már a politikába is kezd avatkozni. Erre annálinkább hajlandó, minthogy a fehér munkások nagyobbrészt irek, kiknek politikai igazgatásokhoz, tüntésekhez és összeesküvésekhez tudvalevőleg kiváló hajlamuk van. Befolyásukkal, melyet Louisianában a törvényhozásra gyakoroltak, oda vitték a dolgot, hogy a hajóállomásokon idegen hajók tengerészei a munkatól eltiltattak. Texasban hasonló törvényt akartak keresztül vinni, de nem sikerült. Hogy a munkások egyesülete Galvesztonban szintén erős, bizonyitják a következő alapszabályok: A munkaidő 9 órára terjed, a napibér a hajóállomásokon 6, azokon kivül 5 dollár; kisebb bérért senkinek sem szabad dolgozni; a munkához mindaddig a szövetség tagjait kell választani, a mig ilyenek találhatók, akár jobbak és munkaképesebbek mint a szövetséghez nem tartozók, akár nem. 5 munkásból álló csoport egy nap alatt csak 75 bál gyapotot tartozik berakni. A vállalkozó azonban az egész munkabért tartozik kifizetni a munkásoknak, akár 75 bált 4 óra, vagy 30 bált 9 óra alatt raktak el. A szövetség tagjai és a vállalkozók vagy hajókapitányok közti tárgyalásokat külön ügynökök végzik. A ügynökök azonban szintén nem saját akaratuk szerint kötik a szerződéseket, mivel egymás közt szintén egyesületet képeznek. A munkások az ügynökök által gyorsan értesülnek a munkáról, a kereskedők azért keresik fel őket, mert az ügynökök felelősek, hogy a gyapot csakugyan elszállittatik, s a hajókapitányok pedig, akik az idegen kikötők viszonyait nem ismerik, épen nem nélkülözhetik őket. Néha megesik, hogy az ügynökök a munkásokkal együtt strikeolnak. Ily eset 1880. őszén Savannahban fordult elő. Kitünt ugyan is, hogy a hajókapitányok az ügynökökkel kötött szerződések alapján kevesebbet fizettek, mint a mennyit londoni megbizóik fizetni szándékoztak. Hogy a kapitányok e mellékkeresetét megszüntessék, egy ügynök Angolországba utazott és kedvezőbb szerződést kötött. Midőn Savannahba visszatért, saját érdekében kezdett a munkásokkal alkudozni, a kik a jobb feltételektől elcsábittatva, szivesen engedtek. A többi ügynököknek sikerült azonban a munkásokat nem s kára eljárásuk helytelenségéről meggyőzni, s igy csakhamar ismét helyreállt a régi rend.

New-Orleansban a berakodásért fizetendő díjak miatt felmerült nézeteltérések gyakran komolyabb zavarokat is idéztek elő. Egyes esetekben tetlegességre is került a dolog. Katonaság nem avatkozhatott bele, mert nem volt, a rendőrségre meg nem lehetett számitani, mert ez, mely az Egyesült-Államokban rendszerint irekből áll, a strikeolók iránt sokkal több rokonszenvet érez, mint a törvény iránt. A munkások elkeseredetisége időnkint alapos is, mivel a vállalkozók nem mindig oly eszközöket alkalmaznak, melyek az eljárást erkölcsileg igazolnák. Igy például a feketéknek, csak hogy őket fehér munkás társaiktól elszakitsák, időközönkint sokkal magasabb munkabért igérnek, melyet aztán csakhamar ismét alább szállitanak, vagy a szövetség egyes kiválóbb tagjait előnyben részesitik, mig ellenben a többiekkel napról napra alkudoznak. Valamivel jobb eszközt 1881-ben ragadtak meg a kereskedők, de czélt ezzel sem értek. Azt határozták ugyanis, hogy a gyapotot többé nem New-Orleansban rakják ki a hajókból és sajtoltatják, hanem hogy e czélból a Missziszippitől fölebb épitenek állomási épületeket, a hová vidéki munkásokat fogadnak. A tervről azonban a munkások közt keletkezett mozgalom miatt csakhamar ismét le kellett mondani, s mindan a réginél maradt, s a jelenlegi körülmények mellett nem is igen lehet várni, hogy a munkások és a munkaadók közti viszonyok egyhamar megváltozzanak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A budapest-zimonyi vasut épitése serényen halad. Csak a napokban jelentettük, hogy Fülöpszállásba már az első vonat is berobogott és mint most értesülünk, a munkálatok most oly gyorsan haladnak ott, hogy már mintegy nyolcz nap mulva Szabadszállásig lesznek a sinek lerakva.

A magyar kormány dunaszabályozási terve. A Fremdenblatt budapesti jól értesült helyről azt a fontos értesitést kapta, hogy a magyar kormány a Duna szabályozásának tervét végkép megállapitotta, s hogy e nemcsak Ausztria-Magyarországra, hanem egész Európára nézve nagyfontosságu mű keresztülviteléhez már a jövő évben hozzáfognak. A végleg megállapitott tervről pedig azt irják az idézett lapnak, hogy az most már minden részletében készen van. A munkálatok a terv szerint egyelőre csak a fölfolyóra fognak szoritkozni, a győri ág most még tigyelmen kivül marad. Az összes szabályozási költségek 16 millió forinttal vannak előirányozva, s a munkálatok keresztülvitele 8 évre van felosztva. A szabályozási költség első részlete már az 1883-diki költségvetésben szerepel. A munka keresztülvitelére kitüzött idő nem pénzügyi tekintetekből állapitatott meg 8 évben, hanem mert a vállalat természete ugy hozza magával. A lánczhajózást illetőleg még nem történt megállapodás, mivel most még nem lehet elhatározni, hogy a lánczelhelyezést egyidejüleg vagy később lehet eszközölni. E kérdés megoldása a kisérletek eredményétol függ, melyeket okvetetlenül foganatositani kell, mielott magához a dologhoz fognának.

A magyar államvasutak teherpályaudvara. A közmunka- és közlekedésügyi m. k. miniszterium és a közös hadigazgatás közt néhány nappal ezelőtt szerződés köttetett, melynek értelmében a budapesti kórházlaktanya f. é. augusztus 1-én a magyar állam tulajdonába megy át azon kötelezettséggel, hogy 1883 november 1-ig a váczi temető háta mögött hasonló befogadási képességgel biró kaszárnyát épitet. A szerződés azonnal hatályba lép, s a kórházlaktanya lebontása már augusztus 1-én megkezdetik. Helyére a magyar államvasutak nagy teherpályaudvaranak raktárai fognak lehető gyorsasággal épitetni, a mint ezt a buda-pecsi vasut és a budapest-zimonyi vaspálya budapest-szabadkai vonalrészének közel várható megnyitása sürgosen követelik. E munkálatokra a folyó évi költségvetésbe tudvalevőleg egy millió frt van felvéve.

Franczia és angol tengerközi alagut. Párisi levelezőnk irja e hó 3-áról: Tegnapelőtt már megirtam volt, hogy *Lesseps és Türr* tábornok több francia nevezetesség társaságában Doverbe utaztak a francia és angol tengerközi alagut munkálatait megtekinteni. A kiváló szaktérjakat nagy kitüntetéssel fogadták az angolok és Lesseps ismételten beszédeket tartott, melyeknek főczélja eloszlatni az angolok részéről bizonyos aggodalmakat, melynél fogva sokan az alagutban szigetjüket fenyegető veszélyt látnak. Csodálatos, mikép a felvilágosodott és müvelt körökben épannyira babonasok e dolgot illetőleg mint a nép közt. Azt hiszik, hogy egy szép nap azon éjjel franczia hadesapatok átsétálhatnak hozzájuk és meghódithatják könnyü szerrel az egész országot. A mi a félelemnek némi valószinüséget kölcsönöz, ez azon általánosan ismert tény, mikép Angolországban alig van hadsereg és az eddig minden ellenséges inváziótól száz ország csak tengeri védelemre van szervezve. Olvasóink talán tudják, hogy már ismételten hozzáfogtak az alagut furásához és az angol kormány mindannyiszor beltotta a munkálatokat. Jelenleg is, midőn a munkálatok, mint azt multkor megirtam, két kilométernyire haladtak előre, az angol kormánynak engedélye még nincs megnyerve és a beltilási parancs mintegy damokleszi kard függ a vállalkozók feje felett. Lesseps egyik beszédjében ezt erre, biztatva a vállalkozók fejét, sir Watkint hogy csak folytassa buzgó kitartással a nagy munkát, emlékébe hivá, miként ő is a szuezi csatornát illetőleg akkor kapta meg a hivatalos engedélyt, midőn az már csaknem egészen be volt fejezve. Az angol chauvinisták aggodalmait illetőleg pedig ugy nyilatkozott, hogy nem kivánja azokat nevetség tárgyává tenni, de alig lehet komolyan föltenni, mikép valaha veszély háramolhatnék Angliára az alagut létesitésével. Szükség esetén pedig egynehány ember egész hadsereget tartóztathatna föl, két ágyuval egész sereget meg lehetne semmisiteni. Egy kétmoly angol lap hasábos czikkben ismertette a tervet, melylyel a francziák Anglát meg fogják hódítani, ha az alagut kiépitését be nem tiltják. A kérdéses lap föltételezve, mikép az angol parton az alagut bejáratát kis erőddel veszik körül, melyben nehány száz fényi őrségi csapatot helyeznének el, véletlen betörés megakadályozására; a franczióknak nagyon könnyü lesz, mondja tovább az angol lap, egy ezredet közönséges utasokká öltöztetve át, a közönséges személyvonattal átcsempészni. Az angol partra érve, ezen körülbelül ezer ember könnyü szerrel lekaszabolja a mi roszat sem sejtő nehány száz fényi őrségi csapatot. Nehány órával a közönséges személyvonat elindulása után, mely az utasokká átöltözött előcsapatot átcsempészte, egész kényelmesen utnak indithatnak egy egész sereget és e sereg a legkényelmesebben eszközölheti kiszállását az angol parton és még sokkal kényelmesebben elfoglalhatja egész Anglát. Azon részletekhez, melyeket az alagut épitésére vonatkozólag már adtam, még a következőket csatolhatom: A furást egyidejüleg a franczia parton is fogják eszközölni, és ha más akadály nem jönne közbe, az alagut három év alatt készen lesz. A tenger mélysége átlag ötven méter; a viz feneke és az alagut közti földréteg szintén ötven méter; következőleg az alagut 100 méternyire fog fekűdni a viz szine alatt.

Villamos vasutak. Hollandiában mult hónapban nyitották meg az első villamos vasutat. E vasut Zandvort tengeri fürdővárost Kostverloren várossal köti össze. A vasut két kilométer hosszu, a gépeket és kocsikat a berlini Siemens és Halske czég szállitotta. A déli vasut tudvalevőleg szintén szándékozik villamos vasutat berendezni és pedig Mödlingből Hinterbrühlig. Eddig az ily vasutok berendezését technikai nehézségek késleltették. A nehézségek azonban nem legyőzhetetlenek s igy a villamos vasutaknak még nagy jövőjük lehet.

Bolgár vámok. Török lapok jelentése szerint a konstantinápolyi angol nagykövet sürgősen felszólitotta a portát, hogy a jelenlegi török-bolgár vámrendszert módositassa, hogy ha nem akarja, hogy a Balkán félsziget egész kereskedelme károsittassék. A porta Bulgáriát, melyet államinak kiegészitő részeül tekint, tudvalevőleg arra kényszeritette, hogy a fenálló török kereskedelmi szerződéseket ismerje el s e szerint a török vámtarifát (a be- és kivitt áruk 8 százaléka) szintén fogadja el. Másrészt azonban egészen ugy bánt Bulgáriával a porta, mint egy független államnak, a mennyiben vámsorompót állitott fel ellenében. Oly árukért tehát, melyek valamely bolgár Duna-városból a Balkánon tul szállittatnak, a bulgár-török határon értékűknek 16 százalékát kell vámfejében fizetni. A porta válasza az volt, hogy ezen az ügyön már mit sem változtathat. A hatalmak ennélfogva, mint hirlik, közösen szándékoznak a portánál fellépni.

SORSOLÁS.

— **Az 1871. évi 30 millós magyar állam kölcsönnnek** 1882. évi julius hó 1-én történt XI. kisorsolása alkalmával a következő kötvényszámok huzattak ki:

1000 frtos: 3 38 114 166 238 287 307 393 481 536 561 599 659 662 668 731 764 789 811 858 876 891 969 1042 1047 1048 1056 1079 1125 1149 1176 1193 1199 1258 1295 1305 1317 1640 1648 1660 1750 1844 1878 1895 1953 1974 2057 2067 2130 2163 2195 2250 2348 2354 2369 2378 2440 2467 2660 2668 2733 2747 2748 2808 2809 2827 2862 2926 2928 2943 2959 2988 3013 3050 3108 3142 3215 3218 3264 3268 3328 3343 3356 3417 3451 3455 3570 3638 3700 3703 3722 3804 3865 3964 4231 4249 4322 4548 4626 4784 4794 4803 4827 4834 4839 4866 4867 4924 4961 5051 5056 5071 5095 5116 5129 5140 5158 5172 5187 5198 5240 5355 5446 5562 5638 5647 5696 5700 5720 5724 5786 5859 5952 5995 6020 6092 6145 6165 6175 6210 6231 6241 7286 6316 6346 6382 6426 6428 6498 6510 6525 6616 6686 6735 6856 6910 6938 6982 7047 7058 7134 7154 7232 7237 7259 7282 7304 7336 7458 7518 7536 7548 7712 7795 7818 7837 7854 7869 7953 8016 8025 8100 8186 8310 8363 8420 8332 8479 8514 8631 8678 8716 8719 8767 8841 8853 8895 8944 9127 9258 9326 9449 9467 9612 9659 9691 9715 9761 9771 9919 9940 9954 9973 10032 10079 10107 10186 10199 10216 10296 10348 10471 10499 10530 10687 10700 10772 10791 10973 10996 11070 11088 11100 11139 11162 11192 11218 11243 11369 11439 11443 11464 11542 11556 11559 11589 11620 11624 11642 11731 11733 11737 11758 11788 11840 11869 11919 11920 11976 12050 12131 12155 12157 12263 12364 12383 12398 12432 12527 12631 12645 12661 12689 12762 12786 12790 12903 12945 12987 13082 13161 13171 13189 13210 13252 13430 13480 13488 13517 13563 13656 13667 13714 13803 13804 13862 13876 13946 14023 14030 14036 14066 14134 14171 14175 14258 14292 14328 14406 14425 14494 14523 14582 14629 14650 14712 14762 14776 14786 14815 14846 14886 14927 14978 szám.

5000 frtos: 15038 15083 15149 15169 15209 15263 15286 15377 15390 15431 15561 15623 15688 15722 15807 15811 15859 15868 16066 16075 16168 16197 16205 16254 16270 16303 16320 16354 16371 16416 16442 16480 16564 16588 16590 16597 16678 16797 16930 16935 16948 16972 17000 sz.

10,000 frtos: 17041 17053 17064 17138 17220 17225 17269 17308 17322 17362 16442 szám.

— **A gömöri vasuti záloglevélkölcsön** kötvényeinek 1882. évi julius hó 1-én tartott 22-ik kisorsolása alkalmával kihuzatott a következő 297 kötvényszám: 78 117 519 536 708 714 927 946 1213 1248 1274 1310 1398 1407 1437 1700 2038 2048 2115 2120 2247 2261 2679 2974 3141 3224 3269 3277 3409 3456 3494 4047 4223 4293 4344 4423 4468 4524 4786 5175 5256 5343 5462 5748 5766 6299 6400 6632 6764 7472 7717 7890 7998 8401 8405 8552 8807 9209 9239 9418 9613 9729 9758 8979 10239 10320 10336 10429 10439 10546 10995 11131 11148 11276 11415 11422 11484 11517 11655 11684 11842 11973 11989 11995 12019 12293 12348 12358 12944 13067 13087 13130 13329 13399 13437 13917 14120 14190 14303 14405 14455 14463 14657 14824 14834 14868 15087 15187 15197 15715 15734 15789 15865 15874 15970 16069 16324 16338 16437 16449 16502 16611 16645 16772 16895 17111 17249 17272 17300 17306 17347 17350 17843 17853 17979 18219 18354 18452 18476 18944 19026 19147 19221 19328 19485 19546 19681 19837 19854 20064 20144 20183 20277 20587 20735 20753 21060 21084 21133 21280 21667 21770 21825 22330 22760 22866 22909 23095 23184 23290 22302 23484 23496 23750 24295 24300 24515 24587 24748 25161 25266 25274 25388 25567 25570 25722 26111 26314 26863 27349 27399 27571 27698 27705 27926 27932 28239 28426 28557 28672 28850 28862 29071 29072 29486 29536 29720 30184 30229 30238 30249 30337 30357 30648 30710 30819 30952 30968 31044 31062 31687 31809 32221 32245 32249 32371 32450 32721 33014 33314 33319 33452 33696 33774 33460 34056 34344 34389 34658 34824 34909 35034 35101 35136 35174 35229 35295 35450 35806 36038 36239 36377 36502 36733 36890 37092 37355 37527 37731 38081 38115 38352 38374 38646 38700 39034 39125 39150 39297 39701 40018 40496 40647 40981 41061 41611 41812 41855 42099 42452 42586 42621 42674 42896 42909 43157 43173 43228 43249 43293 43407 43527 43633 43789 43810 43872 sz.

— **Az 1869. évi 5% adómentes magyar keleti vasuti államkötvényeknek** (I-só kibocsátásu elsőbbségi kötvények) 1882. évi julius hó 1-én megtartott X-ik kisorsolása alkalmával, a következő 249 szám huzatott ki és pedig: 425 1907 2645 2950 3840 4974 5122 5407 5676 6415 7027 7450 7673 8833 8942 9044 9137 9450 9850 10494 10567 10923 11073 11350 11464 11625 11754 15124 16541 17071 17092 17665 18494 18833 18847 20940 21595 21787 22101 22207 22815 22846 24487 24904 25027 25363 26330 26454 27312 28035 28659 29339 29703 30047 30292 30686 30828 31358 31976 32238 32623 33140 33244 33448 33721 33957 34253 35096 35219 35730 36831 37001 37079 37211 37893 38166 38432 38452 39327 39884 39911 40291 40693 41175 41385 41416 42698 43001 43259 43362 43996 45136 46593 46969 48219 48737 49534 49629 49799 49988 50337 50576 50779 50978 51215 52412 54916 57028 57653 59422 59635 61151 62843 63760 64061 64703 65756 66881 67623 70438 70711 71324 71996 72418 72606 72905 72980 73309 75011 75907 80607 81005 81206 83581 84043 85065 85391 85768 86271 86297 86536 86780 86859 87104 88021 88355 89562 89597 90061 90291 91258 91326 92486 93654 94379 94963 96127 96150 96230 96739 96747 96948 97616 97662 99632 99758 100188 100530 101059 103301 103718 103911 104290 105076 105583 105607 106806 107284 109135 109597 110066 110657 110783 110832 111762 112108 112487 113348 113891 115315 115537 116493 117459 118419 119578 119676 120147 120263 121622 121649 121694 122333 122473 122913 123366 124004 124427 125121 127311 127404 127564 128380 129360 129495 130506 130647 131417 131983 132402 132993 133114 134993 136836 135972 136138 136164 136262 136894 137677 137940 138581 138946 139341 140259 140823 141567 141580 141583 141945 143750 144326 145265 146034 146275 146990 148082 148892 149273 149713 sz. E kisorsolt kötvények 1883. január hó 1-én teljes névértékükkel fognak beváltatni, és pedig Budapesten: a m. k. központi állampénztárnál és a magyar általános hitelbanknál, Bécsben: a cs. k. szab. osztr. kereskedelmi és ipar-hitelintézetnél, Berlinben a «Direktion der Diskonto-Gesellschaft» czimü intézetnél, és Majna melletti Frankfurtban: az «M. A. von Rothschild und Söhne» bankháznál.

— **A tiszavidéki vasut elsőbbségi kölcsön** kötvényeinek 1882. évi julius hó 1-én tartott 20-ik tetvszerü kisorsolása alkalmával következő 21 szám huzatott ki: 3265 5849 5891 6928 7279 7557 7846 9699 10116 10601 11440 11626 14079 14281 14474 15807 17128 17180 17757 17801 18023. sz. E kisorsolt elsőbbségi kötvények 1882. évi novemben hó 1-én teljes névértékükkel fognak beváltatni, s pedig Budapesten: a m. k. központi állampénztárnál és a magyar általános hitelbanknál, — Bécsben: a cs. kir. szabad. osztrák kereskedelmi és ipar-hitelintézetnél, — Berlinben: a «Bank für Handel und Industrie» czimü intézetnél, — Majna melletti Frankfurtban: a fennevezett berlini intézet fiókjánál, és Amsterdamban: az «Amsterdamische Bank»-nál.

IPARÜGYEK.

— **A háziipar fejlesztése** czéljából Szolnok-Doboka megyében különös házi iparfejlesztő egyesület terveznek, melynek élére báró *Bánffy* Dezső főispánt akarják megnyerni.

— **A müipar emelése érdekében.** Említve volt már, hogy a fővárosi épitészek közt mozgalom indult meg egy oly bizottság létesitése iránt, melynek feladata a különféle müipar-tárgyakból magyar épitészektől eredeti mintákat beszerezni és azokat sokszorositva a müiparosoknak díjtalanul rendelkezésre bocsátani, hogy igy a magyar müiparosok ne szoruljanak külföldi mintákra. A kezdeményezők e mozgalmat nagyobb alapra akarták fektetni, a mi azonban különféle nehézségekbe ütközött, minek folytán egyelőre beértek azzal, hogy — szám szerint 16-an szövetkeztek e czélra és elhatározták, hogy havonkint négy mintát készitve és sokszorositva, azokat valamely iparügyi szaklaphoz melléklet gyanánt csatolják. E czélra legalkalmasabb volna az iparegyesület közlönye, a «Magyar Ipar.»

— **Ujabb iparszervezet Németországban.** A kézmüiparosok és nagyiparosok közötti ellentétek kiegyenlitése czéljaból Németországban olyan ujabb szervezetű iparegyletek létesitésének eszméjét penditették meg, melyek az u. n. czéhek mellett állanának fönn és a kis és nagy iparosokat egyaránt magukba ölelnék. Ezenkivül a régi ipartanácsok (Gewerberäthe) helyett külön iparkamarák létesitését is óhajtják. A tervezetések különféle stádiumából azonban kitetszik, hogy az iparszabadság és czéhrendszer hivei még ma is meglehetős ellentétben állanak egymással és hogy az iparűzők meghatározására nézve igen eltérők, sőt kicsinyesek a fogalmak. Hogy többet ne emlitsünk, például csak azt hozzuk föl, hogy a kézmüiparosokat is két kathegóriába (kitünő-fölvilágosodott mesterek és kismesterek=ósdiak) sorozzák. Ha még hozzá teszszük, hogy kis gyárosok, nagygyárosok sat. is vannak, láthatjuk, hogy bizony nagy föladat Németországban is az iparosok között létező ellentéteket kiegyenliteni.

— **A nagyváradi iparosképző egylet** lefesteti gróf Zichy Jenő arczképét és legközelebb, annak leleplezése alkalmából, iparos ünnepélyt fog rendezni.

— **A trieszti kiállitás** alkalmából a fővárosi iparoskör tömeges kirándulást tervez, a kiállitás tanulmányozása czéljából. Az országos iparegyesület pedig több önálló- és segédiparosnak kiküldetése mellett indit mozgalmat s a kiküldendőktől szakjelentéseket fog bekérni, mint 1880-ban az alsó-ausztriai iparkiállitás alkalmából szép sikerrel tette.

— **Nőipartanitói pályázat.** Az országos nőiparegylet nőipariskolájában üresedésbe jött két — egyenként 540 frt. évi fizetéssel javadalmazott — *kézimunkatanitónői* állomás betöltendő lévén, ezen állomásokra következő feltételek mellett ezennel pályázat nyittatik: Ezen állomásokat csakis nyilvános képesitő oklevéllel biró egyének nyerhetik el; 2. A kérvényhez az életkor, képesség, nyelvismeret és egészségi állapot igazolása mellett, a pályázó által saját kezüleg készitett minta-kézimunkák vagy mintakendők csatolandók; 3. A feltételeknek megfelelő pályázók az egylet által e czélra kiküldött bizottság előtt a kézimunkákból próbavizsgát tenni tartoznak; — végre 4. A pályázati kérvények az országos nőiparegylet elnökségéhez (Budapest, Kazinczy utcza 3. sz.) legfeljebb folyó évi julius 31-ig beterjesztendők. Budapest. 1882. junius hó 30. Az országos nőiparegylet elnöksége. Ugyanitt emlitjük meg, hogy az egylet tanügyi bizottsága azon javaslattal járult az igazgatóság elé, miszerint a most fönálló két rendes osztályhoz még egy előkészitő osztályt létesitsen, melyben 12—14 éves leányok a legelemibb elméleti ismeretekben és a legkönnyebb kézimunkanemüekben oktattatván, előkészitendők az emlitett iskolák rendes osztályainak sikeres látogatására.

— **A brünni iparosgyülés,** mely e napokban tartatott, elfogadta a képviselőház iparügyi bizottság által előterjesztett törvényjavaslatot s csupán a kötelező társulati szervezetre nézve lépett fel követelőleg s a javaslatnak ez irányban módositását is sürgette.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti országos vásárok** kezdő és végnapjait s vele kapcsolatosan az országos ló- és marhavásárokét a kereskedelmi kamara kezdeményezése folytán, kiváló tekintettel a vásári váltokra, a főváros szabályozta. A vásárok megmaradnak azon időszakokban, a mikben most vannak, csak kezdő és végnapjuk precziroztatnak. A kormány a fővárosnak e már többször ismertetett rendelkezését jóváhagyta.

** **A pécsi kereskedelmi és iparkamara** junius hó 30-án *Kellemfy* Károly elnöklete alatt teljes ülést tartott. Az ez alkalommal elintezett ügyek közül felemlitjük a következőket: A *szövő-iparnak* a kamara területén való fejlesztése; a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium az iránt hivta fel a kamarát, hogy a törvényhatóságokat e téren kifejtendő tevékenységében támogassa, e kérdés a kamara részéről leendő tanulmányozására és javaslattételre Zsolnay Vilmos, Krausz Simon, Tauszig Armin, Stajevics János kamarai tagok, Sebők Imre mohácsi mű szövész és kamarai titkár küldettek ki. — Szigetvár község *helypénztariffája,* mely ezuttal harmadizben került a kamarai ülés elé ez alkalommal sem intéztetett el, hanem ujabbi átvizsgálás és tanulmányozás végett kiadatott az illető szakbizottságnak. — Pécsvárad község azi-ánti kérvényével, hogy a szarvasmarhák és lovak után 7 krajczárban szedni szokott *helypénzdíjat* 10 krra emelhesse, elutasitva lett, ugyszintén Baranyavár község is azon kérelmével, hogy helypénztariffáját 30 illetve 50%-kal feljebb emelhesse. Az *5 kilós kávéküldeményekkel* füzött visszaélések megszüntetése ügyében a soproni kamara megkeresése értelmében e kamara is feliratot intéz a miniszteriumhoz, mégis azon hozzáadással, hogy az 5 kilós kávéküldemények a vámnál ne csak a soproni kamara által ajánlott kezelési díjjal, hanem az 1881. évi IV. tczikkben megállapitott fogyasztási adóval is illettessenek, mert köztudomásu, hogy az ilyen 5 kilós küldemények a fogyasztásadó lefizetése czéljából a megrendelők által nem lesznek bejelentve. Az eszéki kamara átirata az osztrák-magyar bank üzletkörének a *közraktári zálogjegyek* leszámitolására való kiterjesztése ügyében, tudomásul vétetett. Több tolnai iparos azon panaszára, hogy *helypénzszedők* által vásárok alkalmával önkényüleg zsarolva lesznek, s hogy ennek megakadályozása czéljából a vásári tariffák ki nem függesztetnek, elhatározta a kamara, hogy Tolna- és Somogymegye alispáni hivatalát ujolag megkeresi annak elrendelésére, hogy a miniszterileg jóváhagyott tariffák vásárok alkalmával a vásártéren kifüggesztessenek. A pécsi kereskedés és ipartársulat által Pécsett létesitett kereskedés *iparos szaktanfolyam* tentartási költségeihez a kamara 100 forinttal szavazott meg.

** **A pesti hazai első takarékpénztár egyesület.** 1882. junius havi forgalma. *Bevétel:* Betétek 2.039,056 frt 16 kr. Különféle díjak 1410 frt 43 kr. Kölcsönök után fizetett kamatok 67,911 frt 53 kr. Visszafizetett értékpapir előlegek 16,340 frt. Visszafizetett kölcsönök ingatlanokra 208,172 frt 22 kr. Visszafizetett váltók 2.191,605 frt 38 kr. Vidéki váltók tőke és kamat számláira 1.712,386 frt 48 kr. Letét folyó számlára 694,068 frt 50 kr. Lipót-, Teréz- és József-Ferenczvárosi fiókpénztáraktól átvett készpénz 920,000 frt. Idegen pénztárjegyek 40,900 frt. Saját értékpapiraink számláján 892,522 frt 15 kr. Visszatéritett kezelési költség 239 frt 26 kr. Ketes követelésekből befolyt 9047 frt 46 kr. Kölcsön engedély díj sz. 2359 frt 44 kr. Váltó kamat számla 36,835 frt. 81 kr. Összesen 8,832,854 frt 82 kr.

kedő irányt követtek. — Osztrák hitelrészvények 317.30 és 319.40 közt váltakozván, maradtak 318.80 pénz, magyar hitelbank 315—316, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 105-ön, magyar 4%-os aranyjáradék 88.40-től 88.52½-ig, magyar papirjáradék 87-től 87.10-ig, tiszai sorsjegyek 109.70-en, erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.25-ön, 1880-diki községi 5%-os kölcsön 98.50-en köttetett. Más értékek közül: első hazai takarékpénztár 4700-on (6 darab), fővárosi takarékpénztár 535-ön Concordia-malom 515-ön, Erzsébet-malom 208—205-ig, Lujzamalom 231-en, Ganz- és társa-féle vasöntöde 660-on, kőbányai téglagyár 260-on; bécsi biztosító intézet 255-ön köttettek. Váltók és valuták változatlanok. Arany 5.54-en köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 318.80—318.90, magyar hitelbank 315.75—316, magyar 4%-os aranyjáradék 88.50—88.55, magyar papirjáradék 87—87.05.

Utótőzsde.

Az utótőzsde magas bécsi zárlati árfolyamokra igen élénk hangulatban nyilt meg, s hitelrészvények és járadékok élénk vételkedv mellett jelentékenyen emelkedtek. Osztrák hitelrészvények 319.30-on indulván, gyorsan 321.30-ra emelkedtek s végre 320.90 pénz maradtak; magyar hitelbank 316-ról 317.50-re emelkedett; magyar leszámitoló és pénzváltóbank 105.50-en, magyar 4%-os aranyjáradék 88.52½-től 88.62½-ig, magyar papirjáradék 87.15-től 87.75-ig köttetett.

4 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 320.90—321, magyar hitelbank 317—317.50, magyar 4%-os aranyjáradék 88.61½—88.65.

Esti tőzsde.

Berlinen át Londonból és Párisból emelkedő irányt jelentettek, mire itt minden téren hausse fejlődött. Osztrák hitelrészvények 321-ről 323.50-re emelkedtek; magyar hitelbank 317-ről 319.50-re szökött, magyar 4%-os aranyjáradék 88.62½—88.90, magyar papirjáradék 87.22½-ről 87.42½-re emelkedett, magyar leszámitoló és pénzváltóbank maradt 105.50 pénz.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 323.40—323.50, magyar 4%-os aranyjáradék 88.90—88.95, magyar papirjáradék 87.40—87.45.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	88.50	Magy. jelzálogbank	—.—.—
» 5% papirjáradék	87.—	Osztrák hitelintézet	319.—
» általános hitelb.	316.—	Angol-osztrák bank	—.—
» pénzv. es lesz. bank	105.—	»Union» bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Alföldi vasut	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jul. 5. Az üzlet kész áru hiányában élénk, árak emelkedők. Magy. öreg nehéz 57½—59, fiatal nehéz 59½—60, közép 59—59½. Könnyű ——. Szedett nehéz 57—57½, szedett közép ——, könnyű —.—. Romániai bakonyi nehéz 58—60 átmeneti, közép 58— átmeneti, könnyű —— átmeneti. — Eredeti nehéz 51— átmeneti. — Szerbiai nehéz 58½—59 átmeneti, közép 57—58 átmeneti, könnyű 56½—57 átmeneti. Az árak lizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 6 frt aranyban vám fejében megtérittetik.

Hajóforgalom.

Budapest, jul. 4. A Duna balpartján a következő vizijárművek köttettek ki, u. m.: Cséry János m. h. szerszámfa 400 mm. tüzifa 120 kbm. Veröczéről. — Bruder Márton m. h. falkő 80 kbmt. Visegrádról. — Ugyanaz: falkő 80 kbm. Visegrádról. — Hasz Anna m. h. faltégla 36,000 db. Zöd-Rákosról. — Luczenbacher Pál ist. 4. sz. m. h. faltégla 50,000 db. Ujvölgyből. — Simon János h. h. gyümölcs, 20 mm. Váczról.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A külföldi tőzsdék alacsony zárlati árfolyamai ugyan a játékpapirokat itt is némileg nyomták, mindamellett a mai előtőzsdén meglehetős szilárd irány uralkodott mindaddig, mig Londonból egy táviratmen jelenté, hogy ott attól félnek, miszerint Alexandriát az angol hajóhad bombáztalni fogja. Erre a forgalom megakadt s az árfolyamok gyengébben állnak, mint a mai tőzsde kezdetén. Sorompó-papirok, nevezetesen a vasuti papirok magasabb árfolyamukat megtartották. Valuták dragullak.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 318.50—318.60, angol osztrák bank 123.75, union bank 123.50—124, *magyar hitelbank* 313.50—315.50, osztrák államvaspálya 326.75—324.50, déli vasut 134.75—133.50, Károly-Lajos vasut 314.75—316, elbavölgyi vasut 224—224.25, *alföldi vasut* 173.50—173.75, északi vasut 2690, *magyar galicziai vasut* 161.75, gőzhajózási részvény 560, tramvay 225—225.50, májusi járadék 76.85—76.97½, *magyar 6%-os aranyjáradék* 119.95—119.85, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.22—88.47½, *magyar papirjáradék* 86.90—86.82½, birodalmi márka 58.85—58.90.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 317.70, *magyar hitelbank* 314.50, unió bank 123.50, Károly-Lajos-vasut 315.75, osztrák államvaspálya 325.25, májusi járadék 76.95, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.37½, husz frankos arany 9.56½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde gyengébb irányzat indul, az üzérkedés tartózkodó.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 317.30, *magyar hitelbank* 314, osztrák államvaspálya 325.25, Károly-Lajos vasut 315.25, déli vasut 133.50, májusi járadék 76.90, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.35, husz frankos arany 9.56½.

Az üzérkedés ujra rajta van, hogy az árfolyamokat emelje, különösen élénk az agiotage járadékokban, nagyobb üzérkedők vásárlásai folytán. A sorompónál a forgalom élettelen, a befektetési papirok árfolyamai szilárdon indulnak, a közlekedési értékek valamivel lanyhábbak. Váltók és valuták merevültek.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 318.80, angol-osztrák bank 123.75, *magyar hitelbank* 316, osztr. államvaspálya 335.50, *alföldi vasut* 173.75, *magyar galicziai vasut* 161.75, gőzhajózási 559, északi vasut 2685, tramvay 225.50, májusi járadék 77.02½, osztrák ezüstjáradék 77.70, osztr. aranyjáradék 95.90, márczius járadék 92.80, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.52½, *magyar papirjáradék* 86.95, husz frankos arany 9.56, birodalmi márka 58.87, rubel 1.20½, váltó Londonra 120.25—120.45.

Árfolyamok 1 óra 20 perczkor: Osztrák hitelrészvény 318.10, angol osztrák bank 123.75, *magyar hitelbank* 315.25, osztrák államvaspálya 325.25, déli vasut 133.75, elbavölgyi vasut 223.75, *magyar-galicziai vasut* 162.25, *duna-drávai vasut* 165, *magyar nyugati vasut* 168.25, májusi járadék 77, *magyar 4% aranyjáradék* 88.52½, husz frankos arany 9.56½, váltó Londonra 120.30—120.50. Tartva.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 318.80, angol-osztrák bank 124, unióbank 123.80, bankegyesület 114.75, *magyar hitelbank* 315.50, osztrák államvaspálya 325.75, Károly-Lajos vasut 316.—, gőzhajózási részvénytárs. 559, Lloyd részv. 628, északnyugati vasut 206.50, elbavölgyi vasut 223.75, tramway 225.25, déli vasut 134, májusi járadék 77.02, osztrák aranyjáradék 95.60, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.52½, husz frankos arany 9.56½, birodalmi márka 58.87. Szilárd, a hangulat jó.

Bécs, jul. 5. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 98.25, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.25. Magyar földh. záloglevél 101.25. Erdélyi vasut 164.50. Magyar keleti vasut 95.75. Magyar sorsjegy 117.50. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.75. 6%-os aranyjáradék 119.95. Tiszavölgyi sorsjegyek 109.75. Magyar 4%-os aranyjáradék 88.52. Magyar vasuti kölcsön 134.75. Magyar hitelbank 315.50. Alföldi vasut 173.25. Magyar északkeleti vasut 164.75. Keleti vasuti elsőbbség 91.10. Tiszai vasut 247.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 104.50. Kassa-oderbergi vasut 149.75. Magyar papirjáradék 86.95.

Bécs, jul. 5. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 318.80. Déli vasut 134.—. 4%-os aranyjáradék 95.70. Váltó Londonra 120.35. Kár.-Laj. vasut 316.50. 1864-es sorsjegy 171.25. 1860-as sorsjegy —.—. 4·2%-os ezüst-járadék 77.70. Török sorsjegy 24.50. Angol-osztrák bank 124.—. Államvasut 326.—. Napoleondor 9.56. 4·2%-os papirjáradék 77.—. Hitel-sorsjegy 176.—. Váltó német bankhelyekre 58.85. Cs. kir. arany 5.66. Osztr.-magyar bank 825.—. Kedvező.

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsdei zárlat után osztrák hitelrészvény még 319-re 320.50-ig köttetett; májusi járadék 77.05, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.50 és 88.65 után 88.60. — Végül **este** zárulnak: osztrák hitelrészvény 321.75, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 88.70.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén:

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztr. hitelrészvény holnapra 5¼—6 frt; nyolcz napra 16—17 frt, egy hóra 29—30 frt, három hóra 42—44 frt, osztrák államvasut egy hóra 22—24 frt, májusi járadék egy hóra 1¾—2 százalék; *magyar 4%-os aranyjáradék* egyhóra 2¾—3 százalék, három hóra 4¼—4½ százalék.

Magánkamatláb: első helyi és domicil váltóra 3½—3¾ százalék, távolabbi látra 3¾—4¼ százalék.

Pénz bővebben.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Minden oldalról folyvást a lehető legkedvezőbb tudósitások érkeznek az aratásról, miért is az árak csaknem pillanatról-pillanatra esőkkennek. Kész buzában az igen élénk kinálat daczára is csak gyenge forgalom volt, mivel molnáraink szombathoz képest, továbbá 40—50 krnyi engedményt követelnek. **Buza** őszre 10.40-ről 10.30-ig esökkent, javult ismét és 10.35—37 frton zárul. Buza őszre 10.47 frton köttetett, zárul 10.45 frton pénz és áru. **Rozs** őszre 7.75 és 77 frt közt fizettetett, marad az utóbbi áron keresve és kinálva egyaránt. **Zab** őszre 6.60—6.63, tavaszra 6.70—6.72 frton köttetett. **Tengeri** julius—augusztusra 7.80 frt névleg, 1883-iki május—junius ra 6.45 frton vétetett.

Szesz tegnap óta mitsem változott. Kész gabnaáru 32 frton áru.

Hivatalosan jegyeztetett: **Buza** őszre 10.32—10.35-1883. tavaszra 10.45—10.50, **tengeri** jul.—augusztusra 7.80—7.85, 1883. május—junius ra 6.45—6.47, kész áru 8.10—8.20, **zab** őszre 6.62½—6.65, 1883. tavaszra 6.75—6.77, kereskedelmi áru 8.15—8.25, **rozs** magyar 7.90—8.10, őszre 7.67—7.70

Délután a hangulat buza határidők iránt valamivel kellemesebb, egyéb határidők változatlanok. Végül marad **buza** őszre 10.37—10.40 frt, 1883. tavaszra 10.53—10.55; **zab** őszre 6.65—6.67; **rozs** őszre 7.67—7.70, julius—augusztusra 7.85 névleg; 1883. május—junius ra 6.47—6.50 frt.

Kész áru közül csak buzában volt figyelemreméltó forgalom. A fogyasztás semmi vételkedvet sem tanusit, főleg a nagyobb malmok teljesen tartózkodó, ellenben a kivitel részére a jelentékenyen nyomott árak következtében nagyobb vásárlások tétettek és 4000 métermázsa elsőrendű *marchfeldi buza* vétetett különböző tételekben piaczról 12.25 forintról 12.75 forintig a nyugoti vasut pályaudvarából. Egyébként eladatott még **Buza:** *tót* 500 mm. 75 k. 10.95 frt, 300 mm. 75.5 k. 11 frt Nyitra: *pozsonyi* 200 mm. 76 k. 12.25 frt Schwechat, 300 mm. 73.7 k. 12.15 frt Bécs: — A buzaárak csökkenése mintegy 40 krra tehető métermázsánkint. *Aradi uj buza* 1500 mm. 76 k. 11.30 frt három hóra augusztusi szállitásra Becsben köttetett. Egyéb gabnanemekben a forgalom jelentéktelen, és figyelemreméltó üzlet nem jött tudomásunkra.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTOZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, s szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a mediósra *M*-val, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti eltérésekhez a transakczió-költségek, továbbá a tőzsdei- és ultimó-árfolyamokhoz a napi és a transakczió-költségek, továbbá a tőzsdei- és ultimó-árfolyamokhoz azonkívül még a mindenkori budapesti prolongaczió-tételek is számitásba vendők. A szögi jelöl értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

Julius 5.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
*3% os évjáradék	—	80.70	—.—	—.—
*Törlesztési évjáradék	—	80.92	—.—	—.—
Lombard	M	282.—	152.71	— 0.47
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Becsi Unio bank	K	—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	U	114.20	—.—	—.—
Osztrák államvasut	M	692.—	330.36	—.—
*Osztrák földhitel		805.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	47.80	
BERLIN.				
Osztrák papirjáradék	K	65.95	76.91	—.—
Osztrák ezüstjáradék	K	65.90	77.39	— 0.10
Magyar 4% aranyjáradék	K	75.50	88.65	+ 0.20
Magyar államkötvény	K	94.40	110.84	— 0.11
Osztrák hitelrészvény	U	547.—	320.73	+ 2.93
Osztrák államvasut	U	560.—	328.30	+ 3.23
Galicziai vasut	K	135.40	317.90	+ 1.53
*Romániai	—	203.70	119.37	+ 0.06
Orosz papirjárm	—	78.50	92.45	—.—
Osztrák 5% papirjáradék	K	65.35	77.02	— 0.44
Magyar 6% aranyjáradék	U	102.20	120.06	— 0.44
Magyar papirjáradék	K	74.—	86.96	+ 0.48
Keleti vasut elsőbbségi kötv.	K	77.50	91.—	—.—
Magyar hitelrészvény	U	—.—	—.—	—.—
Déli vasut	K	229.50	134.59	+ 0.30
Kassa-oderbergi vasut	—	63.50	149.13	+ 0.24
Váltó Bécsre	—	169.85	58.83	— 0.02
*Keleti kölcsön II. zálogczátlás	—	56.40	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.70	
FRANKFURT.				
Papirjáradék	K	65.50	77.20	— 0.16
Osztrák aranyjáradék	K	81.—	95.46	— 0.15
Osztrák hitelrészvény	U	271.—	318.92	— 1.02
Osztrák államvasut	U	277.25	326.40	— 1.02
Déli vasut	K	114.25	134.41	— 1.47
Magyar-galicziai vasut	K	137.12	161.01	+ 0.74
Váltó Bécsre	—	169.70	58.89	+ 0.04
Osztrák 5% papirjáradék	K	78.43	92.37	+ 0.06
Osztrak ezüstjáradék	K	65.81	77.27	+ 0.22
Magyar aranyjáradék 6%	U	102.—	119.83	—.—
Osztrák-magyar bank	K	704.—	826.58	— 0.56
Galicziai vasut	K	269.75	316.72	+ 0.01
Erzsébet nyugoti vasut	K	180.50	211.94	+ 0.31
Tiszai vasuti elsőbbségek	K	85.68	100.74	—.—
Magyar papirjáradék	K	73.75	86.66	+ 0.08
4% foldhitel záloglevél	K	80.63	94.85	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.70	
Trieszt, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes és üzlettelen. Váltó Londonra 120.25, olasz piaczokra 46.65, husz frankos arany 9.57, májusi járadék 76.85, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88.35, osztrák hitelrészvény 318, Lloyd 634, olasz járadék 87, olasz bankjegy 46.70.				
Berlin, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsde nagyon tartózkodó, lanyhának is mondható a politikai helyzet hatása folytán. Osztr. hitelrészv. nyomott eladások folytán. Aránylag szilárd osztr. államvaspálya, Károly-Lajos vasut, azonban elbavölgyi vasut és északnyugati vasut lanyha, belföldi vasutak szintén. Bányaértékek élettelenek. *Magyar 4% aranyjáradék* kedvelt és emelkedő. Később minden téren emelkedés, nevezetesen osztrák hitelrészvény, Károly-Lajos vasut, osztr. államv. és *magyar 4%-os aranyjáradék*. Ez utóbbi mellett a haute-finance buzgólkodik. Párisból szilárd irányt jeleznek, daczára ama hiresztelésnek, hogy Alexandriát bombázzák. Zárlat szilárd, mert Londonból jelentik, hogy egyiptomi javult. Osztr. hitelrészvény 545, Károly-Lajos vasut 135, osztr. államvaspálya 557.50, osztr. déli vasut 229.50, román járadék 103.10, kommandit 208, orosz 69, második keleti 56.25, harmadik 56.10, felső-sziléziai vasut 248.50, olasz járadék 88.50.				
Berlin, jul. 5. (Utótőzsde.) Hitelrészvény 547.—, déli vasut részv. 229.50, orosz bankjegyek —.— osztr. államv. részv. 560.—, Károly Lajos vasuti részv. 136.25. Nagyon szilárd.				
Frankfurt, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Kezdetben tartózkodó, később folyton erősbül az irány. Helyi fedezések, bécsi és a nyugati tőzsdék jelentései a játékpapirokat élénkebbé tették, szintugy vasuti értékeket és a járadékokat. Osztr. hitelrészv. 271.62, osztr. államvaspálya 278, Károly-Lajos vasut 271.25, váltó Bécsre 169.70, Londonra 20.45½, Párisra 81.27, egyiptomi 34.75. buschtiehradi vasut 157, csehországi nyugati vasut 268.25.				
Frankfurt, jul. 5. (Utótőzsde.) Hitelrészvény 271.—, osztr. államv. részv. 277.75, déli vasut 114.75. Szilárd.				
Frankfurt, jul. 5. *(Esti zárlat.)* Papirjár. 65.56 2% ezüst jár. 66.06. 6% magy. arany jár. —.—. Osztr. hitelrészv. 273.37. Osztr. államv.-részv. 279.25. Déli vasut részv. 114.75. Magyar galicz. vasut —.—. Váltóár Bécsre —.—. Magyar leszám. és váltóbank —.—. Osztr. arany-Ezüstjár. —.—. M. orsz. bankrészv. —.—. 5% osztr. papirjár. —.—. 4% osztr. aranyjár. 81.06. 5% magyar papirjárad. —.—. Osztr.-magy. bankrészv. —.—. Károly-Lajos 272.62. Erzsébet nyug. vasut —.—. Tisza v. vas. elsőbbs. kötv. —.— 4½% földb. zálogl. —.—. Magyar hitelrészv. —.—. Magyar jelzálog hitelb.-részv. —.—. Nagyon szilárd.				
Páris, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai fizetési nap minden akadály nélkül folyt le s ezért a tőzsde hangulata szilárd maradt, habár a legujabb egyiptomi hirek nem valami kedvezően hangoztak. Futólag ama hiresztelést, hogy Alexandriát bombázzák, az árfolyamok javitására akarták felhasználni, legalább Anglia fenyegető magatartásáról kedvezően itéltek. Járadékok valamivel gyengébbek, mint tegnap. Egyiptomi 1 frankkal, ottomán bank 2 frkkal, osztr. államvaspálya 4 frankkal, mig szuez-részvény 15 frkkal esett.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 5%-os évi járadék 114.13, 3%-os járadék 80.70, törleszthető járadék 80.80, szuez-részvények 2325, egyiptomi 271, osztrák államvaspálya 695, osztr. déli vasut 285, osztrák tartományi bank 470, osztrák alpesi bányatárs. 122, ottomán bank 750, rio tinto 590.

London, jul. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyiptomi 53.25 után 54, spanyol 27.12, török 11, ottomán bank 18.18, osztr. déli vasut 11.25, *magyar 4%-os aranyjáradék* 73.37, olaszjáradék 86.37. Szilárd.

London, jul. 5. (Megnyitás.) Conzol 99⅞. lombárd —.—, osztrák aranyjáradék —.—.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Berlin, jul. 5. *Buza, rozs és zab* csendes. *Olaj* lanyha. *Szesz* emelkedik.

Páris, jul. 5. *Buza* és *liszt* szilárd. *Olaj* és *szesz* csendes. Időjárás: felhős.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási díj waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért és hüvelyesekért 2 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német pisczokra 100 márka vista 56 forint 70 kr. Párisra 100 fr. vista 47 frt 80 kr.

Julius hó 5.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
Buza folyó hóra	—	22.—	13.86	+ 0.12
— augusztusra	—	28.30	13.53	+ 0.03
— szept.—októberre	—	27.60	13.19	+ 0.16
— utolsó 4 hóra	—	27.40	13.10	+ 0.07
Liszt folyó hóra	—	61.25	18.42	— 0.04
— aug.-ra	—	61.25	18.42	—.—
— szept.—októberre	—	59.—	17.74	+ 0.08
— utolsó 4 hóra	—	58.50	17.59	+ 0.08
Olaj folyó hóra	—	73.50	35.13	—.—
— aug.-ra	—	73.75	35.25	— 0.12
— utolsó 4 hóra	—	75.75	36.21	+ 0.12
— első 4 hóra	—	75.75	36.21	+ 0.12
Szesz folyó hóra	—	59.—	30.72	— 0.25
— aug.-ra	—	58.75	30.59	—.—
— utolsó 4 hóra	—	54.50	28.38	— 0.12
— első 4 hóra	—	54.25	28.26	— 0.12
Szállitási díj: Budapestről		8.27	3.93	
— » Becsből		7.87	3.74	
BERLIN.				
Buza julius ra	—	206.—	12.09	—.—
— szept.—októberre	—	196.50	11.53	—.—
Rozs helyben	—	—.—	—.—	—.—
— julius ra	—	146.50	8.60	—.—
— julius—aug.-ra	—	—.—	—.—	—.—
— szept.—októberre	—	141.25	8.29	— 0.03
Zab julius—aug.-ra	—	133.50	7.34	+ 0.02
— szept.—októberre	—	133.—	7.81	— 0.01
Olaj helyben	—	—.—	—.—	—.—
— szept.—októberre	—	56.90	33.40	— 0.18
— okt.—novemberre	—	56.70	33.28	— 0.18
Szesz helyben	—	—.—	—.—	—.—
— julius—aug.-ra	—	47.80	27.77	+ 0.25
— aug.—szeptemberre	—	48.70	28.41	+ 0.12
— szept.—októberre	—	—.—	—.—	—.—
Szállitási díj: Budapestről		3.93	2.30	
— » Becsből		3.24	1.90	
STETTIN.				
Buza julius ra	—	214.—	12.56	+ 0.12
— julius-aug.-ra	—	206.50	12.12	+ 0.12
— szept.—októberre	—	198.—	11.62	+ 0.02
Rozs julius ra	—	146.50	8.60	+ 0.06
— julius—aug.-ra	—	144.—	8.45	+ 0.09
— szept.—októberre	—	140.—	8.22	—.—
Olaj julius ra	—	57.50	33.75	— 0.12
— szept.—októberre	—	56.50	33.16	— 0.12
Szesz helyben	—	46.20	27.12	+ 0.12
— julius—aug.-ra	—	46.—	27.—	+ 0.29
— aug.—szeptemberre	—	46.50	27.29	+ 0.23
— szept.—októberre	—	47.20	27.71	+ 0.30
Repaze szept.—októberre	—	263.—	15.44	— 0.02
Szállitási díj: Budapestről		4.81	2.50	
— » Becsből		3.62	2.10	
KÖLN:				
Buza julius ra	—	21.50	12.62	—.—
— novemberre	—	20.20	11.86	—.—
Rozs julius ra	—	14.70	8.63	+ 0.06
— novemberre	—	14.40	8.45	—.—
Olaj helyben	—	32.50	38.16	—.—
— okt.—novemberre	—	29.70	32.87	—.—
Szállitási díj: Budapestről		5.95	3.46	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Pilsni vásár.

Pilsen, jul. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Az itteni vásár, tekintettel az aratás előtt uralkodó pénzhiánynak, nem valami kedvezően folyt le. Csak barhet vásároltatott nagyobb mennyiségben, minthogy a prosznitzi és zwittaui gyárosok elmaradtak a vásárról, mert egyidejüleg Brünnben is vásár tartatik. Barhet ára darabja után 10—15 krral emelkedett. Warnsdorfi és zwittaui őszi kelmék javult árakon szintén jól keltek.

Brünni vásár.

Brünn, jul. 2. A mai ó-brünni vásárra várt magyar és morva vevők közül csak kevesen jelentek meg, minek következtében a forgalom sem nyerhette a szokott élénkséget. A posztóvásáron sok volt a posztó, de kevés a vevő; humpoleczi, polnai és odraui posztó kevés figyelemben részesült s alig kelt el valami belőle; bisztriczi és reichenaui posztónak valamivel jobb kelete volt; de a nagy kinálat miatt csupán igen nyomott gyári árakon. Zwittaui barchettek mind elkeltek; warnsdorfi czikkek 5 százalékkal; trübauiak 30 krajczárral drágábban keltek; az áruk ára általában emelkedett, de nem a felemelt vámhoz, a fonalak ára és a munkaberhez való arányban; tiroli és felső-ausztriai nagykereskedők egészen hiányoztak. A tücsomagolási napoknak ujból való elrendelése fölött homap fog a községtanács határozni.

Vidéki üzlet.

Szisszek, jul. 1. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Kukoricza-üzletünk most mindinkább csökken, de a fogyasztás is jelentéktelen és alig lesz naponkint *bánsági* áru 8.25—8.30, *romániai* 8.15—8.20-on, összesen 1000 mm. elszállitva; a felesleges áruból a napokban már megkezdődött a bemagtározás. Buzában és zabban semmi forgalom sem volt. Folyóink apadnak, de még hajózhatók.

Miskolcz, jul. 2. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Piaczunk az utolsó napokban igen élénk volt, hetiviszáraink látogatottak. Mindennek daczára az árak alig változtak valamit. Buza métermázsánkint 10.50—11.40. Rozs 7.20—7.60. Árpa 7—7.40. Zab 7—7.50. Kukoricza 7.40—7.60. Bab 10—11. Kőleskása 13—14. Borsó 16—17. Lencse 16—18. 1 liter szesz 35 kr. 1 kilo szalonna 80 kr. 1 kiló marhahús 56 kr. 1 kiló borjuhus 52 kr.

Szolnok, jul. 1. *Buza* legjobb 100 kiló 12.—, közép 11.80, silány 11.—, kétszeres legjobb 10.—, közép 9.50, silány 9.—, *rozs* legjobb 9.—, közép 8.50, silány 9.—, *árpa* legjobb 8.—, közép 7.50, silány 7.20, *zab* legjobb 8.60, közép 7.60, silány 7.—, köles 6.—, *kukoricza* 7, *burgonya* kiloja 4, sziniszt 100 kiló 22.—, szemelleszt 20.—, kenyér 100 kiló 17.—, dercze 100 kiló 6.—, széna 4.—, *borsó* 100 kiló 16.—, *lencse* 100 kiló 17.—, *bab* 11.50, köleskása 11.50, buzadara 100 kiló 25.—, árpakása 100 kiló 14.—, *bor* uj 1 hektoliter 24 frt, ó bor 30, *sör* 1 hektoliter 22.—, pálinka 1 liter 63 kr, *bükkfa* öle 14.—, cserfa 12.—, tölgy 10.10, fenyő kőbméter 6.—.

Tolna, jun. 30. (Az «Egyetértés» tudósitása.) *Gabonaüzletünk* szűk korlátok között mozog, a folyton tartó lanyha irányzat itt minálunk is érezhető. A jó aratási kilátások miatt gazdáink még a legutolsó buzakészletet is piaczra hozzák, ezáltal a behozatal jó, de vevők csakis olcsóbban akarnak venni, és miután a kinálat sürgős, tulajdonosok kényszeritve voltak 50 sőt 80 krral olcsóbban áruikon tuladni; szép buza 10—10.20 frton kelt el, tavalyi rozsban volt némi üzlet, fogyasztók 8—8.50 frtért veszik 100 kilóját. Más gabonanemben igen kevés a behozatal és forgalom.

GAZDASÁGI KÖZLEMENYEK.

* **Az idei komlótermésről.** Ama nagy jelentőség mellett, melyet a sörtermelésnek a föld valamennyi sörtermelő országában az iparra, kereskedelemre és az egyes államigazgatásokra vonatkozólag tulajdonitanak, az illető körökben a komló-ültetvények állása a legnagyobb figyelmet vonja magára. Legtöbb érdeket Angolországban kelmet vonja magára. Legtöbb érdeket Angolországban kelmet vonja magára. Legtöbb érdeket Angolországban k

tak; különösen Gyulas, Bábahalma, Erdőalja, Abosfalva, Désfalva, Harangláb, Csudötelke határain *vetés és szőlők tökéletesen tönkre vannak téve.*

Nagyvárad, jul. 4. Az aratás javában folyik. A rozs és repcze már levágva; az előbbi sok helyütt közép, némely helyen gyengébb, ellenben némely vidéken igen jó eredményt mutat, holott a repczéről ezt sem mondhatni. Időjárásunk vasárnap esősre fordult és erős zápor után valódi novemberi szürü, hideg permeteg omlott alá, éles északi szél által kisérve, a mi csaknem egész nap és éjjel tartott. Igaz ugyan, hogy már ez időjárás a roszdaképzését annyira elő nem mozdithatja, hogy a buzakalászt elérje, s igy e bajtól, valamint a szemek megszorulásától már nem tarthatunk, mindazáltal az aratást hátráltathatta s a minőséget ronthatta volna. Kettős kár a gazdára; mert elképzelhető, hogy ellátás mellett dologtalanul tartani az aratókat (kik nagyobbára 14-ik részre szegődtettek) mily veszteség! hát még a szép mennyiség mellett kitünő minőségünek igérkező termés megromlása, mily kár lett volna, mert az elmult hetek szelid, csendes, meleg esők által felüditett napjainak, pompás, szellős, verőfényes időjárása épen a magképződésre nagyon kedvező volt, ugy hogy mennyiség és minőség tekintetében szép termés igérkezett. Az eső által okozott aggodalom megszünt, mert hétfőn hajnalra az eső elállott, s tegnap az aratási campagne megyeszerte megkezdődött, s azóta felhős, napos, szellős szelid időnk van, épen az aratásra legjobb. Métermázsánkint 9.50—10.10-ig történtek eladások. Ugyanazon eső, mely az aratást fenyegette kárral, kitünően hatott a kapás növényekre: burgonya, tengeri, dohány és szőlőre. A szőllősgazdák még aratás előtt elvégezték a 4-ik kapálást (keverést), de mig a szintén megmunkált többi kapás növények pompás eredményt igérnek, — a szőlőre nézve, fájdalom, ez idén is csak egyes hegyrészeken fekvő szőlők mutatnak szép termést, hol t. i. csapások nem voltak. Mert az általam annak idején jelzett nagypénteki fagy csakugyan nagy károkat tett. Ehhez járult még mult hó 23-án egy erős jégeső, mely Jankafalvától vonulva, a közbvesö érmelléki községeken át hegyláncznkon keresztül huzódott, és széles sávban legtermettebb szőlőinket csúfolta meg. A kár 20%—50%-ot tesz a szőlőkben, melyeket ért. *Átlag véve* tehát a bő termésnek vége; hanem a minőség kitünő lehet, mert jó idő mellett a szőllőfürtök és szemek nagysága egy hó alatt meghaladhatja a mult évinek szüretkor elért fejlettségét, s igy csupán érésre 2½ hónapunk lehet. Gyümölcs semmi, széna igen kevés.

Kun-Szent-Miklós, jul. 3. A kedvező időjárás folytán az idei terméshez nagy reményt kötöttünk, a jól kifejlett buza, rozs és árpa tökéletes egészséges, tömött szemet érleltek, s biztosan számithatunk jó termésre. Az aratás junius 28-án kedvező időjárás mellett megkezdetett, a munkás nép jó kedvvel fogott fáradságos munkájához, ám de mig a gabona csübe nincs takaritva, senki se veheti biztosra; junius 30-án villámlás, dörgés között az eső megeredt, s azóta naponkint esik, mely az aratást előhaladásában nagyban hátráltatja, de tartani lehet attól is, hogy a csomókba rakott gabonafajok csirázásnak indulnak; eddig még ugyan nincs semmi baj, — s ha az idő alkalmasra fordul — a mellett, hogy a korábbi esőzések szeles idők miatt a kövérebb foldekben a gabona megdült s a tökéletes kifejlés és érésben akadályozva volt — általában a mult évinél jobb terméstünk lesz. A zab a jó földekben gyönyörüen fejlődött s dús termést igér. A rozsdának nálunk hire sem volt. A repcze már letakarittatott, — középszerü eredményt várhatunk. A kapásnövények nagyon jól fejlődnek s kedvező időjárás mellett középtermésre bizton számithatunk. A szénatakaritás javában folyik, — a mely gazda idejében kezdett a munkához, jóminőségü szénát kap. A szőlős gazdák vidékünkön jó termést várnak. Gyümölcs nagyon kevés lesz. Mai napra virradóra nagyon meghült a levegő, még reggel 7 órakor is a hévmérő 10 fokot jelzett.

NAPIREND: Julius 6-án.

Naptár: Csütörtök. Róm. kath.: Izsaiás prófa. Prot.: Domitczián, Sarolta. — Görög-orosz: (junius 24.) Szent Iván születése. — Zsidó: (tham. 19.) — Nap kél 4 ó. 14 p., nyug. 7 ó. 55 p. — Hold kél 11 ó. 10 p. este, nyug. 10 ó. 43 p. reggel.

A közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad délután 5—6 ó. között.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2 óráig.

A magyar történelmi társulat felolvasó ülése d. u. 5 ó. az akadémia Kisfaludy-termében.

Képárucsarnok a sugáruti mücsarnokban d. e. 9-től 12-ig. Belépti dij 10 kr.

Üvegfestészet kiállitás K-atzmann Ede mütermében (a füvészkert mellett) egész nap látható dij nélkül.

Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.

Iparmuzeum a sugárути mücsarnok épületében d. u. 3—6.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.

Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Margitszigetre hajó indul fél óránkint. A szigeten katona- és czigány-zene.

Császárfürdőbe hajó indul óránkint.

Szamojed karaván az állatkertben látható egész nap.

Kivonat a hív. lap jul. 5-i számából.

Árverések a fővárosban. Kiszela E. 438 frtra becs. ingóságai julius 13 (váczi körut 5). Junger Adolf 486 frtra becs. ingóságai julius 6 (Madách-utcza 21). Rohrer László 1129 frtra becs. ingóságai jul. 5 (koronaherczegutcza 17). Schill István 628 frtra becs. ingóságai jul. 11 (király-utcza 89).

Árverések a vidéken. Buttyán Miklós 3539 frtra becs. ingatl. aug. 3 Tasnád. Sárközy Vincze 7772 frtra becs. ingatl. aug. 7 Kisaszond (Kaposvár). Nagy Mihály 1590 forintra becs. ingatl. aug. 1 Darvas (Nagy-Várad). Iszakovics Milan 22,958 frtra becs. ingatl. szeptember 9 Nagy-Kikinda. Szovits Constántin 15,839 frtra becsült ingóságai julius 13 Siklós. Német és Horvát-csencsi községek 3376 forintra becs. ingatl. okt. 2 Német-Csencs (Szent-Gotthárd). Matkovics Györgyné 15,554 frtra becs. ingatl. október 2 Kaposvár. Boldizsár Imre 2140 frtra becs. ingatl. szept. 25 Mosdos (Kaposvár). Sümeg János 1030 frtra becs. ingatl. szept. 4 Léva. Kovácsics József 200 frtra becsült ingat. julius 31 Farád (Sopron). Ziegler György 2050 frtra becs. ingatl. julius 12 Zsidve (Hosszuaszó). Kállay Ákosné 4671 frtra becs. ingóságai jul. 21 Rázom (Nyiregyháza). Buttyán Miklós 28,115 frtra becs. ingatl. aug. 2 Tasnád. Schwarz János 615 frtra becs. ingatl. aug. 8 Visegrád (pestvidéki tvszék). Czeiner József 2300 frtra becs. ingatl. julius 25 Bölcske (Paks).

Csődhirdetmények. Fekete Mária szegedi lakos ellen, bej. aug. 21. Csődbiztos: Huszka Ödön tvszéki biró, tömeggondnok: Kalmár István ügyvéd. Poppera Antal pozsonyi lakos ellen, bej. aug. 16. Csődbiztos: Hanrich József tvszéki biró, tömeggondnok: Pollkeit Antal ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Fruchter Volf f.-vissói lakos ellen.

Pályázatok. Az esztergomi kir. jbirószánál II. oszt. segéd-telekkönyvvezetői, — a szegzárdi kir. tvszéknél birói állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Angol királynő szálloda.

Ivorio M. min. neje Brüsszel. Gr. Esterházy K. Kolozsvár. Krebel O. főkonzul Belgrád. Szemzö-Somssich grófnő Kulpin. Stoits B. alezr. neje Czegléd. Leschjanin J. biró Belgrád. Dimitrovits Zs. hivat. Belgrád. Jellacsics M. hivktatlp. Belgrád. Schlott K. mgzó Palánka. Rall J. mgzó Bécs. Irrgang O. keresk. Bécs.

Arany sas szálloda.

Vajko A. földb. N.-Körös. Brencs J. földb. R.-Szombat. Brdy E. földb. Losoncz. Szabó G. földb. Komárom. Kunce J. fő). T.-Szt-Miklós. Farkas B. polgárm. Csongrád. Sohlya A. egyh. főén. Csongrád. Ecsér M. gözm. tul. Csongrád. Réti E. ügyv. Csongrád. Ujhelyi N. ügyv. Csongrád. Markgraf J. gyogysz. Jászberény. Varju J. tanár Debreczen. Vittsek A. keresk. Kecskemét. Kmoszky J. lelk. Tjerhova. Zepuli J. utazó Pozsony.

Európa szálloda.

Br. Wenckheim V. K.-Ladány. Robinson I. mgzó N.-York. Gyürky R. mgzó München. Frydmann L. birt. N-York. Comides K. gyáros Bécs. Thury M. keresk. Bécs. Baumgarten H. keresk. Bécs. Korn K. keresk. Walluf.

Fehér ló szálloda.

Br. Duka Gy. földb. Pozsony. Stanovics J. földb. Erdély. Simon Gy. földb. Szolnok. Farkas Gy. tisztartó Komárom. Igyártó S. aljbiró M.-Sziget. Zdánszky F. jegyző Farmos. Bekker S. jegyző Kóka. Szelecsényi L. jegyző A.-Irsa. Csobodi J. jegyző Sáp. Jankovics F. jegyző N.-Székény. Pakesi J. biró Farmos. Szolga J. biró Kóka. Ficzo A. biró Nagy-Székény. Pitroff P. jogász Esztergom. Wigner M. keresk. Gyömrö. Guttreund M. keresk. Szirák. Holfeld A. keresk. Bécs.

Fehér hattyu szálloda.

Kavulyák Gy. tanár Fiume. Jámbor A. orv. N.-Dorog. Genzor J. pap Vácz. Erös J. hivataln. Kolozsvár. Schreitzer J. keresk. A.-Szántó. Kulcsár J. keresk. Szentes. Braun M. keresk. Léva.

Hungária szálloda.

Vecsey J. birt. Debreczen. Gräber M. birt. Szonta. Janthó K. mgzó Nyiregyháza. Menyhért J. mgzó Nyiregyháza. Sörös J. lelkész Kalocsa. Nik J. keresk. Kolozsvár. Halpon M. keresk. Zimony. Ungár M. keresk. Mosony.

Holzwarth-Frohner száll.

Bezerédy B. birt. Zombor. Wolfinger L. gazdász Bicske. Kappel M. kereskd. Nagyvárad. Tausig J. keresk. Becs. Kohn A. keresk. Frankfurt. Milch M. keresk. Párkány. Pollák E. keresk. Pásztó. Herling G. keresk. Brünn. Pezolt K. keresk. Berlin. Kunz J. keresk. Szófia. Braun M. keresk. Bécs. Kander A. kereskd. Olmütz.

István főhg. szálloda.

Péchy E. földb. Péchfalu. Trotzer A. földb. N.-Kálna. Werner J. állatorvos Kula. Lithauer L. bányatan. K.Bánya. Adler J. keresk. Bécs. Szalar J. gazdász Debreczen. Vadász K. iparos Györ. Mayer J. keresk. neje Hódság. Dadányi P. gazdász Csallóköz.

Magyar király szálloda.

Br. Bömelburg R. birt. Dömös. Kuschel P. birt. Bicske. Hönigswald J. igazg. Bécs. Ihremann J. hivat. Szentes. Dr. Almásy P. ügyv. J.-Berény. Setét A. mgzó Esztergom. Geréb J. mgzó Szabadka. Dobris F. tanító Pancsova. Sándor A. tanító Ozora. Wolf S. gazdasz V.-Palota. Klos R. keresk. Bécs. Hahn A. kereskd. Bonyhád. Schiller L. keresk. Hosszuaszó. Labroise K. keresk. Páris.

Nemzeti szálloda.

Hoblik A. birt. Tinnye. Markovits O. birt. B.-Gyarmat. Winter B. birt.-nő Megyasszó. B. Kis Gy. mgzó R.-Komárom. Vajda J. mgzó Béla. Chodaszky Gy. orv. Tarnow. Lichtenstein S. ker. Hamburg. Schmidt R. keresk. Pozsony.

Páris szálloda.

Boros B. birt. Arad. Noszlopi A. birt. Pápa. Stein A. vállalk. Vásárhely. Csiszár J. keresk. Vásárhely. Eliás H. keresk. Krajova. Keller L. keresk. Kecskemét. Weingert L. keresk. Bécs. Nauer Th. keresk. Bécs. Koffler D. keresk. Braila. Altar M. keresk. Prosznitz.

Pannonia szálloda.

Nagy M. birt. Torda. Vargha B. k. tan. Esztergom. Dr. Frenyó P. orv. Tétény. Acsády S. mérn. Zilah. Dr. Kohn J. orv. Eger. Osváth J. lelk. Sarkad. Tóth J. tanár Szeged. Baranyay G. mérn. Tokaj. Vecsey V. gyógysz. Debreczen. Szametz L. mérn. Eger. Kun V. mérnök Zólyom. Tubics J. lelkész Bosznia. Pfeiffer J. tanár Sz.-Keresztur. Sárffy E. tanár Kolozsvár. Sárffy E. tanárjelölt Kolozsvár. Makay M. közjegyző Ezény. Stupa J. utazó Bécs. Pollák M. keresk. N.-Károly. Weiss S. keresk. Nádudvar. Spitzer E. keresk. T.-Szt-Márton.

Elhaltak Budapesten 1882. julius 4.

Fleischmann Gyula 3 é. czipész fia VII. k. k.-dob-u. 29. himlő. Fodor Borbála 15 é. czipész leánya VII. k. kertész-u. 39. tüdővész. Borhegyi Mária 2 év. munk. leánya I. k. pálya-u. 9. hörghurut. Vörös Irma 7 év. munk. leánya VII. k. munkás-u. 9. vörheny. Schubert János 84 év. köszörüs VII. k. szegényház Bright-kór. Weisz Gyula 1 év. eszterg. fia VII. k. kertész-u. 41. kanyaró. Krausz Erzsébet 18 év. bérk. leánya IX. k. üllői-út 85. tüdővész. Török Zsuzs. 67 év. majoros neje IX. k. Márton-u. 22. tüdővész. Petersell Magd. 64 év. napsz. neje III. k. Lajos-u. 229. béllob. Imre Vilma 16 év. zenetan. leánya VIII. zerge-u. 24. tüdőlob. Cseh-Rittich Borb. 64 év. aszt. neje VIII. k. Esterházy-u. 4, vizkór. Rákosi Zsigm. 3 év. II. k. lánczhíd-u. 2. vörheny. Sinár Tamás 31 év. napsz. IV. k. egy. belkóroda tüdőlob. Scherza János 37 év. betüszedő VII. k. Erzsébet-ut 1519. agyguta. Márton Ferencz 64 év. napsz. VIII. k. kalvária-u. 4. ünmérgezés. Schneider Julia 26 év. cseléd III. k. vörösvári-u. 13. tüdővész.

NYILT-TÉR.

SZÁNTÓI savanyuviz.

A szabad szénsavnak nagy mennyisége a tömör részek csekélysége mellett, képezik ezen égvényes sós-savanyuviznek kitünő becsecs tulajdonságait. Különösen alkalmas a természet ezen ajándéka mint frissitő ital magán, vagy borral vegyitve diätetikai használatra.

Friss töltésben mindenkor kapható.

Kizárólagos főraktár:

EDESKUTY L.

m. kir. udvari ásványviz-szállitónál Budapesten, Erzsébet-tér 7. sz. Ugyszintén minden füszerkereskedésben és vendéglőkben. 3552

Értesités épitési vállalkozóknak.

Eladó egy teljesen jó karban lévő 42 méter hosszú barakk és egy központfutó szivattyú. — Bővebb értesitést Neuschloss Károly és fiai czég nyujt Budapesten, sugárut 23. sz. a. 4269

SZINHÁZAK ÉS MULATSAGOK.

A nemzeti szinház aug. 11-ig zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, julius 6-án:

„Sztrogoff Mihály" előkészületei miatt nem lesz előadás.

Holnap, julius 7-én:

MISS AENEA, „La mouche d'or, föllépte.

Először:

Strogoff Mihály utja Moszkvától Irkuczig.

Látványos szinmü zenével, dalokkal és tánczczal 10 képben. Jules Verne után irta Csepreghy Ferencz.

A diszleteket festette Lehmann Mór, a gépezeteket Galó György népszinházi fögépész készitette, jelmezeik Hamari György főruhatáros felügyelete alatt, a népszinház szabóműhelyeiben készültek.

A képek sorrendje:

I. kép: Indulás az orosz czár báljából. II. kép: A nisni-novgorodi országos vásár. III. kép: Találkozás fejér medvével az Ural vadonában. IV. kép: Az utolsó ló s az utolsó kappan Omszkban. V. kép: Csata a táviró körül. Sztrogoff Mihály tatár fogságba esik. VI. kép: Sztrogoff Mihály anyja. VII. kép: A tatár kán tábori ünnepe. Az arany légy. VIII. kép: Az áruló. IX. kép: Utazás égő folyón. Vándorképek az angara folyón Irkuczig. X. kép: A vak ember bárbaja.

Személyek:

Az orosz czár	Toldi	Zirzó	Tornyai A.	
Az orosz nagyh.	Ditrói	Zsolma	Angyal Elvira	
Kisoff	Komáromi	Libusza	Tóvári Anna	
Rendőrminiszt.	Füredi	Jelfa	Galantai M.	
Sztrogoff Mihály	Tihanyi	Postamester	Baranyai	
Ogareff Iván	Szabó	Ibrahim	Kiss	
Jolivet	Eöry	Mustafa	Behumi	
Bluni	Horváth	Kongó	V. Kovács	
Feofár	Komáromi J.	Egy paraszt	Izsó	
Dr. Feodor	Kovács I.	1-ső kocsis	Ridegvérl	
Nádia	Nagy Ibolyka	2-ik „	Fényes	
Voronczoff	Izsó	1-ső köztatár	Füredi	
R.-főnök Irkuczb.	Marton	2-ik „	Barna	
Telegrafus	Ujvári	Orosz főpap		
Vaszili	Hatvani	Tutajkormányos		
Marfa	Pártényiné	Ordonancztiszt		
Rendőrkáplár	Sánta	1-ső kozák		
Szangária	Vidorné	2-ik „		

A hetedik képben:

I. A tatár kán bevonulása. Nagy ünnepélyes diszmenet a kán udvara és hadserege által.

II. Az arany légy, Miss Aenea légi tánczа Gundlach Károly balletmester a népszinház balett iskolájának közreműködésével.

VIZÁLLAS 1882. julius 5.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.73	—	apadó	M.-Sziget	0.95	—	apadó
Komárom	2.28	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.09	—	áradó	Sárospatak	1.00	—	áradó
Mohács	2.72	—	áradó	Szatmár	1.05	—	áradó
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.80	—	áradó
Ujvidék	0.88	—	apadó	Szolnok	0.66	—	apadó
Pancsova	0.97	—	apadó	Szeged	1.96	—	apadó
Orsova	1.95	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.56	—	áradó
Barcs	2.38	—	apadó	**Maros**			
Eszék	2.82	—	apadó	Arad	—	—	—
Száva				**Béga**			
Szisszek	1.35	—	apadó	Temesvár	0.47	—	változ.

IDŐJÁRÁS julius 5. reggel 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése

Állomások	Légnyomás m/m 700+	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék m/m	Felhőzet
Arad	59.2	NY 2	+ 15.9	—	◐
Beszterce	60.0	ENY 2	+ 13.4	—	◔
Beszterczebánya	59.1	◎	+ 14.4	1	○
Budapest	59.5	◎	+ 18.2	—	○
Csáktornya	59.3	NY 1	+ 17.0	—	○
Debreczen	59.7	◎	+ 19.4	—	○
Eger	—	EK 1	+ 18.2	—	○
Észék	—	—	—.—	—	—
Fiume	60.5	E 1	+ 16.7	—	○
Késmárk	—	—	—.—	—	—
Keszthely	61.0	ENY 2	+ 16.6	—	○
Kolozsvár	59.8	NY 2	+ 13.2	—	◔
Magyar-Óvár	59.9	NY 1	+ 19.0	—	○
Mármaros-Sziget	58.0	DK 1	+ 13.7	3	○
Nagy-Enyed	58.1	EK 1	+ 15.0	—	◕
Nagy-Szeben	59.0	ENY 1	+ 14.8	—	●
Nagyvárad	58.5	◎	+ 17.2	—	○
Orsova	59.0	◎	+ 17.2	2	●
Pancsova	60.1	ENY 4	+ 15.0	—	◕
Selmeczbánya	60.8	ENY 4	+ 16.0	—	○
Sopron	—	—	—.—	—	—
Szatmár-Németi	58.5	EK 1	+ 15.3	—	◔
Szeged	59.0	ENY 1	+ 17.6	—	○
Sepsi-Szt-György	—	DNY 1	+ 15.0	—	●
Szolnok	58.4	◎	+ 16.9	—	○
Temesvár	59.5	ENY 1	+ 19.0	—	○
Trencsén	59.1	DK 1	+ 14.0	—	○
Ungvár	58.4	EK 5	+ 14.2	—	○
Zágráb	59.7	DNY 1	+ 16.0	n	○
Bécs	59.9	◎	+ 16.7	—	○
Bregenz	57.5	DNY 1	+ 16.5	—	○
Lesina	60.4	K 1	+ 20.7	—	○
Pola	60.7	◎	+ 20.4	—	○
Prága	57.1	D 1	+ 16.2	—	○

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; ◍ = eső; ✳ = hóesö; ▲ = jég; ≡ = köd; ∞ = göz; ↯ = zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depressziók egyike (755) a kontinens keleti, másika (757) annak északnyugati részében van; közöttük Magyarország északnyugati szélében a légnyomás közepes (761). A légnyomás különbözetek csekély volta miatt általában gyenge szelekkel az idő részben közepes derült, részben változó. Esö helyenkint kevés; a meleg nagyobbodott.

Hazánkban: Többnyire északnyugati gyenge szelek mellett a meleg kevéssel nagyobb; a légnyomás többnyire kisebb lett. Az idő többnyire napos, felhős-borussal váltakozó, helyenkint rövid ideig derült. Esö itt-ott és inkább délen volt gyéren és csekély mennyiségben.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire napos, felhős-borussal változó időt várhatni, helyenkint esövel, itt-ott égiháboruval.

Vasut-közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az esztrák államvasut indóházából		ó. p.
Budapestről, Érsekujvár, Pozsony, Bécs	személyv.	9.50 este
	futárvon.	8.50 regg.
	személyv.	9.20 regg.
	futárvon.	2.10 d. u.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána, Ersekujvár	vegyes v.	12.05 d. e.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána	omnibusv.	5.— d. u.
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes, Verciorova	személyv.	6.15 este
	futárvon.	10.10 este
	személyv.	6.55 regg.
Budapestről, Czegléd, Debreczen, Miskolcz, Kassa	személyv.	6.35 este
	személyv.	8.— regg.
Budapestről, Czegléd	omnibusv.	3.— d. u.
Bpestről, Czegléd, Szolnok, Püspökladány, N.-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	futárvon.	10.10 este
Bpestről, Czegléd, Szolnok, Arad, N.-Szeben, Brassó	személyv.	6.35 este
	személyv.	8.— regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából		
Budapestről, Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyorsvon.	6.34 regg.
	személyv.	7.31 regg.
	személyv.	5.40 d. u.
Bpestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolcz, Kassa	személyv.	7.31 regg.
	vegyes v.	8.49 este
	gyorsvon.	11.— éjjel
Budapest, Szolnok, P.-Ladány, Nagy-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	személyv.	8.— regg.
	gyorsv.	9.45 este
Budapest-Nagyvárad	vegyesv.	6.45 este
Budapestről, Gödöllő Hatvan	helyivon.	2.50 d. u.
Budapestről Gödöllőre	helyivon.	10.18 d. e.
		12.00 d. u.
Budapest, Rákos, Ujszász, Szolnok	személyv.	8.00 regg.
	vegyes v.	6.46 este
	gyorsvon.	9.45 este
A déli vasut (budai) indóházából		
Bpestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	személyv.	7.40 regg.
	gyorsvon.	5.— d. u.
	vegyes v.	7.45 este
Budapest-Székesfehérvár	vegyes v.	11.00 d. e.
		7.45 este

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az esztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Érsekujvár, Budapestre	futárvon.	2.31 d. u.
	személyv.	5.42 d. u.
	futárvon.	9.41 este
	személyv.	5.57 regg.
Ersekujvár, Esztergom-Nána, Vácz, Bpestre	vegyes v.	11.51 d. e.
Esztergom-Nána, Budapestre	omnibusv.	8.30 este
Verciorova, Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	személyv.	8.40 este
	futárvon.	7.30 regg.
	személyv.	8.45 regg.
Kassa, Miskolcz, Debreczen, Czegléd, Bpestre	személyv.	7.55 regg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, N.-Várad, Püspökladány, Szolnok, Czegléd, Budapestre	futárvon.	7.30 regg.
Brassó, N.-Szeben, Arad, Szolnok, Czegléd, Budapestre	személyv.	7.45 este
	személyv.	7.55 regg.
Czegléd-ről-Budapestre	omnibusv.	1.45 d. u.
	vegyes v.	5.20 este
A magyar államvasut (losonczi) indóházába		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján Hatvan, Budapestre	személyv.	8.50 regg.
	személyv.	8.00 este
	gyorsvon.	10.14 este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személyv.	8.00 este
	vegyesv.	6.33 regg.
	gyorsvon.	4.18 regg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, P.-Ladány, Szolnok, Budapest	gyorsv.	7.50 regg.
	személyv.	7.22 este
Nagyvárad, Budapest	vegyesv.	7.55 regg.
Hatvan, Gödöllő, Budapest	helyivon.	10.36 d. e.
Gödöllő Budapest	helyivon.	6.30 este
		9.08 este
Szolnok, Ujszász, Rákos, Budapest	gyorsvon.	7.50 regg.
	személyv.	7.22 este
	vegyes v.	7.55 regg.
A déli vasut (budai) indóházába		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Bpestre	vegyes v.	8.43 regg.
	gyorsvon.	11.55 d. e.
	személyv.	8.47 este
Székesfehérvárról-Budapestre	vegyes v.	1.58 d.u.

FRANKLIN-TARSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései julius 5.

Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint 74 kg fttól	74 kg frtig	75 kg fttól	75 kg frtig	76 kg fttól	76 kg frtig	77 kg fttól	77 kg frtig	78 kg fttól	78 kg frtig	79 kg fttól	79 kg frtig	80 kg fttól	80 kg frtig	81 kg fttól	81 kg frtig
		100 kilogrammnak ára															
bánsági buza ó	lanyha	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki „	„	11.—	11.10	11.15	11.20	11.30	11.40	11.50	11.60	11.65	11.70	11.75	11.80	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki „	„	10.80	10.90	11.—	11.05	11.10	11.20	11.25	11.35	11.40	11.45	11.50	11.65	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei „	„	10.90	10.95	11.—	11.05	11.15	11.25	11.35	11.45	11.50	11.55	11.65	11.75	—.—	—.—	—.—	—.—
m. ésakk. „	„	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	10.25	10.30	10.35	10.40	10.45	10.50	10.55	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü súly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt	kr.	frt	kr.
					-tól		-ig	
rozs	ó	—	lanyha	70—72	—	—	—	—
árpa	„	takarmány	szilárd	60—62	—	—	—	—
„	„	égetni való	„	62—64	—	—	—	—
„	„	sörfőzdei	szilárd	64—66	—	—	—	—
zab	„	—	„	37—40	7	85	8	35
tengeri	uj	bánsági	lanyha	75	7	45	7	50
„	„	másmemü	„	73	7	35	7	40
köles	ó	—	„	nélkül	6	10	6	25
káposzta-repcze	uj	—	„	—	—	—	—	—
bánsági repcze	„	—	„	—	—	—	—	—

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	lanyha	tavaszra	10	20	10	22
„	„	őszre	9	88	9	90
tengeri	„	jun.—juliusra 1882.	7	38	7	42
zab	„	tavaszra	6	30	6	35
	„	őszre	6	18	6	20
repcze káposzta	„	aug.—szeptemberre	13 1/2	—	13 1/2	—
„ bánsági	„	julius—augusztusra	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

ÉRTÉKPAPIROK	UTOLSÓ ÁRKELET pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 6%	119.75	120.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 4%	88.50	88.75
Magyar papirjáradék adómentes 5%	87.—	87.25
Magyar vasuti kölcsön a 120 frt o. ért. (300 frank) 5%	134.50	135.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	135.—	135.50
Gömöri államvasuti záloglevelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm. 5%	91.—	91.50
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm. 5%	110.—	110.75
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban 5%	95.50	96.25
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt	117.50	118.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt	116.50	117.50
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	109.50	110.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 5%	98.25	99.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	97.—	97.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi 5%	97.25	98.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	97.—	98.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi 5%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK	UTOLSÓ ÁRKELET pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi 5%	99.25	99.75
Magyar országos jelzálog urbéri vállság kötvény (100 frt) 5%	93.—	94.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földvállsági kötvény (100 frt)	—.—	—.—
Szőlőmüvelési vállsági kötvény (100 frt) 5%	97.50	98.—
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—
Egyesitett államadósság papirban 5%	77.—	77.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius 5%	77.50	77.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat április—október 5%	77.50	77.75
Osztrák aranyjáradék 4% kamat 4%	95.75	96.25
Osztrák papirjáradék, adómentes 5%	92.50	93.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki a 250 frt p. p. 4%	118.50	119.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki a 500 frt o. é. 5%	130.—	131.—
Osztrák állam

E rovatban *minden szó* beiktatása *2 krba* kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakczimével is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást a kiadóhivatal ad. Levélbeli tudakozodásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik

Borbála!
Levele van a kiadóhivatalban. 432

Házassági ajánlat.
Egy 26 éves nőtlen müvelt ember, kinek 5000 forint értékü földbirtoka van: ez uton keres egy szerény igényü nőt, kit nőül vegyen. Ajánlat közvetitők mellőzésével. Boldogság. 56. czim alatt a kiadóhivatalhoz intezendő. 1206

Némi műveltséggel
biró szobaleány, kellemes külsővel, jó erkölcsczel férjet kaphat, egy jóravaló iparost, ki most nyitott üzletet és kinek egy gondos jó feleségre van szüksége. Komoly ajánlatok «iparos» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1191

Komoly házassági
ajánlat. Egy okleveles gyógyszerész házasságot óhajt kötni egy hajadonnal, vagy özvegy nővel, kinek 15—20 ezer forint hozománya van. Arczkép önéletleirással együtt a legnagyobb titoktartás mellett kéretik. «Gyógyszerész» czim alatt a kiadóhivatalba. 1195

Utitárs ajánlat.
Egy érdekes hazánk fia, ki sok éven Európát, a keletet és Egyptomot tudományalapt bejutazta, s egyszersmint gyakorlott orvos s a legmüveltebb európai nyelveket jól beszéli, egy urat vagy egy családot hosszabb külföldi utazásra óhajt kisérni. Bővebb tudósitást a kiadóhivatalban. 1162

Egy jó családból
származó, szép jellemü, szolid, önálló 40 éves francia nő, ki németül is beszél, óhajtana egy magányos urnál a háztartást vezetni, vagy özvegynél és gyermekeinel anyát helyettesiteni. Szives ajánlat a lap kiadóhivatalához S. S. betük alatt intézendők. 1156

Eladás.

100 h. I.
Nagy somlyai kitünő minőségü bor eladó. 1868., 73., 75., 76., 78., 9., 80., 81-diki termésű: a bor Somlyó hegyi pincéjében van. Bővebbet a kiadóhivatal. 1207

Ház eladás.
Király-utcza 13. sz. alatti, 1105 □ ölnyi területü ház, szabad kézbol eladó. Értesitést nyerhetni Sugárút 78. sz. I. emelet. 8. ajtó, délután 3—4. 409

Borrémési joggal
összekötött ház szőlővel együtt Balassa-Gyarmaton 7000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 426

Zongora helyszüke
miatt 180 frtért eladandó. Bővebben a kiadóhivatal. 444

Ujpesten egy szép
ház négy szoba nagy kert oleso áron eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1181

Eladó gyógyszertár.
Német aju, vasuti allomassal biró városban 5500—6000 frt forgalmu gyógyszertár eladó. Ára 16,000 frt. Bővebben a kiadóhivatal. 399

Egy földszintes ház
a Terézvárosban, közel a sugárut-hoz, eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1171

40 év óta fennálló,
jó forgalomnak örvendő füszerkereskedés egy vidéki nagyobb városban az összes berendezéssel együtt készpenzen eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1157

Bőrgyárosoknak
Belgrádon tőbb egen mázsa fiatal tölgyfa, héj bőrkészitésre alkalmas, eladó. Értesités a kiadóhivatalban. 1150

Egy nyolcz lóerejü
kitünő szerkezetü Marchall gőzcséplőgép eladó. A gép keveset használt, teljesen jó karban van és azonnal munkába vehető. Ára 800 frt jótallás mellett. Bővebben a kiadóhivatalban. 1167

Eladó valódi érmeléki borok

				frt
25 hekt.	1869.	bakár,	1 hekt. ára	30
75 »	1872,	asztali	» »	20
30 »	1874.	»	» »	24
60 »	1878.	»	» »	13
210 »	1879.	»	» »	12
300 »	1880.	»	» »	15—20
470 »	1881.	»	» »	8— 9

Bővebben a kiadóhivatalban. 316

Gömörmegyében
egyik mezővárosban eladó egy ház nagy telekkel, mely gyári czélra alkalmas. Alig pár száz lépésnyire a vasuttól, melyhez csekély költséggel az udvarból egyenes összekötetes eszközölhető, az épületek szilárd anyagból épittettek, cserépfedél alatt vannak és jó karban, az udvarban mely igen nagy, és kőfallal be van keritve, egy igen jó kút és raktár helyiségek vannak, a városnak élénk piacza van és a legtermékenyebb vidéke. Az eladási föltételek előnyösek. Bővebben a kiadóhivatalban. 1140

Szép nemesi birtok, vasuthoz fél órányira, 300 hold, jó földek, uri lak, kellő gazdasági épületekkel, szép kert, szőlő, kedvező föltételek melliett eladó. A birtok Pestmegyében van. Bővebben a kiadóhivatalban. 1125

Birtok.
Sáros megyében, egy órányira a vasuttól, igen szép birtok 360 hold, 158 hold erdő, 12 paraszt zseller ház, 1 vizi malom, 1 kovács műhely, 2 úri kényelmes ház, majorház, istálók elkülönítve 16, szarvasmarha, juhok számára, magtár s regáleval. A föld egytagba osztályozva van I-ső minőségü eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1142

Ujpesten egy kis ház
nagy telekkel igen olcsó áron eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1204

Vegyes kereskedés
átköltözkedés miatt eladó. Az üzlet, mely 8 éve fenáll, 10—13,000 forint forgalmat mutat. Van hozzá a vasuti állomásnál egy két-holdas föld, szőlő, kert és szép ház. Bővebben a kiadóhivatalban. 1203

Egy 8 lóerejü Clayton Schuttlevorth gőzcséplőgép egészen jó karban eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1149

Egy ház 3 szobával, istálló, kert, 800 frtért eladó Péczelen. Bővebben a kiadóhivatalban. 1165

Vétel.

Egy 8 lóerejü jó
karban lévő cséplőgép azonnal megvételtek. Bővebben a kiadóhivatalban. 1205

Igen nagy festett
puhafa ruhaszekrények azonnali megvételre kerestetnek. Bővebben a kiadóhivatalban. 407

Olcsó könyvek vá-
sároltatnak magyar és német nyelven. Az ajánlkozók küldjék be eladandó könyveik czimét és árát. Bővebben a kiadóhivatalban. 1155

Vegyeskereskedés
kerestetik megvétel végett a vidéken. Bővebben a kiadóhivatal. 1128

Jó karban levő zon-
gora kerestetik megvétel végett. Ára lehet 200—300 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1147

Szép és termékeny
vidéken jutányos aron és előnyös föltételek mellett mintegy 100 holdas birtok kerestetik megvételre. Bővebben a kiadóhivatalban. 1135

Alkalmazást nyer

Nőtlen vagy gyer-
mektelen kertész, kinek jó bizonyitványai vannak, azonnal alkalmazást nyer. Bővebben a kiadóhivatalban. 410

Gépész kerestetik
egy 8 lóerejü cséplőgép melle. Bővebben a kiadóhivatalban. 1193

Azonnal
felvetetik egy fiatal müvelt urhölgy, egy pénztárnokné 60 frt fizetéssel és teljes ellátás, szintugy egy gazdasszony. Rögtöni feletet és válaszra 5 krres posta bélyeg kiváltatik. Budapest, király-utcza 51. Szerencse asszonyhoz. 431

Fiatal, csinos külsejü nő alkalmazást nyerhet egy nagyobb vidéki városban, mint magtár s regáleval. A föld egytagba osztályozva van I-ső minőségü eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 1142

Kertész rögtön al-
kalmazást nyerhet. Bővebben a kiadóhivatalban. 1183

Egy vidéki gyógy-
szertárban 5—6 gimnáziumot végzett egyen gyakornokul elfogadtatik. Bővebbet a kiadóhivatalban 150

Egy korosabb nő,
ki az összes háztartás vezetését ért, ki maga is dolgozik, főz s egyátalán megtesz mindent, mi a háznál előfordul, alkalmazást nyerhet. Bővebben a kiadóhivatalban. 1168

Egy kath. füszerke-
reskedősegéd, ki a magyar és szláv nyelvet beszéli, azonnal alkalmazást nyerhet 15—20 frt havi fizetés, lakás és élelmezés mellett. Bővebben a kiadóhivatalban. 1186

Vendégfogadóba vi-
dékre szobalány kerestetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1104

Jó főzőné keresteti
kisegitőül julius, és augusztus hónapokra vidékre. Bővebben a kiadóhivatalban. 1120

Tapasztalt ügyes
gépész egy gazdasági gépgyárba azonnal felvétetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1108

Egy plébánoshoz
fiatalabb korú nő kerestetik a házvezetésre. Az ajánlatok arczképpel ellátva «Plébános 1188» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1188

Alkalmazást keres

Oklevoles gépész
ajánlkozik vidékre cséplési munkálatok mellé. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 424

Kerestetik egy zon-
gorázni tudó fiatal egészséges társalkodóné r. kath. vallás és csinosság — kellék. Bővebben a kiadóhivatalban. 429

Egy gazdatiszt,
ki elvégezte a m. óvári gazd. akadémiát és több évi gyakorlatról kitünő bizonyitványokkal bir, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban, 1197

Kávéházba vagy
sörcsarokba, de csakis tisztességes helyre ajánlkozik egy jó nevelésü müvelt leány. Bővebben a kiadóhivatalban. 1198

Gazdatiszti állást
keres egy jó bizonyitványokkal ellátott családos ember, ki már 13 éven át mint rendező gazdatiszt működött; a külső s belső gazdálkodásban, ugy a nyul tenyésztésben tökéletesen jártas, azonnal vagy Szt-Mihály napra kván alkalmaztatni. Bővebben a kiadóhivatal. 427

Egy gyermek-ker-
tésznő, kinek a legkitünobb bizonyitványai vannak, ki ért mindennemü házi ipart, szöni, fonni, szabni, ruhanemüt és fehérnemüt gépen varrni, háztartást vezetni, egy szóval a mostani kor igényeinek mindenben megfelelőleg működni, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1194

Pénztárnokul, vagy
házfelügyelőül ajánlkozik egy 42 éves családos egyén, ki jelenleg egy takarékpénztárnál mint pénztárnok van alkalmazva, ki 5—600 frt készpénzbiztositékot képes adni. Bővebben a kiadóhivatalban. 1119

Gazdatiszt
34 éves, nőtlen, a magyar és német nyelvben jártas, kinek hosszú évekeu át szerzett tapasztalatairól jó bizonyitványai vannak, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1199

Egy kitünő kertész,
ki egy helyen 20 évig működött, ki nem csak jeles disz- és konyhakertész, de kitünő gyümölcsös kertész is, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1192

Egy igen jó család-
ból, származó, de elszegényedett leány alig, 20 éves, csinos és különösen gyermek-szerető, munkás valamely uri háznál gyermekek mellé alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1191

Gazdasszony,
ki a ház körül előforduló dolgokhoz ért és kész minden munkára, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1190

I. szigorlatra kő-
szülő jogász mellé kitünően képzett jogvégzett egyén docensnek ajánlkozik. Esetleg más alkalmazást is elfogad. Bővebben a kiadóhivatalban. 1180

Gyakorlott, képzett
gazdatiszt, ki nagyobb terjedelmü birtokot több éven át önállólag kezelt alkalmazást keres. Beszél, magyar, német és tót nyelvet. Bővebben a kiadóhivatalban. 1187

Egy igen szép 18
éves fiatal lány ajánlkozik vendéglőbe mint kaszirnő. A német és magyar nyelvet birja. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők «Szép kaszirnő» czim alatt. 1179

Két fiatal nő, 18 és
20 éves, a legjobb erkölcsi bizonyitványnyal ellátva, s hat női osztályt legjobb sikerrel végzett, s a magyar nyelvben mindkét nembeli kisebb gyermekeket nevelni képes, kik közül az idősb tiszta varrás és a női kézimunkákkal is dicsekedhetik, mig az ifjabbik nemcsak főzes és belső házvezetési, de külső házi asszonyi teendők vezetésére is képes, és otthonos, valamely jóhirű szolid uri háznál, akár a fővárosba, akár vidékre gyermek nevelőnének — vagy háziksasszonynak ajánlkozik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1184

Egy 35 éves özvegy
nő, ki 18 évig önálló háztartást és gazdálkodást vezetett, mint gazdasszony ajánlkozik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1175

Fiatal nő ajánlko-
zik gyermekek melle. Bővebben a kiadóhivatalban. 1172

Egy jó családból
való leány, mint gondozó és felügyelőnő ajánlkozik gyermekek mellé. Bővebben a kiadóhivatalban. 1174

Egy tapasztalt is-
pán, nos, 39 éves, a gazdálkodas terén igen jártas, hol 14 éve működik, beszél magyarul, németul és szerbul, alkalmazást keres, mint gazdatiszt. Bővebben a kiadóhivatalban. 1161

Kertész, kinek jó
bizonyitványai vannak, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1152

Nőtlen kertész, ki
jó bizonyitványokkal bir, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1137

Keresztény házhoz
gazdasszonyul ajánlkozik egy müvelt nő, ki a gazdálkodás minden ágában gyakorolt. Bővebben a kiadóhivatalban. 1115

Jó családból való
fiatal leány ajánlkozik gyermekek mellé, ki a házi teendőkben is jártas. Bővebben a kiadóhivatalban. 1113

Ügyes varrónő, ki
fehérnemüt és rubát egyaránt varr és szabást is ért, helyben vagy vidéken alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1132

Egy fiatal nő, ki a
magyar és német nyelvet teljesen birja, ki egyszersmind kitanult szabónő, varrni szabni tud, alkalmazást keres, mint nevelőnő vagy gyermekek mellett felügyelőnő. Bővebben a kiadóhivatalban. 1134

Fiatal, csinos külse-
jü nő mint gazdasszony kiván alkalmaztatni valamely magányos úrnál vagy plébánosnál. Beszél magyarul és németül; háztartásban jártas. Bővebben a kiadóhivatalban. 1133

Egy 28 éves özvegy
nő, gyermekelen hivatalnokné, ki a háztartásban jártas, egy jó uriházhoz óhajt jutni gazdasszonynak. Bővebben a kiadóhivatalban. 1086

Egy közép korú mi-
velt nő ajánlkozik mint kulcsárnő. A rendes teendőkön felül a konyhakertészet, és tehenészetet is magára vállalja mint ezekben is tökéletes jártassággal biró. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 1143

Kereskedő, 33 éves,
nős és családos, ki már 21 éve kereskedésben működik, ki elvégezte a kereskedelmi iskolát, 8 évig Budapesten a legtekintélyesebb üzletekben szolgált, ki a legutóbbi időben mint könyv és üzletvezető működött s igen jó bizonyitványai vannak s 2700 forint cautiót is tehet, vidéki nagyobb üzletben üzletvezető óhajtana lennie. Bővebben a kiadóhivatalban. 1030

Takaritónő, teljes-
men megbizható, igen ügyes alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1102

Gazdatiszt, ki már
23 év óta folytonosan gazdálkodásban működik, kinek az erdészet és jószágtenyésztésben is nagy tapasztalata van, alkalmazást keres. Kora: 48 éves és családos. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1148

Mükertész alkal-
mazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1136

Jó családból való
nő, ki két évig jó sikerrel mint gyermekértésznő működött, kinek kitünő bizonyitványai vannak, ki a gyermekeket igen kedvelt, gyermekek mellé óhajt alkalmaztatni. Bővebben a kiadóhivatalban. 1126

35 éves csinos köl-
sejü özvegy nő, jó házból való, mint gazdasszony ajánlkozik magányos urhoz videkre. Bővebben a kiadóhivatalban. 1138

Igen ügyes, jóravaló gépész alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1144

Egy gyakorlott hir-
lapiró alkalmazást keres július és augusztus hónapokra. Bővebben a kiadóhivatalban, 1158

Alkalmazást keres
egy magyarul és tótul beszélő felügyelő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 954

Vaskereskedésben
több évig alkalmazott segéd jó bizonyitványokkal belyet keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1153

Füszerkereskedő se-
géd, kinek több évi gyakorlata van, kinek kitünő jó bizonyitványai vannak, nagyobb városban alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1145

Egy jó főzőné kise-
gitőül ajánlkozik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1101

Füszerkereskedésbe
segéd ajánlkozik. Bővebben a kikdóhivatalban. 1123

Egy kitünő gazda-
tiszt, 40 éves, ki egy nagy gazdaságnál 14 évet töltött mint főtiszt, kinek, mint teljesen képzett gazdának igen jó bizonyitványai vannak, valamely nagyobb gazdaságban alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1202

Egy csinos fiatal
müvelt nő óhajtana a fővárosban valamelyi tisztességes kávéház, sörcsarnokba mint cassirnő vagy czuk rászdában mint eladónő alkalmazást nyerni. Bővebben a kiadóhivatal. 1130

Egy három gimná-
ziumi osztályt végzett fiu, 16 éves kath. vivan felvétetni füszerkereskedésbe mint tanuló. 423

Lakás és üzlet.

Lakás és teljes ellá-
tás kerestetik fiatal úr részére. Bővebben a kiadóhivatalban. 1200

Hónapos szobát és
teljes ellátást keres egy magányos úr. Bővebben a kiadóhivatalban. 1196

Kávéház vagy
korcsmának alkalmas helyiség bérbe kerestetik, vagy igen jutányos árért megvétetik a belvárosban vagy fűtőn, szóval jó forgalmu helyen. Levelek «üzletkeresés» czim alatt a kiadóhivatalhoz. 406

3 szoba, előszoba és
konyhából álló gyönyörü lakás, vizvezetékkel, closettel, szép helyen 450 frtért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 411

Lakás és teljes el-
látás kerestetik egy mivelt özvegynőnél. Bővebben a kiadóhivatalban »Lakás 1163« czim alatt. 1163

Lakás és teljes el-
látás kedvező feltételek mellett egy özvegy nőnél kapható. Bővebben a kiadóhivatalban. 1121

Jutányos és elegán-
san butorozott utczai szobához kedélyes fiatal ember laktársul kerestetik. Bővebben a kiadóhivatal. 403

Oktatás.

Alapos tanitás ma-
gán-órákban Mittelmann J. (Erzsébettér 15). 390

Egy 40 éves, jó csa-
ládból származó, igen müvelt nő, ki a franczia, német és olasz nyelvben teljesen jártas, szóval és irásban, ki Párisban nevelkedett és hosszabb ideig. Olaszországban élt, ki tudományosan képzett és énekben és zongorában alapos oktatást képes adni, mint nevelőnő alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1201

Egy igen müvelt so-
lid nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet teljesen birja, ki mint okleveles tanitónő már működött, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1131

Egy fiatal conser-
vatoriumi tanár ki a zongorán és orgonan müveszileg játszik, az összhangzattanból (Generalbass) alapos oktatást adhat; — a szünidők alatt vidékre valamely uri családhoz kivánna menni. Bővebben a kiadóhivatal. 1178

Nevelő,
jó bizonyitványokkal, ki a zongorázásban is képes oktatást adni, azonnal alkalmazást nyerhet. 1185

Elsőrendü nevelő-
nő, ki eddigi sikeres működését kitünő bizonyitványokkal igazolhatja, szeptember elsejétől állást keres egy keresztény családnál. Tanitja a magyar- német- franczia és angolnyelvet; tudományos tantárgyakat a legmagasabb kiképzésig: zongorát és kézimunkát. Ajánlatok «Nevelőnő» czim alatt Szaniszlóra Szatmármegyébe intézendők. 1164

Nevelőnő,
ki a nyelvekben jártas, ki alapos készültségével bir, kinek jó bizonyitványai vannak, rögtön alkalmazást nyerhet egy jó uri háznál. Bővebben a kiadóhivatalban. 1159

Igen jó családból
származott, szolid, müvelt nő, ki egyik felső nevelőnek nyerte az oktatást, ki mint nevelőnő, már intézetben és két privát helyen is volt alkalmazva, ki a magyar, német és részben a francia nyelvben is jártas, zongorát sikerrel tanit s végül mindenféle noi kézimunkához ért, mint nevelőnő óhajt alkalmaztatni. Bővebben a kiadóhivatalban. 1124

Nevelőnő, ki VI.
leányosztályt végzett, nagyon szép kézimunkákat készit, a magyar s német nyelvet tökéletesen és tisztán beszéli, 17 éves római kath. vallású, jó családból való, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1173

Nevelőnő, északnémetországi, ki a német, francia és angol nyelvet érti, ki két év óta nyilvános intézetben működött alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1122

Nevelőnőül ajánl-
kozik egy 21 éves bajadon okleveles tanitónő, ki magyarul, németül tökéletesen beszél, 5 évig nyilvánosan működött, egyházi énekesnő volt ráczul is meglehetősen beszél, francziaul kezdőknek órákat adhat. Jól hegedül, meglehetősen orgonál. Bővebben a kiadóhivatalban. 1117

Egy okleveles ta-
nár jelölt, ki mint tanársegéd három évig sikerrel működött, mint nevelő ajánlkozik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1141

Nevelőnő, kinek je-
les képezdei bizonyitványai vannak, ki a magyar, német és franczia nyelvben valamint a zongorázásban is jártas, úri háznál alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1109

Okleveles, képzett
jó nevelőnő kerestetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1160

Okleveles tanitónő,
ki a magyar és német nyelvben egészen jártas, valamint kézimunka és iparmunkából is nyujthat oktatást, alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1166

Nevelőnő, ki a m.
kir. áll. tanitóképezdeben a tanfolyamot jeles sikerrel végezte, ki a magyar és német tanitásban tökéletesen jártas, ki már több évig nevelőnőskódott, alkalmazást keres mint nevelőnő. Bővebben a kiadóhivatalban. 1129

Egy 18 éves izr. szü-
letesü képzett nevelőnő, igen jó házból való, kinek kitünő bizonyitványai vannak, ki a magyar és franczia nyelvben rajzban, zongorázásban és énekben alapos oktatást képes adni, mint nevelőnő alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatalban. 1139

Különféle.

Eladók:
Kossuth Hirlapja 1848. jul. 16-tól egészen 1848. decz. 31-ig 2 kötetben téve a végen ahhoz kötve Pesti Hirlap 1848. márczius 7., april 4., 7., 12., 19., 22. számai. Mellékötve még május 10., 31. számai. Budapesti Hiradó 1848. ápr. 12., 19. márcz. 22., 24., 28., 29., 31. A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata 1849. ápr. 19. Kossuth Lajos felhivása az orszg. honv. bizottm. nevében Magyarország nepeihez 1848. decz. 22. Pesti Hirlap 1841. teljes évfolyama erős kötésben, 2 kötetben. 1842. teljes évfolyama — kötésben, 2 kötetben, 1843. január—julius évfolyama kemény kötésben, 1844. január—julius evfolyama kemény kötésben. Bővebben a kiadóhivatalban. 1182

Lólópás!
A mult évben három lovamat elopták: kettő sárga 6 és 7 éves, az utóbbinak bálszeme hibás; harmadik pej, három éves, hátsó tulső bal lában a körme kesely-szőrü. A ki ezeknek nyomára vezetne, annak 50 frt dijat fizetek. Takáts József földbirtokos. Dámusponban u. p. Pilis. 413

„Pesti Hirlap"
legolcsóbb politikai napilap. Előfizetési ára: ¼ évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Mutatványszámok kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 219

Keményitő gyárhoz
mely már több kiállitason kitüntetve lon, társ kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1105

Nagyobb bérlethez
1—2000 frtlal társ ajánlkozik. Bővebben a kiadóhivatalban. 1065

Vállalathoz, mely
biztos alapon nyugszik, teljesen élelkepes és igen jövedelmező, társ kerestetik 2—3000 forinttal. Bővebben a kiadóhivatalban. 1082

Korcsma helyben
vagy vidéken minden fölszerelessel együtt átvetetik leszámolásra. Ovadék az üzlet nagysága szerint készpénzben letetetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 415

Tauszky Miksa
hatóságilag engedélyezett butorcsomagoló és szállitó, elvállal mindennemű u. m. butorok, tükrök, képek, zongorák és pénzszekrények csomagolását, továbbá átköltözködéseket Budapesten és vidéken legolcsóbb áron. Minden kárért kezeskedik. Lakik Budapesten, Ferencz város, remete-utcza 28. sz. a. kérem magamet levelezési lap utján értesiteni. 417

A Strausz A.-féle
amerikai gyógyfükivonatu mellpastillák és mellszörp kapható minden magyarországi gyógyszertárban, egy doboz 20 krajczár, 6 doboz 1 frt. Értesitést a kiadóhivatal ad. 184

Hirdetés
R.-Palota község fél éves bormérési joga 1882. september 29-tól 1885. sept. 29-ig haszonbérbe adatik. Árverési határidő f. é. julius 16. esetleg második árverés f. é. julius 30-án d. u. 4 órakor a község házánál, hol az árverési feltételek is megtekinthetők. Toth István biró. 425

„Duna"
Közvetitő ügynöki iroda kerepesi-házár földszint udvar ajtó 14. Közvetit földbirtok, ház, üzlet, adás vétell bérletet és cseret. Szerez és elhelyez: Gazdatiszteket, s egyebb gazdászati személyzetet, gépeket, malomszerkezetet, czipőket, gépészeket molnárokat, továbbá nevelő s nevelőnőket, ipar és üzleti szakegyéneket, szolga és cseléd személyzetet minden irányban. Helyben szóbeli vagy levelezési lapon tett rendelmények azonnal s pontosan teljesitettnek. Vidékről jött megkeresések csakis 15 kr. bélyeg melléklete mellett válaszoltatnak meg. Ajánltatnak: 1 házfelügyelőségre 7—8000 frt biztositékkal egy fővárosi hivanok. 1 házfelügyelőségre 4—5000 frt biztositékkal egy magánzó. 1 Magánzó uri-no 33000 frt hozománnyal nőül hivatalnokhoz. 1 Magánzó urnó 20000 frt hozománnyal nőül hivatalnokhoz. 1 fiatal hajadon 4500 frt hozománnyal kereseinére vagy hentesher. Kerestetnek: 1 elsőrendü füszerkereskedő részerol nő 15000 frt hozomány. 1 birtok két pesti házra cserebe 60000 frt értékkel; 1 kisebb korcsmaüzlet jó forgalmal. 2 kisebb házba házmesternek kömüves vagy cserepes. 428

PÁRIS ÉS LONDON RÉSZÉRE.
DRÁGA KÖVEK
brillánsok, gyöngyök, rubintok, finom smaragdok, antiquitások aranyból és ezüstből legmagasabbáron vásároltatnak meg.
☞ *Elzálogositott ékszerek kiváltatnak s érték többletük, tekinettel a faconra, készpénzben kifizettetik.* 4228
Mérsékelt becslés
Fürdő-utcza 4. szám. I. emelet 27 jobbra.

LEGUJABB TALÁLMÁNY.
☞ Szabadalmazva Osztrák-Magyarország részére ☜
Mintafarsolyok (zacskók) ónzárral, kapocs nélkül elzárható, a postai szabályoknak teljesen megfelelőleg készitve, liszt, gabona és egyéb áruknak. Mintaküldeményeket legolcsóbban szállitanak a készitők és a cs. kir. szabadalomtulajdonosok
SPIEGLER és WEISS, Budapesten, fő-út 32. sz.
Elárusitók jelentékeny engedményt kapnak.
Minták és árlapok kivánatra ingyen és bérmentve.

Olcsó órák.
Utánvét mellett küldök és **nem tetszés esetében a pénzt visszaadom,** minden megrendelés tehát veszély nélkül van.
1 hengeróra ezüst-nickelből láncczal, előbb 12 ft, most 5 ft 25 kr.
1 horgonyóra ez.-nickelből láncczal, előbb 15 frt, most 7 ft 25 kr.
1 ezüst-remontoir Washington láncczal, előbb 30 frt, most 15 frt.
1 valódi ez.-ankeróra szabadalm. müvel és láncczal, előbb 25 frt, most 11 frt 25 kr.
Arany női órák, előbb 40 frt, most 20 frt nyaklánczczal.
Arany remontoir, előbb 100 frt most 40 frt.
5 évi kezesség.
FROMM PH.,
óragyáros,
Rothenthurmstrasse, a Wollzeileval szemben. 3974

LEGJOBB ÉS LEGJUTÁNYOSB FINEVELDE ÉS TÁPINTÉZET BUDAPESTEN.
Középtanodabeli tanulók számára, legalkalmasb, gyenge felfogású, csekély szorgalmú, gyenge testalkatu és ugynevezett csintalan fiuknak. Szakadatlan szigorú felügyelet. Szeretetteljes bánasmód. Szigoruan erkölcsös és kath. vallásos nevelés. — Sikerteljes correpetitió valamennyi iskolai tantárgyból. A tanodákban való jó élőmenetelért kezesség vállaltatik. Alapos és eredményteljes oktatás az idegen nyelvekben és a zenében. Svéd gyógy- és testedzo tornászat. — Kitünő élelmezés és gondozás. Nyolcz év óta a legburjegőbb elismerések. Dijak rendkivüli mérsékeltek. Az intézet tanév alatt sugár-uton. Értesitést és minden egyebet készséggel
BERKER NÁNDOR igazgató,
4230 király-utcza 54. szám alatt.

LEGUJABB HÜTŐKÉSZÜLÉKEK.
Mozgó jégvermek, első és legrégibb gyár a, alapittatott 1855-ben *WIESER ANTAL cs. k. udv. szállitó által, utóda SCHMIDINGER JÁNOS Bécs, V. Margarethenstrasse.*
Ajánlja 1880. évi nov. hó óta teljesen uj szerkezetü, földmulhatatlan hütőkészülékeit (jegszekrény) sör-, bor-, hus-, tej-, palaczkos italok és ételekhez (étel-hütő), habzó érczcsapjait és sörös hordóhoz való ventiljeit, legujabb összeállitasu teljes kimérési berendezéseket, pinczét, hordót és ételfelhuzót. Az eddig elért több mint 20,000 darab hütőbol álló fogyaték kezességül szolgál arra nézve, hogy az áruk szilárdak, a kiszolgálás pontos, az árak legolcsóbbak. *Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.* 4146

„Claridad" (természetes haj-szin)
mint egyedüli és biztosan ható szer ismeretes, mely **8 nap** alatt a hajnak eredeti természetes szinét minden árnyalatával visszaadja.
NB. **Claridad** foltokat nem hagy hátra és a fejbőrt, kezet vagy fehérnemüt nem piszkitja stb. Egy üveg **Claridad ára használati utasitással** 1 frt 50 kr. — **„PUREZA"** a legjobb festő szer, mely 10 percz alatt a legerősebb szakálhajat barnára vagy feketére festi. Ára 2 frt. Egy czikk megrendelésénél 20 kr. csomagolás számittatik. Utánvét mellett kapható **Behrendt Gusztáv Bécs, verl. Kärntnerstrasse 48. — Budapesten Radocsay és Bányaynál** koronaherczeg-utcza 11. **Klagenfurtban:** Dietrich Vilmos gyógyszertárában, **Prágában:** Dr. Richter gyógyszertárában az «arany oroszlán»-hoz. 3492

Felten és Guilleaumé-féle szabadalm.
tüskés-kerités-sodrony
méterenkint 8 krajczárért, valamint igen olcsó és tartós
sodrony - fonatok
(vas és horganyozott vashuzalból) **keritések** stb.-hez, ugy ezeknek felállitásához szükséges szerek kaphatók
Kollerich Pál és fia
Első magyar sodronyszövet, fonat- és szitaáru gyárában
Budapesten
IV., Ferencz-József-rakpart 21. szám.
3 0

1882. évi május hó 28—31-én Zomborban tartott kiállitason
☞ A Magyar gépipar emelésért első dijat nyert ☜
Strobl, Baris és Kollerich
mezőgazdasági gépgyára
BUDAPESTEN. IX. kerület, nyúl-utcza 15—17. szám,
ajánlják jeles szerkezetü *gazdasági viszonyainknak* **legmegfelelőbb nagymunkaképességü** *országszerte hires* és nagy keresletnek örvendő
4-lóerejü járgányos cséplőgépeiket
tisztitó és zsákoló szerkezettel;
1-, 2- és 3-lóerejü járgányos cséplőgépeiket szalma- és törekrázó rostalappal; nemkülönben **legjelesebb**
GŐZMOZGONYAIKAT
függőleges állásu kazánnal, továbbá: **Baker**-féle szelelő és tisztitó **rostáikat, tengeri morzsolóikat, ekéiket, szénagyüjtőiket, aratógépeiket,** s mindennemü **gazdasági eszközeiket.**
1074 *A legjobb szerkezetü gépek jutányos áron.*
(Képes árjegyzékek dijtalanul és bérmentve.

Hirdetés.
Vb. Weisz József fia csődtömege, irásbeli ajánlat utján, a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett eladó.
A tömeg áll: téli nőbundák, öltönyök és hasonfaju áruczikkekből; becsára 3328 frt 86 kr.
Ajánlattevők irásbeli ajánlataikat a becsár 5 száztoli bánatpénz letétele mellett legkésőbb f. hó 15-ének d. u. 3 órájáig kötelesek alólirott tömeggondnoknál beadni; ajánlataik el vagy el nem fogadásáról az utóbbi naptól számitott 3 nap alatt nyernek értesitést. — A választmány fentartja magának a jogot, a legelőnyösebb ajánlatot elfogadni vagy el nem fogadni.
Dr. VÁMOSI KÁROLY,
4271 tömeggondnok.
Lakik: Budapest, V. kerület, József-tér 5. sz. a.

! Verseny Triesztnek !
Az első magyar bizományi és szállitási üzlet
FIUMÉBAN
teljesit megrendeléseket **nagyban** és posta göngyöletekben
4¾ kilo
tiszta súlylyal, legjobb minőségü **kávékban,** továbbá rizs-, **olajok-,** piskóták-, füszerek-, **déli gyümölcsök** és czukrozott csemegékben, valamint minden e szakba vágó czikkekben.
Bővebb árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Czim: 3540
ENGEL és STERN.

Legfinomabb minőségü
Gummi
vagy
halhólyag óvszer
tuczatja 2—6 frtig,
női különlegességek
ára 4 frt.
Politzer Móricz
sérvkötő készitő.
Mindenféle prágai bőrből készült kesztyük legnagyobb raktára magyban s kicsiben.
BUDAPEST,
Deák Ferencz-utcza.
Ugyanitt kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr.
Megrendelések postafordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek.
4190

**Egyedül az ön H